

Fredagen den 24 februari

Kl. 09.00–13.39

---

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 3 februari justerades.

§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Tredje vice talmannen meddelade att *Johan Hultberg* (M) skulle återta sin plats i riksdagen från och med den 27 februari, varigenom uppdraget som ersättare skulle upphöra för *Roland Gustbée* (M).

§ 3 Avsägelse

Tredje vice talmannen meddelade att *Aron Emilsson* (SD) avsagt sig uppdraget som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 4 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp anmält *Cassandra Sundin* som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Tredje vice talmannen förklarade vald till

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet
Cassandra Sundin (SD)

§ 5 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Tredje vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2016/17:20 för torsdagen den 16 februari i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från trafikutskottet.

§ 6 Anmälan om granskningsrapport

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till finansutskottet:
RiR 2017:5 Internrevisionen vid myndigheter – En funktion som behöver stärkas

§ 7 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Proposition
2016/17:121 till socialförsäkringsutskottet

Redogörelser
2016/17:RAN1 och RS4 till konstitutionsutskottet

*Svar på
interpellationer*

§ 8 Svar på interpellationerna 2016/17:255 och 269 om insatser för ett längre arbetsliv

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Helena Bouveng har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att öka drivkrafterna för att få fler att arbeta efter att de har fyllt 65 år. Niklas Wykman har frågat arbetsmarknads- och etableringsministern om hon ser några risker med att den särskilda löneskatten för äldre påverkar incitamenten för arbetsgivare att ha erfarna medarbetare anställda samt om hon kan tänka sig att utöka det förstärkta jobbskatteavdraget till att omfatta personer från till exempel 64 år. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara även på dessa frågor.

Att den särskilda löneskatten infördes var ett uttryck för regeringens ambition att stärka de offentliga finanserna och att göra skattesystemet mer likformigt. Regeringen har sedan den tillträdde fört en stram finanspolitik som medfört att det underskott som ärvdes från den förra regeringen har minskat kraftigt. Denna ansvarsfulla finanspolitik har samtidigt möjliggjort angelägna samhällsinvesteringar, till skillnad från den förra regeringens ofinansierade, stora och orättvisa skattesänkningar.

Sett till arbetsgivarens socialavgifter och löneskatter har äldre fortfarande en fördelaktig ställning. Arbetsgivaravgifterna för personer som är 65 år och äldre är ungefär hälften så höga som för personer under 65 år. Jag ser därför ingen risk att den särskilda löneskatten för äldre nämnvärt skulle påverka incitamenten för arbetsgivare att behålla eller anställa äldre medarbetare. Utvärderingar, till exempel av IFAU, visar dessutom att generella sänkningar av socialavgifter är ineffektiva som jobbskapande åtgärder.

På inkomstsidan är arbetande äldre fortfarande skattemässigt gynnade i form av det förhöjda jobbskatteavdraget. Pensionssystemets utformning innebär dessutom att den som jobbar längre och går i pension senare får en högre årlig pension.

För närvarande har jag inte för avsikt att genom sänkta skatter ytterligare öka inkomstskillnaderna mellan äldre som arbetar och äldre som inte arbetar.

Vad gäller benägenheten att pensionera sig visar undersökningar av SCB att det främst är viljan eller den fysiska hälsan som brister, inte arbetsgivarens efterfrågan. För att få fler äldre att arbeta längre måste arbetsmiljön förbättras och den arbetsrelaterade ohälsan förebyggas. Inom arbetsmiljöpolitiken har regeringen stärkt resurserna kraftigt. För att fortsätta att stärka Arbetsmiljöverkets tillsynsverksamhet tillfördes myndigheten ytterligare medel i regeringens senaste budget. Regeringen har också presenterat en strategi för det moderna arbetslivet och bidragit till en ökad forskning om hållbara arbetsmiljöer.

För att förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren i kommunsektorn behövs ökade resurser. Regeringens satsning på 10 välfärdsmiljarder till kommunerna innebär betydande resurser som möjliggör för kommunerna och landstingen att stärka vården, skolan och omsorgen. Sådana investeringar i välfärden har stor betydelse även för arbetsmiljön, inte minst i många kvinnodominerade branscher som kännetecknas av större problem med ohälsa än andra branscher.

Anf. 2 HELENA BOUVENG (M):

Fru talman! Vi lever allt längre och mer hälsosamma liv än tidigare. Att varannan kvinna i dag upplever sin 80-årsdag och att min mamma, snart 88 år, sitter på läktaren i dag och börjat dagen med gymnastik tycker jag är fantastiskt.

Många orkar och vill stanna kvar i yrkeslivet efter 65 år, inte minst kvinnor. Mellan åren 2006 och 2014 ökade sysselsättningsgraden i gruppen 65–74 år med hela 6,3 procent. Statistik från Eurostat visar att Sverige hade den snabbast växande sysselsättningsgraden i just denna åldersgrupp – en mycket positiv utveckling som jag tror att finansministern likt mig gladde sig åt, även om hon själv inte var finansminister under dessa år.

Den positiva utvecklingen förklaras till stora delar av alliansregeringens skattelättnader för äldre. Det förstärkta jobbskatteavdraget för den som fyllt 65 år ledde till att det blev mer lönsamt att stanna kvar på arbetsmarknaden, samtidigt som arbetsgivaravgifterna för att anställa personer över 65 år, den så kallade särskilda löneskatten, avskaffades. Det blev med andra ord billigare att anställa personer över 65 år, samtidigt som det blev mer lönsamt för 65-plussarna att arbeta vidare.

Fru talman! Att vi lever längre är naturligtvis mycket positivt. Men det leder med automatik till att man också måste arbeta högre upp i åldrarna, inte bara för den egna lönen utan också för att vara efterfrågad och behövd i en arbetsgemenskap och bidra även efter 65 år med sin kompetens och den arbetslivserfarenhet som man besitter efter ett långt arbetsliv. I många delar av landet, inte minst i mitt hemlän, Jönköpings län, har det många gånger också löst bristen på läkare, sjuksköterskor, lärare med flera.

Nu har den rödgröna regeringen valt att återinföra den särskilda löneskatten för människor över 65 år. Kritiken var stark redan då. Farhågor om att färre skulle välja att stanna kvar på arbetsmarknaden efter 65 år fanns.

Nu ser det ut som att dessa farhågor tyvärr har besannats. Seniorernas sysselsättningsgrad har minskat från 2015 till 2016 med 0,6 procentenheter, samtidigt som sysselsättningsgraden har ökat i alla andra grupper – detta enligt SCB:s nya siffror.

Numera är mig veterligen alla partier överens om att vi måste jobba längre, inklusive Socialdemokraterna som inte lät skräda orden när Fredrik Reinfeldt konstaterade att vi faktiskt måste jobba längre upp i åldrarna för att vi ska klara av våra välfärdsambitioner. Socialdemokraternas Tomas Eneroth anklagade på den tiden Fredrik Reinfeldt för att både peka finger och vara provocerande.

Nu fem år senare säger den ansvariga socialdemokratiska ministern i princip samma sak. Oroas då inte finansministern av att sysselsättningsgraden faktiskt minskar just i denna grupp, som säger sig vilja arbeta högre upp i åldrarna?

Anf. 3 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Tack, finansministern, för svaret!

Det är ingen nämnvärt hög nivå på den politiska debatten för tillfället. Det gäller förvisso inte bara här i Sverige utan internationellt och brett. Populism och dåliga idéer vinner mark och terräng runt om i världen.

Fru talman! Detta tror jag ställer ett visst krav på oss som anständiga politiker att formulera oss på ett trovärdigt, hållbart och långsiktigt sätt. Tyvärr utgör finansministerns svar inget undantag från den låga nivå som är på debatten för tillfället med ord som verkar hämtade från ett SSU-läger på Bommersvik eller någon annanstans. Den nationalekonomiska eller vetenskapliga ambitionen får helt stå åt sidan till förmån för valrörelsemässiga slagord eller ungdomsförbundslagord. Det tycker jag är olyckligt och, finansministern, det tror jag bidrar till ett debattklimat där dåliga idéer och populism vinner mark. Det är dags för den etablerade politiken, finansministern inkluderad, att skärpa sig.

Det är inte orättvist att sänka skatten som gör att en sjuksköterska eller ett vårdbiträde får en eller två tusenlappar mer i plånboken. Det är inte orättvist med skatteåtgärder som gör att äldre stannar kvar i arbetskraften längre. Det är inte orättvist med åtgärder som upprättar värdet av att arbeta och trycka tillbaka utanförskapet i samhället. Man borde nog väga orden lite mer noggrant med tanke på det debattklimat som är.

Fru talman! Finansministern säger sig ha konsoliderat de offentliga finanserna. Hur mycket har de offentliga utgifterna minskat år för år då Magdalena Andersson har varit finansminister? Med hur många miljarder har de offentliga finanserna årligen minskat under denna period?

Fru talman! Det ämne som dessa interpellationer avhandlar är äldres sysselsättning och möjligheten att vara kvar i arbete. Vi vet att det betyder mycket för hälsan, för ekonomin givetvis och för den sociala samvaron att ha ett aktivt yrkesliv längre upp i åldrarna. Det bidrar till att minska sjukdom, till att öka den upplevda sociala välfärden i ens närhet och så vidare.

Varför, finansministern, är det så angeläget att höja skatten på just detta som vi vet är hälsofrämjande, sysselsättningsfrämjande och som betyder mycket för många människor och skänker mycket glädje?

Fru talman! Det är nästan häpnadsväckande att finansministern mitt under brinnande högkonjunktur och under fri eldgivning från landets centralbank, Riksbanken, har lyckats minska sysselsättningsgraden hos en grupp som vi alla är överens om det är strukturellt väldigt angeläget att sysselsättningsgraden ökar i.

Fru talman! Vi vet att om vi ska klara välfärd och hälsa och trycka tillbaka åldrandets sjukdomar behöver människor i större utsträckning jobba längre.

Vi har en brinnande högkonjunktur – tack vare bland annat de reformer som tidigare har genomförts bland de starkaste, inte bara i Europa utan i hela den utvecklade världen. Vi har en mycket expansiv penningpolitik som stimulerar arbetsmarknaden. I detta läge lyckas finansministern driva en politik som trycker ned sysselsättningsgraden i den grupp som det kanske långsiktigt och strukturellt är viktigast att vi får upp sysselsättningen i.

Är finansministern nöjd med detta?

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag vill särskilt hälsa Helena Bouvengs mamma välkommen till kammaren. Jag är säker på att det är en väldigt stolt mamma som sitter på läktaren.

Jag ska själv träffa min mamma i morgon, och det är fantastiskt att kunna ha den äldre generationen nära sig. Där finns så mycket erfarenhet och klokskap som vi döttrar kan ta del av. Min mamma är någon som jag försöker hålla nära kontakt med och ringa så ofta jag kan, för hon har lång erfarenhet av att följa med i medierna. Som samhällskunskapslärare kan hon ge mig goda råd i mitt yrke men givetvis också i livet i stort.

Det är fantastiskt att vi har äldre generationer. De har så mycket att ge oss, och vi ska göra allt vi kan för att ta vara på deras erfarenheter både i yrkeslivet och i privatlivet.

Både Niklas Wykman och Helena Bouveng påpekar att sysselsättningsgraden bland äldre har sjunkit. Så här är det: I gruppen 65–69 år ökade sysselsättningsgraden under 2016. I gruppen 70–74 år minskade sysselsättningsgraden. Den minskade dock redan 2015, alltså innan den särskilda löneskatten infördes. Det är därför svårt att hävda att den särskilda löneskatten är orsaken till att sysselsättningsgraden har minskat i den gruppen. Det är också viktigt att påpeka att ingen av dessa förändringar är statistiskt säkerställd.

Är det dessa siffror som Helena Bouveng och Niklas Wykman har att hålla sig i när de försöker försvara det faktum att vi har sett så många interpellationer i detta ämne där det hävdas att detta skulle få katastrofala effekter är det ett halmstrå som man greppar.

Jag tar gärna denna debatt nästa år igen när vi har nya siffror och det kanske finns en statistiskt säkerställd förändring som vi kan diskutera.

Regeringen har konsoliderat statsfinanserna, precis som Niklas Wykman säger. Det är ett helt annat läge i statsfinanserna nu än när Niklas Wykman var på Finansdepartementet. Det är helt korrekt att vi inte har konsoliderat statsfinanserna genom att skära i utgifter. Vi tycker inte att det behövs färre lärare, sjuksköterskor eller poliser; det är inte så vi har arbetat, tvärtom. I stället har vi höjt skatten – något som Niklas Wykman

så många gånger har sagt är helt fel väg att gå. Men vi ser resultatet: starka statsfinanser, stigande sysselsättning och sjunkande arbetslöshet.

I dagsläget har äldre betydligt lägre beskattning än andra personer på arbetsmarknaden, både genom lägre arbetsgivaravgift och lägre inkomstskatt. Helena Bouveng och Niklas Wykman vill sänka skatten ytterligare.

I dag betalar den som är över 65 år 20 000 mindre i skatt än den som är under 65 år. Har man en inkomst på 20 000 i månaden betalar man under året 20 000 mindre i skatt.

En ensamstående mamma som tjänar 20 000 i månaden, till exempel en undersköterska, betalar alltså 20 000 mer i skatt än en pensionär, som troligen har utflugna barn och en färdigamorterad bostadsrätt eller villa. Varför är det rättvist att undersköterskan ska betala så mycket högre skatt? Varför ska hennes skatteskillnad öka ytterligare?

Anf. 5 HELENA BOUVENG (M):

Fru talman! Det gläder mig att finansministern och jag är överens om att våra mammors erfarenheter är väl värda att ta vara på. Det gläder mig också att finansministern har så god kontakt med sin mamma, precis som jag har med min.

Jag tror att finansministern och jag också är överens om att det är viktigt att fler människor väljer att jobba kvar även efter 65 års ålder. Nej, det är inte bara ekonomiska incitament som styr. Vi, liksom dem, understryker vikten av en god arbetsmiljö.

Vi moderater anser också att det måste vara möjligt att ställa om och vidareutbilda sig även högre upp i åldrarna. Det skapar en mer flexibel och modern arbetsmarknad där människor har goda möjligheter att byta inriktning och karriär även senare i livet, för att både vilja, orka och kunna stanna kvar på arbetsmarknaden efter 65.

Fru talman! Vi kan dock inte bortse från att skatter faktiskt styr beteenden. Det vi vill ha mer av beskattar vi mindre, och det vi vill ha mindre av beskattar vi mer. Skatter har en otrolig signaleffekt: Detta vill regeringen ha mer av, och detta vill regeringen ha mindre av.

Vill en regering ändra på beteenden och kultur som kan ta lång tid att ändra på krävs uthållighet. Det gäller exempelvis den för många självklara uppfattningen att man vid 65 är pensionär. Därför genomförde alliansregeringen skattereformer som gjorde det mer lönsamt för både den som anställde och den som valde att stanna kvar. Från 2006 ökade antalet sysselsatta i denna grupp med 100 000 personer.

Nu har den rödgröna regeringen valt att riskera att bryta denna positiva trend. Äldre företagare tvingas skatta mer av sin arbetsinsats, och arbetsgivare får högre kostnader för att anställa och behålla seniorer.

Precis som Niklas Wykman talar om har sysselsättningsgraden för äldre minskat trots de två senaste goda åren, men de har inte blivit färre i antal, tvärtom. Är det då inte viktigt för regeringen att öka incitamenten för ett längre arbetsliv i stället för att motverka dem och att stärka drivkrafterna i stället för att försvaga dem?

Anf. 6 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Hatten av för finansministern för de retoriska tricken. Men jag tror inte att det är det bästa sättet att ta ansvar för Sverige eller det bästa

sättet att bedriva en politik som bygger trovärdighet, som gör att människor vill investera, som gör att företag kan växa, som gör att löner kan öka och som gör att fler människor kan komma in på arbetsmarknaden.

Fru talman! Jag tror snarare att detta skapar distans mellan oss politiker som finns här och alla de människor som är ute och ser en verklighet. Exempel på detta är när finansministern får det att låta som att sysselsättningsgraden nog faktiskt nästan har ökat bland äldre, fast den har minskat.

Jag tror att människor blir rätt trötta på politiker, fru talman, när de hör den typen av resonemang och när det är uppenbart att något har minskat eller att det är statistiskt signifikant att det kanske, möjligtvis, i bästa fall har stått still. Och så kommer det en politiker och säger att det går jättebra och att det till och med nästan har ökat. Då förloras förtroende och tillit, och det är inte bra för Sverige när det är så.

Människor tappar nog förtroendet lite grann när de hör en politiker göra jämförelser mellan vårdbiträdet som tjänar 20 000 kronor i månaden, och som troligtvis då arbetar deltid, och en 65-åring som redan har arbetat hela sitt liv och betalat skatt – och politikern sedan försöker koka ihop en retorisk poäng på en orättvisa mellan dem.

De flesta förstår givetvis att det man får jämföra är en 65-åring som väljer att stanna kvar i arbete och en 65-åring som pensionerar sig. Den 65-åring som stannar kvar i arbete fortsätter att bidra till statskassan jämte den 65-åring som pensionerar sig och i stället får ut sina pensionspengar. Att ställa dessa båda 65-åringar mot varandra är en rimlig jämförelse – en intellektuellt hederlig jämförelse. Varför ska den ena behöva fortsätta att betala så mycket skatt när det är valfritt att arbeta?

När människor börjar klä av den typen av argumentation som finansministern har och undrar vad som ligger bakom och om det hänger ihop på något sätt och är logiskt och sedan känner att det inte är det kan de lika gärna rösta på dem som säger lite vad som helst när som helst. Detta tycks även finansministern göra.

Fru talman! Det blir tydligt när Magdalena Andersson står här och oroar sig för en undersköterskas ekonomi. Många vanliga yrkesgrupper – och apropå att prata om sina mammor är min egen mamma vårdbiträde – har fått 1 500–2 000 kronor mer i månaden tack vare jobbskatteavdraget.

Vem är det som har varit emot detta? Vem var emot första jobbskatteavdraget? Vem var emot andra jobbskatteavdraget? Vem var emot tredje jobbskatteavdraget? Vem var emot fjärde jobbskatteavdraget? Vem var emot femte jobbskatteavdraget? Vem var emot den första femhundringen mer i plånboken, den andra femhundringen mer i plånboken, den tredje femhundringen mer i plånboken och den fjärde femhundralappen mer i plånboken? Jo, det var Magdalena Andersson som var emot att vanliga människor med vanliga arbeten skulle få 2 000 kronor mer i plånboken.

Nu står Magdalena Andersson här och pratar om att det är orättvist att undersköterskor ska betala mer i skatt än pensionärer. Fru talman! Detta hänger helt enkelt inte ihop. Politiken behöver hoppa upp på en lite högre nivå och riktiga resonemang föras om hur det faktiskt ligger till.

Fru talman! Det är inte så att finansministern har konsoliderat budgeten eller skapat starkare offentliga finanser. Hon har strukturellt försvagat svenska finanser långsiktigt genom att öka utgiftstrycket i ekonomin. Nu har vi alltså högre och fler utgifter än vad vi hade tidigare, men sedan tar

vi in mer pengar från människor, vilket långsiktigt driver ned sysselsättningen. Detta är inte en förstärkning av offentliga finanser.

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det finns en internationellt erkänd beräkning av offentliga finanser. Vi använder EU:s statistik, där man räknar på offentliga finanser. Det är de kriterierna vi använder.

Här står Niklas Wykman och hittar på helt andra kriterier för hur man ska beräkna offentliga finanser, samtidigt som han pratar om att det är viktigt att hålla sig till fakta och ha en seriös debatt. Allvarligt talat, Niklas Wykman, detta var något av det mer oseriösa jag har hört. Jag tycker att det är farligt att använda den typen av retorik.

Om man tittar på EU:s statistik ser man tydligt att vi har stärkt de offentliga finanserna. Det är för att vi tittar på både vilka inkomster och vilka utgifter man har. Det är helt korrekt att vi har ökat utgifterna, för vi tycker att det behövs fler poliser, fler undersköterskor, fler lärare och fler läkare.

Det är precis detta som vi har satsat på. Men vi har inte lånat till det, utan vi har finansierat det genom att höja skatterna. Vi har kunnat göra dessa viktiga investeringar samtidigt som vi har stärkt de offentliga finanserna.

Om man tittar på det som brukar kallas det strukturella sparandet ser man att detta också har stärkts under vår regering. Vi har haft överskott i de offentliga finanserna både 2015 och 2016, trots de ökade kostnaderna för flyktinginvandringen.

Vad gäller sysselsättningsgraden ser man, om man tittar på hela gruppen 65–74, att den har minskat. Om man däremot tittar på gruppen 65–69 ser man att den har ökat, medan den har sjunkit i gruppen 70–74. I den grupp där den har sjunkit sjönk den också 2015, när den särskilda löneskatten inte fanns.

Inga av dessa förändringar är statistiskt säkerställda. Jag tycker att det är intressant att diskutera siffrorna, men jag tycker att vi kan fortsätta debatten när vi har ytterligare statistik. När vi har statistiskt säkerställda förändringar kan vi diskutera dem, men om Moderaterna enbart har en icke statistisk förändring i en grupp där sysselsättningen sjönk redan innan skatteförändringen slog till menar jag att det är ett halmstrå man griper efter. Vi kan ta denna debatt när det finns fler och bättre siffror.

Sedan har vi frågan om man kan jämföra undersköterskor och pensionärer. Jag vet att pensionärer i alla fall brukar tycka att man kan göra det, för de tycker att det är fel att de inte har jobbskatteavdrag. De pensionärer som inte arbetar men som betalar högre skatt än dem som inte arbetar brukar tycka att detta är mycket orättvist.

På samma sätt tror jag att en undersköterska som arbetar och som kanske har små barn hemma som behöver försörjas tycker att det är orättvist att hon betalar 20 000 kronor mer i skatt än en pensionär som arbetar men som rimligen inte har samma försörjningsbörda som hon själv.

Anf. 8 HELENA BOUVENG (M):

Fru talman! Att erfarna medarbetare vill jobba längre ska inte straffa sig utan löna sig.

Stärkta drivkrafter för arbete högre upp i åldrarna och en anpassad arbetsmiljö är bra för en väl fungerande arbetsmarknadspolitik. Därför föreslår vi i vår budgetmotion att det förstärkta jobbskatteavdraget ska utökas till att omfatta personer redan vid 64 års ålder. När regeringen vill göra det dyrare att anställa personer över 65 år vill vi moderater att arbete för äldre ska löna sig.

Magdalena Andersson valde att återinföra den särskilda löneskatten för äldre för att stärka de offentliga finanserna. Intäkten är beräknad till 1,77 miljarder. Oavsett vad finansministern säger om statistiken kan vi konstatera att det är färre 65-plussare som har valt att jobba vidare efter 65.

Då blir frågan: Kommer finansministern att revidera denna intäkt? Är inte finansministern det minsta oroad över att äldre nu hellre väljer ett aktivt fritidsliv än ett yrkesverksamt liv? Blir denna intäkt kanske inte lika stor som finansministern räknat med? Behöver vi inte fler i stället för färre seniorer som arbetar högre upp i åldrarna – fler läkare, lärare och sjuksköterskor, som vi så väl behöver, som de facto stannar kvar?

Beträffande skatterna kan vi bara konstatera att Alliansen har sänkt skatterna för pensionärerna i betydligt högre grad än vad Socialdemokraterna någonsin har klarat av, trots alla vallöften.

Anf. 9 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Alliansregeringarna sänkte skatten för en genomsnittspensionär med 850 kronor i månaden. Jag kan berätta för finansministern vem som var emot alla dessa sänkningar. Det var nämligen finansministern som motsatte sig att en genomsnittspensionär skulle få 850 kronor mer i månaden och en garantipensionär ungefär 750 kronor mer i månaden. Detta var Magdalena Andersson emot så att det till och med slog gnistor om det på den tiden.

Nu är man tydligen för, och det är väl bra. Jag vänder mig inte emot att man använder det EU-regelverk som finns för att mäta offentliga finanser, och det hör finansministern också om hon lyssnar på vad jag säger. Jag vänder mig emot de ord som finansministern beskriver utvecklingen med.

Finansministern har, om man går på prognosen för i år, ökat utgifterna i statens del av de offentliga finanserna från ungefär 860 till 960 miljarder. Utgifterna har alltså ökat med 100 miljarder kronor.

Nu kommer det en massa folk till åhörarläktaren, och ni är varmt välkomna. Var och en som sitter på läktaren eller som sitter hemma och tittar på detta på tv kan fundera på om man kan säga att man har tagit större ansvar för en budget, och så att säga minskat de dåliga sidorna i en budget, om man har ökat utgifterna från 860 miljarder till 960 miljarder. Har man varit så att säga stram och ansvarstagande i fråga om en budget om man har ökat utgifterna från 860 miljarder till 960 miljarder?

Här säger finansministern att hon har varit det. Man har varit stram och ansvarstagande när man har ökat utgifterna från 860 miljarder till 960 miljarder.

Men kan vanligt folk känna igen sig i en sådan beskrivning, alltså att man har varit sparsam när man har ökat utgifterna kraftigt? Jag tror faktiskt inte det. Detta är kärnan i finansministerns problem.

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Är det ansvarsfullt att öka utgifterna? Ja, det är det om man ökar inkomsterna också. Är det oansvarigt att ett företag anställer fler? Nej, inte om man får ökade intäkter som betalar det hela.

Jag har ökat utgifterna. Vi har anställt fler lärare, vi har anställt fler läkare och vi har anställt fler poliser. Men vi har också höjt skatten, så att vi har råd med detta.

Med Niklas Wykmans sätt att se på detta skulle det vara en ansvarsfull ekonomisk politik att säga upp tusentals poliser, lärare och sjuksköterskor. Det är en politik som Niklas Wykman får stå för. Och det står Moderaterna för, eftersom de vill sänka skatten.

Men vilka problem har vi i Sverige i dag? Har vi för få eller för många poliser? Jag vill att vi ska ha fler poliser. Har vi för få eller för många lärare? Jag vill att vi ska ha fler lärare. Har vi för få eller för många läkare? Jag vill att vi ska ha fler läkare. Men då ska vi öka utgifterna.

En sak är tydlig: Det finns inte en skattesänkning i världen som gör att man kan anställa fler poliser, fler läkare eller fler lärare. Här går skiljelinjen i svensk politik. Jag vill att vi ska ha ett tryggt samhälle för våra barn, för våra ungdomar och för våra äldre. Då är inte skattesänkningar svaret på det.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2016/17:296 om reavinstskatten på bostäder

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Mats Green har frågat bostads- och digitaliseringsministern vad han menade med sitt uttalande om en sänkning av kapitalvinstskatten på bostäder och om han avser att driva frågan.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Det är viktigt att upprätthålla stabila och förutsebara regler för så betydelsefulla beslut som köp av bostäder. Behovet av åtgärder på området måste ses långsiktigt och hanteras varsamt. Alliansregeringens förändringar av boendebeskattningen har gått i riktning mot en minskad löpande beskattning och en ökad beskattning vid transaktionstillfället.

Regeringen tog i början av förra året initiativ till breda politiska samtal där vi bland annat ville se över skatternas utformning för att främja ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Mats Greens parti och de övriga borgerliga partierna valde att lämna de samtalen. Jag ser därför för närvarande inte att det finns någon öppning för en blocköverskridande lösning.

Regeringen arbetar intensivt med åtgärder för en bättre fungerande bostadsmarknad. Regeringen genomför just nu den största bostadspolitiska satsningen på 20 år. Som ett led i detta presenterades i juni 2016 ett bostadspolitiskt paket med förslag på 22 åtgärder för fler bostäder. Till exempel har reglerna för uppskov med kapitalvinst vid avyttring av privatbostad ändrats, vilket innebär att taket för uppskovsbelopp har slopats för avyttringar av privatbostäder som sker under perioden 21 juni 2016–30 juni 2020. Dessutom har metoden för att beräkna uppskovets storlek

vid köp av billigare bostad ändrats. Regeringens prioritering och kraftanstärkning för att fler bostäder ska byggas har gett resultat. En kombination av aktiv regering, ansvarstagande kommuner, en byggbransch som anstränger sig och en positiv ekonomisk konjunktur har gjort det möjligt att öka byggandet runt om i landet. År 2016 påbörjades byggandet av det största antalet lägenheter sedan 1990.

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 12 MATS GREEN (M):

Fru talman! Den interpellation som jag ställde till Peter Eriksson handlade om det faktum att han söndagen den 29 januari gav besked om att han ville se en sänkning av reavinstskatten på bostäder. Peter Eriksson är just bostadsminister. Dagen efter, måndagen den 30 januari, gav finansminister Magdalena Andersson besked om att reavinstskatten på bostäder absolut inte skulle sänkas.

Min enkla fråga här i dag var: Vad är det som egentligen gäller? Då har jag bland annat fått till svar att finansministern tar över denna fråga eftersom arbetet är så fördelat inom regeringen. Om man drar denna konklusion lite längre är arbetet så fördelat att när en miljöpartist säger någonting som en socialdemokrat inte håller med om får miljöpartisten inte svara, utan det är en socialdemokrat som går in och styr upp det hela.

Jag skulle återigen vilja ha svar på vad det är som gäller. Gäller Peter Erikssons uttalande om att reavinstskatten på bostäder ska sänkas, eller är det finansministerns mycket tydliga uttalande om att den absolut inte ska sänkas som gäller?

Sedan räknar finansministern även upp ett antal åtgärder när det gäller krisen på bostadsmarknaden i Sverige. Vi som arbetar med bostadspolitik och hanterar dessa frågor dagligen vet att ordet kris verkligen är ett korrekt ord, även om det är något slitet, när det handlar om att beskriva läget på bostadsmarknaden i Sverige.

Jag kan dock konstatera att trots det allvarligaste läget på den svenska bostadsmarknaden sedan 1960-talet har ingen regering sedan 1970-talet lagt fram så få förslag för att öka byggandet av bostäder i Sverige. Det är, fru talman, helt enkelt inte acceptabelt. Det är faktiskt mer än så; det är helt ohållbart.

Jag delar finansministerns syn på att man bör kunna se över reavinstskatten för att möjliggöra större rörlighet inom det befintliga beståndet.

De bostadspolitiska samtal som finansministern hänvisar till ledde ingenstans, eftersom Socialdemokraterna och Miljöpartiet var alltför upphängda vid Vänsterpartiet och vägrade ta tag i de stora underliggande problemen som kännetecknar den svenska bostadsmarknaden. Det var anledningen till att dessa samtal brakade samman. Alliansen ville göra för mycket, och regeringen ville göra för lite.

Återigen: Jag vill ha besked om vad det är som gäller. Gäller beskedet från Peter Eriksson på söndagen, eller gäller beskedet från Magdalena Andersson på måndagen?

Jag tycker att alla som äger ett hus, en bostadsrätt eller en ägarlägenhet i Sverige bör få ett tydligt och långsiktigt besked om vad som gäller internt i regeringen. Vilken politik kommer man att föra, och vilken proposition kommer man att lägga fram i riksdagen när det gäller denna och övriga frågor beträffande bostadspolitiken?

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag har jobbat mycket med bostadsfrågor sedan jag blev finansminister – ovanligt mycket för en finansminister. Det beror framför allt på en sak: Jag brinner för att de ungdomar som sitter på läktaren – de är i samma ålder som mina egna barn – ska få samma möjlighet som min generation fick, nämligen att få den underbara känslan av att sätta nyckeln i låset till sin egen första bostad, vrida om och kliva in. De ska få känna: Här bor jag. Jag har ett eget boende.

Det är detta som driver mig. Det är min drivkraft för att lägga så mycket tid och kraft på bostadsfrågor.

I dagsläget är det mycket svårt för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden. Det är därför som vi försöker stimulera både kommuner och bostadsbolag att bygga billiga hyresrätter, så att ungdomar får en möjlighet att få in en första fot på bostadsmarknaden.

Vi har infört ett investeringsstöd som är riktat just så att bolagen ska bygga hyresrätter som det också blir rimliga hyror för. Vi styr investeringsstödet, så att det ska gå just till byggande av billigare hyresrätter, driva ned byggkostnaderna och driva bolagen till att försöka hitta billigare lösningar.

Vi jobbar också med att försöka öka möjligheterna till industriellt byggande och förenkla reglerna, så att man kan producera många liknande hus och på så sätt få ned byggkostnaderna och därmed möjliggöra för ungdomar att flytta till sin egen bostad.

Vi ger också en särskild bonus till kommuner som ser till att det kommer fram mark, för det är kommunerna som bestämmer hur marken ska användas och som ser till att det kommer fram byggplaner så att företagen kan bygga. Staten bestämmer inte över kommunerna, men vi kan ge en ekonomisk stimulans och se till att det blir mer attraktivt för kommunerna att bygga. Det är det den här regeringen har jobbat med, och det är så vi har prioriterat de ekonomiska resurserna – just för att ungdomar ska kunna flytta hemifrån.

En sänkning av reavinstskatten skulle gynna dem som har ägt sin bostad sedan länge, till exempel min generation. Vi har tjänat mycket på våra bostäder. Det är ett problem med att lägga mycket pengar på att förändra reavinstskatten. Samtidigt är den inte oproblematiserad, för den gör också att det blir dyrare att byta bostad. Det ökar risken för att pensionärspår stannar kvar i sina bostäder längre än de annars skulle ha gjort. Både de själva och andra kanske skulle vilja att de flyttade till en mindre bostad så att villan blir ledig för en barnfamilj.

Detta var någonting som diskuterades i bostadssamtalen, men man kom inte framåt – bland annat för att man inte hittade en förnuftig finansiering. Det var också någonting jag bedömde att vi var tämligen överens om i bostadssamtalen, och min bild är inte direkt att Moderaterna drev frågan om reavinstskatten. Regeringen har inga förslag om reavinstskatten. Vi kan naturligtvis öppna för att diskutera den igen, men vi har inga sådana förslag i dagsläget.

Det är bra att Mats Green tar upp bostadssamtalen. Jag deltog i dem, och min bild är inte att Moderaterna drev någon enskild fråga särskilt hårt i bostadssamtalen, men Mats Green kanske vill berätta vad det är Modera-

terna konkret vill göra i bostadspolitiken – annat än att lätta på strandskyddet. Allvarligt talat tror jag nämligen inte att ungdomarna kommer att få bostäder genom att vi lättar på strandskyddet.

Anf. 14 MATS GREEN (M):

Fru talman! Det är alltså inte jag som står här och argumenterar för en sänkning av reavinstskatten. Min fråga gällde bostadsminister Peter Eriksson, Magdalena Anderssons ministerkollega. Han är den som gav besked om att den skulle sänkas. Med tanke på att finansministern dagen efter gick ut och sa att reavinstskatten absolut inte ska sänkas undrar jag helt enkelt: Vilket besked från samarbetsregeringen är det som gäller? Hur väl samarbetar man internt?

Jag tycker också att det är intressant att Magdalena Andersson säger att få finansministern har ägnat så mycket tid och kraft åt bostadspolitik som just hon. Jag tycker att det är bra, men just därför är det så tråkigt att ingen regering sedan 1970-talet har levererat så få förslag för att öka byggandet av bostäder i Sverige – i synnerhet med tanke på att vi nu har den värsta bostadskrisen i Sverige sedan 1960-talet, fru talman.

Det finns en mängd olika saker man kunde, borde och skulle ha gjort. Regeringen har inte heller saknat möjligheter; senast i tisdags i civilutskottet, som hanterar bostäder och byggande i Sverige, diskuterade vi nya regler för buller. Riksdagen har gjort ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen om att börja förenkla bullerreglerna. Bostadsministern var där, och vi ville få en förklaring till att regeringen vägrar göra någonting åt det svenska bullerregelverket. Det påverkar i synnerhet möjligheten till byggnation av mindre lägenheter för ungdomar och mindre centralt placerade lägenheter för alla. Där vägrar regeringen att göra någonting.

Min talartid medger inte att jag står och räknar upp alla de åtgärder som Alliansen har lagt fram förslag om men som regeringen gör sitt yttersta för att antingen fälla eller inte göra någonting åt, fru talman. Jag kan ge finansministern ett löfte i dag – jag kan tala för hela mitt parti, och jag vågar faktiskt tala för hela Alliansen – om att regeringen skulle kunna få igenom vilken regelförenkling som helst efter lunch om den bara hade viljan.

Jag kan också stå här och räkna upp ett antal förslag som vi moderater har drivit för att göra det lättare att bygga i Sverige. Ett exempel är detaljplaner; vi vill avskaffa kravet på detaljplan. Vänd på kuttingen vad gäller PBL! Renodla kommunernas uppgifter till att kanske inte peka ut de områden där man får bygga utan i stället peka ut de områden där man *inte* får bygga. Annars ska normalprincipen vara att man faktiskt får bygga just bostäder.

Vi har sagt att vi inte bara kan sitta och fingra på marginalen. Vi måste någon gång våga ge oss på grundfundamenten i bostadspolitiken i Sverige. Då kan man inte sitta med en massa heliga kor, utan då måste alla säga: Okej, vi är beredda att tänka om och tänka nytt. Det har Moderaterna varit, och det har Alliansen varit, men regeringen sitter med alltför många heliga kor som den inte vill röra över huvud taget.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

Finansministern tog upp strandskyddet. Det är en del, men det är en liten del i en mängd olika åtgärder. De få och begränsade åtgärder som regeringen har genomfört är åtgärder som regeringens egna experter har sagt kommer att, som bäst, få en begränsad effekt på bostadsbyggandet. Det duger inte, fru talman.

Nu när vi ändå diskuterar bostadspolitiken vill jag återigen säga att det är anmärkningsvärt att ägna så mycket tid åt bostadspolitik och få så väldigt lite gjort. Det är inte hållbart, i synnerhet inte mot bakgrund av den situation som framför allt ungdomar behöver hantera i bostadskrisens Sverige. Jag vill alltså ha mer action från regeringen, och framför allt vill jag veta vilket av beskeden om reavinstskatten från regeringens olika statsråd som gäller.

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag försökte vara tydlig i mitt förra inlägg. Vi har i dagsläget inga förslag om att sänka reavinstskatten. Det var ett tydligt besked jag gav, och jag kan ge det igen: Vi har i dagsläget inga planer på att sänka reavinstskatten.

Vi står nämligen på samma ställe som vi gjorde när Moderaterna valde att lämna bostadssamtalen, för vi hittade ingen rimlig finansiering. Det är också precis det Peter Eriksson säger i artikeln, det vill säga att han inte ser vad det finns för finansiering och att det är finansieringen som är problemet. Så länge vi inte har någon finansiering har vi inga planer på att sänka reavinstskatten.

Sedan är det kanske inte bara antalet förslag som har betydelse för om det byggs mer utan också hur stora förslag man har. Regeringen har ju gjort den största bostadspolitiska satsningen på 20 år. Den är inte stor i antal förslag, men den är stor i antal miljarder – det är många miljarder vi nu lägger på ett investeringsstöd och på stimulans till kommuner som ser till att det byggs. Förra året betalades det ut 1,8 miljarder till kommuner där det har byggts mycket; bland annat fick Borås 30 miljoner kronor. Det är en kommun som bygger mycket, och det innebär en del kostnader.

För mig är det viktigt att kommuner ser till att det byggs, och det är viktigt att det byggs lägenheter. Våra ungdomar måste nämligen ha någonstans att flytta när det är dags att flytta hemifrån. Ungdomar måste få möjlighet att ta det viktiga första steget in på bostadsmarknaden och få en bostad, och det är precis detta regeringens stora och omfattande förslag handlar om.

Mats Green säger att han vill titta på grundfundamenten i bostadspolitiken. När jag deltog i bostadssamtalen var det inte grundfundament jag hörde lyftas fram från Moderaterna, men du får gärna ta upp vilka grundfundament i bostadspolitiken du vill förändra, Mats Green. Jag antar att det inte är buller och strandskydd.

Är slopat krav på detaljplan det grundfundament Moderaterna vill ändra? Det fördes nämligen en diskussion i de bostadspolitiska samtalen om just det, och det fanns en del frågetecken kring om det verkligen skulle ha särskilt stor effekt. Skulle inte planerna före detaljplanerna i stället svälla då, så att summan av en sådan operation kanske inte skulle ha så stor effekt?

Berätta gärna vilka grundfundament i bostadspolitiken som Moderaterna vill ändra, Mats Green!

Anf. 16 MATS GREEN (M):

Fru talman! Regeringen har infört ett miljardstöd till företag för att de ska bygga hyresbostäder. Det är ett miljardstöd som egentligen ingen vill ha. Det vore intressant om finansministern kunde räkna upp vilka som efterfrågade detta och tyckte att det var bra. Alla remissinstanser sågade det jäms med fotknölarna, fru talman.

Den enda instans som inte sågade förslaget jäms med fotknölarna var Sabo, det vill säga en organisation som leds av Socialdemokraterna. Där sa man att det möjligen kan ha en viss effekt i ett fåtal glesbygdskommuner men att det i så fall är en mycket begränsad effekt. Det var det mest positiva uttalandet man kunde få om det miljardstöd vi pratar om.

Vi säger att man måste börja titta på grundfundamenten i bostadspolitiken. Vi har lagt fram förslag om alltifrån det kommunala planmonopolet och möjligheten att överklaga till att göra bostadsbyggandet till ett riksintresse jämställt med övriga riksintressen. Som det ser ut i dag, fru talman, är det nämligen alltid bostadsbyggandet som får stryka på foten när det ställs mot riksintressen om vindkraft och det ena med det andra. Det vägrade regeringen att göra; man vägrar att ta den diskussionen.

Jag skulle också vilja fråga varför regeringen vägrar att agera i enlighet med riksdagens direktiv, bland annat vad gäller buller. De flesta är överens om att detta har en enorm betydelse för byggnation i Sverige, både på mindre orter och i tätorterna.

Regeringen har egentligen inte lagt fram ett enda förslag under denna mandatperiod utöver mer pengar till bostadsföretag. Ingen regering sedan 1970-talet har levererat så få förslag för att göra det lättare att bygga som den nu sittande regeringen. Ingen regering har någonsin gjort så lite för så få när det gäller bostadsbyggande i bostadskrisens Sverige. Detta, fru talman, är tämligen anmärkningsvärt.

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Frågorna om riksintresse och om det kommunala planmonopolet togs upp i de bostadspolitiska samtalen, så det är inte alls så att regeringen vägrar att diskutera detta. Däremot finns det, som ofta i bostadspolitiken, motstridiga intressen. Det finns också en utredning om riksintressen, som den moderatledda regeringen tillsatte och som inte kom fram till att man skulle göra några förändringar.

Så här är det: Denna regering har satsat mycket på att det ska byggas hyresrätter som ungdomar kan bo i, med rimliga hyror, vilket ger ungdomar en möjlighet att flytta hemifrån. Det är detta som driver vår bostadspolitik – att det ska finnas hyresrätter som man kan bo i, till rimliga priser, när man har tagit sitt första steg ut på bostadsmarknaden och kanske också första steget ut på arbetsmarknaden.

Vår bostadspolitik drivs av att få till denna möjlighet för människor att kunna sätta nyckeln i låset på sin första egna lägenhet, kliva in och säga: Här kan jag börja mitt liv. Här kan jag bo. Här kan jag vara självständig och bestämma vad jag själv vill göra.

Egen bostad, eget arbete, egen inkomst – den friheten vill jag att alla ungdomar i Sverige ska få möjlighet att känna. Detta är också grunden för den bostadspolitik som regeringen för. Vi har satsat på att det ska byggas fler hyresrätter med rimliga hyror. Syftet med det investeringsstöd som vi

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

har infört är just att det ska byggas hyresrätter för ungdomar och andra med rimliga inkomster.

Det är också därför vi satsar på kommuner som ser till att det byggs. Det finns inget som är viktigare för denna regering när det gäller bostadspolitik än att det finns bra bostäder för alla människor som har normala inkomster. Den tidigare regeringen såg i stället till att stärka dem som redan har goda inkomster genom att avskaffa fastighetsskatten och införa ROT-avdrag.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2016/17:301 om skogsindustrierna och kilometerskatten

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Edward Riedl har frågat mig huruvida skogsindustrin kommer att undantas från kilometerskatten eller inte.

En utredning arbetar med att ta fram ett förslag till vägslitageskatt och ska lämna sitt betänkande senast den 28 februari 2017. Hur skatten närmare ska utformas ingår i utredningens uppdrag att analysera, liksom vilka konsekvenser den föreslagna skatten får för olika sektorer och regioner.

Kommittén har i uppdrag att lämna förslag på lämpliga skattenivåer och differentieringsgrunder. Utredningen ska också i konsekvensutredningen belysa förslagets effekter för olika sektorer och regioner i Sverige, däribland särskilt skogsindustrin. När utredningen har lämnat sitt betänkande kommer det att beredas vidare.

Anf. 19 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Tack, finansministern, för svaret!

Den rödgröna regeringen lovade före valet att man skulle införa en kilometerskatt, och det var därför föga förvånande att regeringen efter valet tillsatte en utredning för att komma fram till hur man skulle införa denna skatt.

Kilometerskatt verkar vara någonting som ligger socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister väldigt varmt om hjärtat, trots allt negativt denna skatt innebär för jobb och företag i hela Sverige.

Detta är en skatt som kommer att slå mycket hårt, inte minst mot min del av landet. Norra Sverige kommer att drabbas mycket hårt av denna skatt. Det är inte så konstigt – om man väljer att beskatta avstånd är det givetvis de delar av landet med längst avstånd att hantera som kommer att få de största problemen.

Fru talman! Om man lägger den här kilometerskatten till den rödgröna regeringens politik och iver att införa flygskatt, att höja bensinpriserna och att höja dieselpriserna har man tagit fram en politik som helt enkelt är Norrlandsfientlig.

Det är en politik som slår mot jobb och företag i min del av Sverige. Min valkrets kommer att drabbas mycket hårt av detta.

Skogsindustrierna har själva beräknat att ungefär 30 procent av den svenska skogen kommer att bli olönsam att avverka om man inför en kilometerskatt. Detta innebär 35 miljarder i minskade exportintäkter.

Det är väldigt mycket pengar, fru talman! Det är lika mycket pengar som det kostar att betala för svensk polis under nästan två år.

Kilometerskatten kommer att göra skogen olönsam i de delar av Sverige som har längst avstånd. Där kommer värdet av skogen att minska, och jobben kommer att försvinna.

Vad har den här regeringen egentligen emot Norrland? Tror den här regeringen att man kan straffbeskatta norra Sverige precis hur mycket som helst utan att det leder till att man förlorar väljare?

Jag tror inte det, fru talman. Jag tror att människor till slut kommer att få nog.

Ministern vill inte förekomma utredningen och det fortsatta beredandet av ärendet. Men när regeringen lägger fram ett färdigt förslag är det lite sent att börja föra den här debatten.

Mina frågor till finansministern kvarstår. Vill ministern själv undanta skogsindustrierna från den här skadliga skatten? Och vill ministern undanta Norrland från denna skadliga kilometerskatt, eller är tanken att den ska slå fullt ut mot det som är en del av ryggraden i svensk ekonomi?

Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det är just för att kunna ta ställning till denna typ av frågor som vi har bett utredningen att särskilt analysera konsekvenserna för enskilda industrier och för olika regioner i Sverige. Vi kan sedan ta ställning till exakt hur skatten ska utformas.

Ungefär 23 procent – nästan en fjärdedel – av allt vägarbete som sker i Sverige med lastbil utförs av utländska åkare. Tanken med vägslitageskatten är att även de utländska åkarna ska vara med och bidra till att finansiera den svenska infrastrukturen.

Jag tycker själv att det kan finnas vissa poänger med detta. Tycker Edward Riedl också att det finns poänger med att utländska åkare mer än i dag ska vara med och finansiera den svenska infrastrukturen?

En annan poäng är att man på så sätt kan få bättre koll på transportererna i Sverige. Vi vet att det i dag finns en del illojal och osjyst konkurrens från utländska åkare som inte följer de regler som finns om till exempel cabotage och som på så sätt slår undan benen för svenska åkare.

Detta är ett stort problem, och vägslitageskatten och de kontroller som kommer med den skulle kunna vara ett sätt att minska den osjysta konkurrensen.

Delar Edward Riedl uppfattningen att en vägslitageskatt skulle kunna fungera på det sättet och att det är viktigt att arbeta mot illegalt cabotage? Vi har också gjort detta genom att stärka polisens resurser för arbete mot illegalt cabotage.

En annan tanke med kilometerskatten är att man ska kunna stimulera till mer miljövänliga transportslag än lastbil, som järnväg och båt. Man ska samtidigt vara medveten om att denna möjlighet inte finns för alla branscher och heller inte i alla delar av Sverige. Det är också därför som utredningen ska analysera hur denna skatt skulle påverka olika branscher och olika delar av Sverige.

Det är dock för tidigt att ta ställning till förslagen, eftersom de ännu inte finns. Det är också lite svårt att diskutera förslagen innan vi har dem på bordet, men jag fortsätter gärna debatten.

Anf. 21 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Låt mig börja med det som många gånger lyfts fram, inte minst av socialdemokrater, om att den här kilometerskatten ska hjälpa till att få bukt med den utländska konkurrensen.

Genom att straffbeskatta Norrland lägger man ytterligare börda på lasten för de hårt pressade åkeriföretagen i Sverige. De ska alltså betala ytterligare skatter och samtidigt klara konkurrensen. Jag tror inte på detta, fru talman! Det finns många goda skäl till att det inte kommer att fungera.

Redan i dag finns det flera system som kan användas för att utjämna konkurrensförhållanden till de utländska åkerierna. Problemet är ju att man inte följer reglerna. Det är det som är det stora problemet, inte att det saknas regler.

Vi moderater har i stället föreslagit en gps-övervakningslösning. Så fort lastbilen passerar svensk gräns får man en gps-puck i den. På det sättet kan vi se till att man betalar skatter, avgifter och att man sköter sig och följer de lagar och regler som vi har i det här landet.

Att använda ny teknik för att få bukt med den olagliga och många gånger osjysta utländska konkurrensen är politik som fungerar på riktigt. Den politik som regeringen föreslår kommer att slå sönder förutsättningarna för jobb och företagande i stora delar av Sverige, inte minst i Norrland där det finns långa avstånd att hantera. Den här politiken är rent skadlig i det sammanhanget. Dessutom kommer man inte att lösa några av de problem som man har målat upp med osjyst utländsk konkurrens.

Fru talman! Jag ställer mig väldigt frågande till varför ministern tror att de som inte följer andra lagar helt plötsligt ska börja följa den här lagen. Det är för mig helt obegripligt hur man kan tro att ytterligare en lag som man inte följer skulle bidra till någon förändring.

Nej, låt oss använda ny och modern teknik för övervakning. Vi måste se till att man betalar skatter och avgifter, följer lagar och regler när man passerar den svenska gränsen. På det sättet kan vi få ordning och reda på de svenska vägarna. Det som regeringen förslår är bara en ytterligare börda för redan hårt pressade åkerier och svenska lastbilschaufförer.

Fru talman! Min fråga kvarstår. Jag frågar inte vad som står i utredningen, men vill ministern undanta de svenska skogsindustrierna från den här skatten? Vill ministern undanta Norrland från denna skadliga skatt? Eller tycker ministern, oavsett vad utredningen kommer fram till, att det är rimligt att använda den här skadliga politiken och rikta udden mot en stor del av Sverige där det redan finns stora utmaningar när det gäller konkurrensen?

Skogsindustrin själv säger att 30 procent skulle kunna bli olönsam med den här skatten. Det leder till 35 miljarder i minskade exportintäkter till Sverige. Det är mycket pengar. Det är vad svensk polis kostar under cirka två års tid. Det är mycket pengar som går förlorade med en skadlig politik som riktar udden mot Norrland som ministern verkar vilja genomföra.

Mina frågor kvarstår. Jag skulle gärna vilja ha ett svar från ministern på dem, inte vad som står i själva utredningen utan: Vad vill ministern själv?

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Edward Riedl pratar om regeringens förslag. Jag vill bara påminna om att regeringen inte har något förslag, och det finns inget förslag över huvud taget än, utan det finns en utredning som fortfarande arbetar.

Vad vill ministern? Ministern vill naturligtvis att det ska finnas goda möjligheter att verka i hela landet. Det ska finnas goda förutsättningar för jobb och tillväxt i hela landet. Det är också därför som den här regeringen har satsat på en utbyggd infrastruktur.

Vi har satsat mycket järnvägsunderhåll och på vägunderhåll för att det ska finnas goda möjligheter att transportera inte bara människor utan också gods över hela Sverige.

Vi har satsat på utbyggnad av bredband i landsbygd och utökat de satsningar som fanns sedan tidigare. Vi vet hur viktigt bredband är för att man ska kunna driva verksamhet och bo och leva i hela landet.

Vi har satsat på att bygga ut högskolor och universitet runt om i hela landet. Till skillnad från moderatregeringen har vi inte satsat särskilt på de gamla universiteten i våra stora städer. Vi har sett till att det ska finnas bra utbildning i hela landet.

Därutöver har vi stärkt resurserna till välfärden så att det ska finnas möjligheter till bra förskolor, skolor, äldreomsorg och sjukvård i hela landet.

Den här regeringen satsar på landsbygden och på Norrland.

Ska det då finnas ett undantag för skogsindustrin och Norrland? Det är en viktig fråga, men innan man sätter ned foten ska vi naturligtvis se vilket förslag som utredningen kommer med och vilka konsekvensutredningar som görs. Jag vill naturligtvis först se vilka konsekvenser som man bedömer att detta får för Norrland och för skogsindustrierna innan man fattar beslut om exakt hur skatten ska utformas. Jag tycker att det är viktigt med en analys innan man bestämmer sig.

Sedan svarade inte Edward Riedl på frågan. Tycker inte han att det vore bra om utländska åkare bidrog mer till att betala för att använda vägarna i Sverige med tanke på att 23 procent av transportarbetet sker med utländska lastbilar som ju inte skattar i Sverige på samma sätt som de svenska åkarna?

Anf. 23 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Låt mig först börja med det som finansministern avslutade med. Som jag sa i mitt förra inlägg vill jag att de utländska åkerierna ska bidra mer till de svenska vägarna. Jag vill också att de ska följa svenska lagar och regler och betala de skatter och avgifter som är beslutade. Därför har vi moderater föreslagit en moderniserad lagstiftning där vi använder modern teknik. Redan vid gränsen bör man få en gps-puck som sköter den övervakning som behövs. Det är en modern politik som ser till att man upprätthåller svenska lagar och regler samt får in skatter och avgifter. Den politiken finns.

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

Det som finansministern föreslår är helt enkelt att man ska lägga ytterligare skatter på de svenska åkerierna. Jag förstår fortfarande inte varför de åkerier från utlandet som inte följer de lagar och regler som vi har i dag och inte betalar skatter och avgifter ska följa ytterligare en regel. Det kan jag inte förstå, men ministern får gärna förklara för mig hur detta ska gå till.

Sedan vill jag bara säga att det är lite märkligt när ministern pratar om hur mycket man satsar på Norrland och hur mycket man satsar på Sverige. Låt mig då fråga: På vilket sätt menar ministern att en flygskatt bidrar till jobb och tillväxt i Norrland? På vilket sätt bidrar höjd bensinskatt till jobb och tillväxt i Norrland? På vilket sätt bidrar höjd dieselskatt till jobb och tillväxt i Norrland? På vilket sätt bidrar kilometerskatten till jobb och tillväxt i Norrland?

Vi har långa avstånd att hantera, och den här regeringen gör allt den kan för att beskatta avstånd. Det kan på intet sätt bidra till jobb och förutsättningar i min del av Sverige.

Låt mig vara tydlig: Under alliansregeringens tid satsades det mycket penar på Umeå universitet, från 1,9 miljarder till 2,5 miljarder årligen. Då är min fråga till finansministern: Hur mycket får Umeå universitet i dag? Jag kan meddela finansministern att så mycket har det inte satsats. Där är hon svaret skyldig.

Mina frågor kvarstår.

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Man kan kanske inte jämföra vad som har gjorts under åtta år med vad som har gjorts under två och ett halvt år. Men inriktningen på den här regeringens politik är tydlig. Vi satsar mer på de nya universiteten och högskolorna jämfört med de gamla i förhållande till det som är traditionell moderat politik som ju var emot att dessa universitet skulle startas utanför de gamla traditionella universitetsorterna. Det var Moderaterna emot. Ni var ironiska och kallade det för bygdehögskolor. Det är bra att Edward Riedl nu är entusiastisk över Umeå universitet. Det är en modernisering hos i alla fall en moderat som jag uppskattar.

Jag vill naturligtvis bara se en vägslitageskatt, om man kan säkerställa att utländska åkare betalar den. Jag vill inte se en kilometerskatt som möjliggör för utländska åkare att slippa undan. Det är det absolut viktigaste fundamentet. En transponderlösning kan vara en sådan lösning, och då skulle man kunna se att utländska åkare betalar alla skatter och avgifter som man ska betala i Sverige, inklusive om det införs en kilometerskatt.

Med ett sådant system skulle utländska åkare få bidra mer till de svenska vägarna än med Moderaternas förslag. Jag tycker att det är viktigt att också utländska åkare är med och bidrar.

Men, som sagt, utredningen har inte ens kommit än. Vi har inte ens börjat att bereda förslagen. När och hur det blir en vägslitageskatt och hur den utformas kommer vi att få goda möjligheter att diskutera framöver, och det ser jag fram emot.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 25 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Christina Høj Larsen har frågat statsrådet Åsa Regnéér om hon avser att ta initiativ för att ändra lagen om vård av unga, LVU, så att utvisningar av tvångsomhändertagna med stöd av lagen förutsätter godkännande av socialnämnden. Hon har även frågat om statsrådet avser att ta initiativ för att gränspoliserna ska respektera barnkonventionen samt socialtjänstlagens bestämmelser om barnets bästa och om statsrådet avser att ta initiativ för att se till att rätten till skolgång och rätten till vård efterlevs fullt ut. Interpellationen har överlämnats till mig att besvara.

Ett beslut om utvisning får inte verkställas om det innebär att den som ska utvisas riskerar att utsättas för bland annat omänsklig eller förnedrande behandling. Det framgår av såväl utlänningslagen som Europakonventionen. Vid en prövning av en ansökan om asyl prövas både om det finns skyddsskäl och om det finns omständigheter som är synnerligen eller, när det gäller barn, särskilt ömmande. När ett beslut om utvisning ska verkställas bedöms även eventuella verkställighetshinder.

Att hänsyn ska tas till barnets bästa framgår av utlänningslagen, och ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan även beviljas den som behöver vård enligt LVU. Att därutöver ge socialnämnden en roll som överprövningsinstans när det gäller beslut som har fattats av Migrationsverket och migrationsdomstolarna skulle vara olämpligt. Jag har därför inte för avsikt att ta något initiativ för en förändring av lagen om vård av unga i den delen.

När det gäller Christina Høj Larsens andra fråga förutsätter jag att Polismyndigheten följer gällande lagstiftning. Barnets bästa ska särskilt beaktas vid alla åtgärder som berör barn. Enligt utlänningslagen är socialnämnden skyldig att lämna ut de uppgifter som Christina Høj Larsen refererar till. Migrationsverket och migrationsdomstolarna prövar ärendena, och om det rör barn ska enligt gällande regler principen om barnets bästa beaktas vid den rättsliga prövningen.

Det skulle givetvis vara allra bäst om allt återvändande skedde frivilligt. Detta är också målet. Men om fattade beslut om återvändande inte följs överlämnas ärendet till Polismyndigheten. Det kan inte vara frivilligt att välja om man ska följa ett utvisningsbeslut eller ej. Därför måste polisen som en sista utväg ibland verkställa vissa beslut mot personernas vilja. Jag har därför inte för avsikt att ta något initiativ i frågan.

Rätten till skolgång och rätten till vård efterlevs fullt ut. Det är viktigt att alla som vistas i Sverige kan få dessa grundläggande rättigheter tillgodosedda. Det innebär däremot inte att ett beslut om att en person måste lämna landet inte ska verkställas. Polismyndigheten har i uppdrag att verkställa beslut om utvisning. Myndigheten har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om hur man fullgör det uppdraget med hänsyn till etiska överväganden. I de regelverken finns det bland annat angivet riktlinjer om att barn inte ska eftersökas i skolan och att personer som vistas på sjukhus inte bör hämtas där. Jag avser därför inte heller att i denna fråga ta några initiativ till förändring.

Ett fungerande asylsystem förutsätter att det råder rättssäkerhet och ordning och reda i asylsystemet. Det innebär att den som har skyddsskäl ska få stanna och att personer som efter en prövning har fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd ska återvända. Polismyndigheten ska som

verkställande myndighet ytterst se till att de beslut som har fattats i asylprocessen också följs och att barnets bästa särskilt beaktas i alla åtgärder som rör barn. Regeringen är medveten om att man i det arbetet ställs inför många svåra situationer, inte minst när barn är berörda, och vi följer arbetet noggrant.

Anf. 26 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Tack, inrikesminister Ygeman, för svaret! Jag hade ursprungligen ställt interpellationen till barnminister Åsa Regnér för att jag önskade svar på hur regeringen ser på barnperspektiv och barns rättigheter i samband med gränspolisens arbete med utvisningar.

Vi står här eftersom gränspolisens begärt ut information från socialtjänsten i Malmö om en rad människor. I samband med denna begäran har det inte gjorts några individuella utredningar av barnets bästa hos vare sig socialtjänsten eller Polismyndigheten. Detta är frågans kärna i dag.

Nu har min interpellation i stället lagts på inrikesministerns bord, och jag tackar för svaret. Han har gett en rad besked om att allt som sker är i sin ordning. Lagar och regler följs. Det finns inget att oro sig för, även om inrikesministern också måste medge att det är ett svårt område där flera olika saker ska vägas mot varandra.

Här, på lite avstånd från den verklighet som vi diskuterar, skulle vi kunna känna oss lugnade av statsrådets besked. Men det finns en annan verklighet där lugnet och de betryggande beskederna är ganska långt borta. Och den vill jag berätta lite om, fru talman.

En kvinna i 20-årsåldern som är i gravid i sjätte månaden och som har ett barn på två och ett halvt år fick sina uppgifter utlämnade till polisen av socialtjänsten i Malmö. Kvinnan är ett traffickingoffer och lider av svåra men efter traumatiska upplevelser. Socialtjänsten har i detta ärende varit fullt medveten om kvinnans svåra situation men har trots detta inte gjort en individuell prövning av barnets bästa utan har lämnat ut uppgifterna till polisen. Inte heller polisen har gjort någon prövning.

En familj bestående av tre vuxna och ett barn på två år blev så rädda när de fick reda på att socialtjänsten hade lämnat ut deras uppgifter att de bestämde sig för att lämna sitt boende och var ute hela natten för att undvika att bli tagna av polisen.

En annan familj vågade inte bo kvar på sin adress utan flyttade ut till en stuga i skogen, vilket innebär att barnen numera inte går i skolan.

Vad gäller skolgång och förskola för barn har detta varit ett återkommande problem. Flera personer har vittnat om att de är så rädda för att polisen ska dyka upp på skolan att de håller barnen hemma.

Ytterligare en familj som hade tid inbokad hos socialtjänsten uppgav att de inte vågar besöka socialsekreteraren av rädsla för polisen, vilket försvårar eller omöjliggör möjligheten att ansöka om nödstöd via socialtjänsten.

Samtliga dessa exempel är hämtade från den JO-anmälan som har lämnats in från Unga Forum i Skåne, och den gäller alla ärenden i Malmö. Inte i något av dessa fall har vare sig polis eller socialtjänst gjort individuella utredningar av barnets bästa. Just detta är avgörande för om vi följer barnkonventionen och respekterar barns rättigheter fullt ut.

Jag tror att inrikesministern är väl medveten om att ord och signaler har stor betydelse i politiken. De signaler som Polismyndigheten sänder genom att säga att det inte längre finns några fredade zoner får konsekvenser både för hur myndigheter agerar och för hur papperslösa, tillståndslösa, människor reagerar. Den upptrappade jakt på papperslösa personer med utvisnings- eller avvisningsbeslut som regeringen har satt igång får också konsekvenser.

Inrikesministern säger nu att han förutsätter att ”Polismyndigheten följer gällande lagstiftning”. Men tycker statsrådet att barnets bästa har beaktats i de fall som jag precis beskrev när ingen har gjort någon individuell prövning av barnets bästa? Hur tycker han att detta rimmar med regeringens ambition att göra barnkonventionen till lag?

Anf. 27 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Som Christina Høj Larsen är fullständigt medveten om varken kan eller får jag kommentera enskilda fall eller saker som prövas av JO eller andra myndigheter. Det är jag förhindrad av regeringsformen att göra.

Jag vill poängtera att det är Migrationsverket och ytterst migrationsdomstolen som avgör om du har rätt att vistas i Sverige. Har du skyddsskäl ska du erbjudas en fristad i Sverige. Saknar du skyddsskäl ska du återvända. Det finns inga tillståndslösa personer. Antingen har du rätt att vistas i Sverige, eller så har du inte rätt att vistas i Sverige.

Det är helt enkelt så att svensk lag gäller, och myndigheterna måste leva upp och följa den.

Anf. 28 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Jag är helt medveten om att inrikesministern inte kan kommentera enskilda fall. Men enskilda fall är som när man ser en prick på väggen; det är en prick. När vi ser många prickar blir det ett mönster. Jag tycker att det är relevant och viktigt att inrikesministern också har möjlighet att kommentera den verklighet som vi faktiskt befinner oss i. Det är så här verkligheten ser ut. Jag har inte beskrivit enskildheter utan saker som är ett stort mönster och alltså är strukturella problem. Detta tycker jag är relevant och viktigt att en inrikesminister diskuterar.

Det var väldigt betryggande att få höra inrikesministern i sitt svar säga att de föreskrifter och allmänna råd som Polismyndigheten har utfärdat anger att barn inte ska eftersökas i skolan och att personer som vistas på sjukhus inte bör hämtas där. Det går ju emot uttalandet från gränspolisen om att det inte längre finns några fredade zoner. Gränspolisen menar ju också att den har rätt att begära ut uppgifter från kommunen om var papperslösa barn går i förskola eller skola, om uppgifterna behövs för att verkställa utvisningsbeslut. Jag får helt enkelt hoppas att det är inrikesministerns ord som gäller: att det fortfarande finns en basal rätt till skola och rätt till vård och att det inte är på något annat sätt.

I socialtjänstlagen finns dock bestämmelser som pekar på att gränspolisens agerande är otillåtet, i alla fall när det rör barn. Lagens 2 § säger att barnets bästa särskilt ska beaktas vid alla åtgärder som rör barn. Den otrygghet det skapar för barnen och risken för att barn inte vågar gå i skolan eller söka den vård eller den hjälp som de behöver kan inte anses vara förenligt med principen om barnets bästa.

Även barnkonventionen, som regeringen vill göra till svensk lag, talar emot gränspolisens agerande. Förbudet mot att diskriminera ett barn är en grundläggande del av barnkonventionen. Där innefattas diskriminering på grund av legal status.

Det är sant att man kan säga att det inte finns några tillståndslösa, men det finns personer som vistas i Sverige trots att de inte har tillstånd, och dessa barn omfattas av exakt samma rättigheter som alla andra barn. Det är någonting som vi ska vara väldigt stolta över i Sverige, men det kräver att vi också gör det som förutsätts för att de ska kunna få tillgång till sina rättigheter.

Gränspolisens agerande gör så att några av de allra mest utsatta människorna i vårt land blir ännu mer utsatta. Skolor och förskolor förlorar den viktiga funktion de har som trygghet och fast punkt för barn som far illa eller på olika sätt är utsatta. Socialtjänsten har på samma sätt kontakt med de mest utsatta i vårt samhälle och fungerar ofta som det yttersta skydds- nätet. Genom gränspolisens agerande blir såväl socialtjänsten som skolan och barnpsykiatrin tvingade att vara angivare.

Det finns flera fall där utlänningslagen krockar med annan lagstiftning på ett sätt som skapar problem för barn. Inrikesministern nämnde att utlänningslagen står över LVU, lagen om vård av unga. Det har lett till att det i flera fall fattats beslut som inneburit att barn som tvångsomhändertagits från föräldrar som antingen missbrukar dem eller får dem att fara illa har tvångsutvisats med samma förövare. Detta är inte förenligt med barnets bästa. Jag undrar på vilket sätt inrikesministern tycker att det kan vara rätt att barn utvisas med personer som inte kan ta hand om dem.

Anf. 29 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Om jag var otydlig ska jag nu vara väldigt tydlig. Det är inte mitt ord, Christina Høj Larsens ord eller gränspolisens ord som gäller, utan det är svensk lag som gäller. Den tolkas av domstolar, inte av statsråd och inte av riksdagsledamöter. Jag har ingen kritik att rikta mot vare sig gränspolisens eller socialtjänstens i Malmö. De har att efterfölja den lag som riksdagen har fattat beslut om här i kammaren.

Jag vill också vara tydlig med att om det är upp till den som saknar asylskäl att välja om den ska stanna i Sverige eller inte hotar det hela grunden för asylmottagandet. Grunden för asylmottagandet är att vi bedömer om man har skyddsbehov eller ej. Har man skyddsbehov ska man få stanna i Sverige och ges möjlighet att jobba, få utbildning och bli en del av det svenska samhället. Men saknar man skyddsskäl måste man återvända. Annars har vi nämligen inte möjlighet – och kommer inte att ha möjlighet – att vara ett land som tar ett stort ansvar för att hjälpa människor som flyr undan krig, förtryck och förföljelse.

Den som skenbart ställer sig på humanismens grund och säger att ingen som har kommit till Sverige ska behöva återvända säger i grunden att asylmottagandet inte går att bedriva på det sätt som vi gör i dag. Det hotar hela grunden för det svenska mottagandet att säga att de som saknar asylskäl inte ska behöva återvända. Det får inte vara ett fritt val. Vi ska vara generösa mot dem som har skyddsbehov, men de som inte har skyddsbehov måste återvända.

Anf. 30 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Vänsterpartiet anser faktiskt också, precis som inrikesministern, att den som får avslag på sin asylansökan ska respektera beslutet och att avvisning eller utvisning ska genomföras. Det är såklart en viktig del av rättsordningen. Lika viktigt är det då att beslutet har fattats på korrekta och rättssäkra grunder.

Men frågan är: Hur åstadkommer vi ett frivilligt och tryggt återvändande? Det finns ingen som helst evidens som pekar på att den typ av metoder som regeringen nu inför kommer att öka ett frivilligt och tryggt återvändande. Tvärtom! I Norge har man tidigare gjort en liknande reform som den regeringen nu har genomfört; man har dragit in rätten till ersättning, boende med mera för människor som ska återvända. Där har man sett att det inte har ökat återvändandetakten. Det enda det har gjort är egentligen att det har ökat kostnaderna för kommunerna, ökat otryggheten och gjort situationen mycket svårare.

Det säger sig självt att det är väldigt svårt att föra en bra kommunikation med människor när man inte vet vilken parkbänk de bor på. Det gör också att de tyvärr tvingas göra saker som inte är bra i den situationen. Röda Korset pekar på att den här typen av återvändandemetoder inte är det som fungerar. Sverige är egentligen med europeiska mått ganska bra på återvändandearbete. Låt oss göra saker som fungerar! Låt oss inte äventyra de rättigheter som är gjorda för samhällets allra mest utsatta, för barn och andra!

Anf. 31 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Jag saknar detaljerad kännedom om hur Norges lagstiftning går att jämföra med Sveriges. Men jag vet så mycket som att den svenska lagstiftningen och den svenska regeringens arbete har varit mycket framgångsrika och att återvändandet från Sverige under föregående år mer än fördubblades jämfört med tidigare år. Om nu Christina Höj Larsen och Vänsterpartiet lever upp till viljan om reglerad invandring och asylpolitik och anser att de som saknar uppehållsskäl ska återvända borde de vara mycket glada över detta och bejaka och berömma att vi har fått det här paradigmskiftet och att allt fler människor återvänder frivilligt. Detta är någonting som beror på att vi har gjort de här förändringarna, men det beror också på att fler människor nu återvänder med tvång. Om det inte finns någon möjlighet till tvångsåtervändande kommer nog färre människor att återvända frivilligt, och om man har rätt till uppehälle och bostad här minskar det nog drivkrafterna att återvända.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 12 Svar på interpellation 2016/17:239 om terrorismrelaterad brottslighet

Anf. 32 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Anti Avsan har frågat mig hur det ska gå till att döma svenska terrorresenärer i ”närområdet” till de platser där brotten har begåtts, liksom var, hur och av vem bevisning ska säkras. Anti Avsan har

också frågat hur Sverige kan agera för att öka andra länders förmåga att säkra bevisning och döma personer för terrorismrelaterad brottslighet samt hur förmågan att i Sverige lagföra personer som har begått terrorismrelaterade brott i andra länder ska kunna öka. Avslutningsvis har Anti Avsan frågat vilka initiativ jag och regeringen vill ta för att fler terrorresenärer och andra personer ska kunna ställas till svars för terrorismrelaterad brottslighet.

På regeringens initiativ har regleringen skärpts och ett särskilt straffansvar för terrorismresor och mottagande av terrorismutbildning införts. Vidare har en utredning som regeringen tillsatt bland annat föreslagit en ny straffbestämmelse om deltagande i väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation. Betänkandet har remitterats, och förslagen bereds i Regeringskansliet. Inom EU-samarbetet har vi kommit överens om ett nytt terrorismdirektiv, och regeringen har tillsatt en utredning som just nu tittar på vad som krävs för att genomföra det. Direktivet innehåller flera viktiga nyheter. Exempelvis utvidgas terroristbrottet bland annat när det gäller angrepp mot informationssystem. Även kriminaliseringen av terrorismfinansiering utvidgas.

I brottsutredningar måste bevis säkras där de finns. Det är svårt att hämta in bevisning från konfliktområden. Samtidigt kan det i dagens informationssamhälle finnas andra möjligheter att säkra bevisning. Regeringen arbetar intensivt med att säkerställa att de brottsbekämpande myndigheterna på ett effektivt och rättssäkert sätt kan säkra bevisning, exempelvis sådan som finns i elektronisk kommunikation. Regeringen har därför gett en utredare i uppdrag att lämna förslag om hemlig dataavläsning som ett nytt straffprocessuellt tvångsmedel. Hemlig dataavläsning skulle kunna vara en effektiv metod bland annat för att bekämpa terroristbrottslighet.

Huvudansvaret för att förhindra och utreda terroristbrottslighet ligger hos Säkerhetspolisen. Regeringen ser ett behov av att myndigheten bland annat intensifierar sitt arbete mot terrorism och har därför i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att Säkerhetspolisen tillförs 650 miljoner kronor ytterligare under perioden 2017–2020.

Ett välfungerande internationellt samarbete är i många fall avgörande för möjligheterna att utreda terroristbrottslighet. Sverige har goda förutsättningar för rättsligt samarbete med andra länder, men detta kräver naturligtvis att det finns ett välfungerande rättssystem i de stater vi samarbetar med. Här kan Sverige bidra genom stöd till rättsväsendet samt till aktörer och organisationer som arbetar med dessa frågor i regionen. Det pågår för närvarande olika internationella processer och initiativ för ansvarutkrävande för de grova brott som begåtts i konflikterna i Syrien och Irak. Inom FN stöder Sverige aktivt både undersökningskommissionen för Syrien och den oberoende mekanismen för att bistå utredning och åtal i Syrien för de allvarligaste internationella brotten. Inom EU är Sverige ett av de medlemsländer som tydligast driver förslaget om upprättandet av en civil EU-krishanteringsinsats för att stödja och stärka det irakiska rättsväsendet och säkerhetssektorn.

Terrorism ska bekämpas oavsett var den förekommer. Den som deltar i den brutala terrorismen ska åtalas och straffas, och vi måste ta vårt ansvar när våra medborgare reser iväg för att delta i dessa förfärliga brott.

Anf. 33 ANTI AVSAN (M):

Fru talman! Tack för svaret, inrikesministern!

Anledningen till min interpellation är inrikesministerns uttalanden om att utländska terroriststridande ska dömas i närområdet. Det handlar i så fall möjligen i första hand om Irak och Syrien. Det är ett önsketänkande som även jag instämmer i. Men frågan är hur detta ska realiseras. Därför finns det anledning att fråga om regeringen och inrikesministern inser svårigheterna.

Jag konstaterar att inrikesministern i sitt svar säger att det är svårt att hämta in bevisning från konfliktområdena. Det är helt korrekt enligt min mening. Det kan till och med vara omöjligt i vissa fall av flera olika skäl. Inrikesministern nämner också att det krävs att det finns välfungerande rättssystem i de stater vi samarbetar med.

I det här fallet nämns också bland annat Irak, där Sverige har ett särskilt intresse av att driva på för att EU ska upprätta en civil krishanteringsinsats för att stödja det irakiska rättsväsendet och säkerhetssektorn. Vad man undrar lite över är vad inrikesministern menar med att vi ska bidra till ett stöd också till aktörer och organisationer som arbetar med dessa frågor i regionen. Det får inrikesministern gärna svara på.

Problemet när det gäller terroristbrott och även krigsbrott är inte bristen på straffrättsliga regler. Problemet är att kunna säkra bevisning så att personer som har begått brott kan åtalas och lagföras. Då finns det egentligen bara två olika sätt. Det första är att bevisning säkras på plats inom ramen för vad som är möjligt i andra länder. Där finns det uppenbara brister i många fall. Det andra är att bevisning säkras genom svenska åtgärder, exempelvis i tekniska system.

Där vill jag påstå att den svenska förmågan har minskat i och med att lagstiftningen infördes om straffrättsligt ansvar för terroristresenärer därför att Säkerhetspolisen avskärs från möjligheten att få underrättelseinformation när förundersökning har inletts. Där tycker vi att man ska återställa möjligheten att kunna få underrättelseinformation, men där har regeringen inte tagit några initiativ.

Många politiker tycks tro att kampen mot terrorismen handlar om att föreslå så många nya straffrättsliga regler som möjligt. Jag ser inte någon som helst anledning att vara emot ytterligare kriminaliseringar som fyller en funktion. Men då gäller det också att få reglerna i funktion i verkligheten. Då handlar det återigen om möjligheten att säkra bevisning.

Jag ska bara kortfattat nämna hur problembilden ser ut. Det finns en databas för global terrorism där man har registrerat ungefär 140 000 terror-dåd. År 2000 avled 3 329 människor till följd av terrorism medan siffran för 2014 var 32 685 avlidna. Det innebär att antalet årligen avlidna till följd av terrorism har ökat nio gånger under den senaste femtonårsperioden. Detta gör det hela till ett stort internationellt problem.

Anf. 34 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Jag vill bara inledningsvis rätta beskrivningen. Det lät på Anti Avsan som att regeringen skulle ha kringskurit Säkerhetspolisens möjligheter att ta del av signalspaningsinformation. Det är naturligtvis helt felaktigt. Vi har inte ändrat någonting i det regelverket.

Vad vi har gjort är att vi har kriminaliserat terrorkrigsresor, det som under Moderaternas tid i regeringsställning inte var kriminaliserat. Med

den lag om signalspaning som Moderaterna själva drev igenom i denna kammare får information från signalspaningsinsatsen inte användas under förundersökningen. Det är samma begränsning som gäller den underrättelseinformation som vi inhämtar från andra länders underrättelsetjänster.

Alternativet skulle vara att göra som den tidigare moderatledda regeringen och inte kriminalisera terrorkrigsbrottet. Det tror jag hade varit en mycket dålig väg att gå. Det är bara i de fall där det inleds förundersökning om terrorkrigsbrott som möjligheterna begränsas. Den enda skillnaden är att det nu är kriminaliserat. Under Moderaternas tid var det inte kriminaliserat.

Sedan radar Anti Avsan upp de svårigheter som finns med att lagföra dem som gjort sig skyldiga till terroristbrott i utlandet och framför allt i konfliktzoner. Jag instämmer i grunden i att de svårigheterna finns. Det finns ingen brist på svårigheter när det gäller att komma till rätta med den här typen brottslighet.

Det är brottslighet som sker under vedervärdiga förhållanden långt bort där det är svårt att samla vittnen, svårt att förhöra vittnen och svårt att samla teknisk bevisning. Alla de svårigheterna stämmer. Men det är ändå så när det gäller den delen av den tekniska bevisningen att det finns bättre möjligheter att samla in den i det område där brottet har begåtts än vad det gör att samla in den i Sverige.

Det är väldigt svårt att i Sverige förhöra vittnen som befinner sig i Irak. Det är väldigt svårt att göra en brottsplatsundersökning i Irak om man befinner sig i Sverige. Därför menar jag att det internationella samfundet, EU och Sverige måste stödja de insatser som görs för att lagföra människor för de hemska brotten där.

Anti Avsan frågar mig: Vilken typ av stöd skulle vi kunna bidra med? Det skulle kunna handla om teknisk expertis, teknisk utrustning, utbildning, ekonomiskt bistånd och ytterligare stödåtgärder så att vi vartefter hjälper till och bygger upp ett fungerande rättsväsen.

Vi vet att när det har varit krig och konflikt finns det också stora brister i alla delar av rättsväsendet. Det gäller MR-situationen, den tekniska förmågan och det legala stödet. Men vi får inte dra oss för alla dessa svårigheter och brister.

Det överordnade målet måste vara att de som har gjort dessa fruktansvärda handlingar ska kunna ställas till svars i första hand där i närområdet. Skulle det vara så att det misslyckas och de återvänder till Sverige ska de naturligtvis ställas till svars här för de brott som går att bevisa. I det tror jag att både jag och Anti Avsan är överens.

Anf. 35 ANTI AVSAN (M):

Fru talman! När det gäller kriminaliseringen av terroriststridande vill jag vara tydlig. Det grundas på en bindande säkerhetsresolution. Det är någonting som Sverige också av det skälet är tvungen att införa som lagstiftning. Vi moderater drev på för att regeringen skulle göra det så fort som möjligt.

I utredningen som ligger till grund för lagstiftningen pekade utredaren på konsekvensen som lagstiftningen får om man inte hanterar möjligheten för Säkerhetspolisen att få underrättelseinformation. Det gjorde inte regeringen då, och det har inte regeringen gjort nu heller.

Beskrivningen från inrikesministern blir lite märklig när man framställer det som att man själv har gjort någonting som i själva verket i flera avseenden har blivit sämre. Det har minskat Säkerhetspolisens förmåga att agera mot den här typen av brottslighet. Om det är så att det inte räcker med det som fanns i utredningen måste det utredas ytterligare så att det kan komma på plats, så att vi inte tappar förmåga när vi inför nya straffrättsliga bestämmelser.

När det gäller utmaningarna på det internationella området har Sverige en unik möjlighet genom att vi har en plats i säkerhetsrådet. I säkerhetsrådet och i dess Counter-Terrorism Committee håller man på med ett omfattande arbete för att motverka terrorism.

Det mest grundläggande där är att se till att olika länder i världen implementerar och genomför de bindande säkerhetsrådsresolutioner som finns på terrorismområdet. Det är så vi skapar ett nätverk som utgör basen för hur vi kan arbeta mot terrorismen i världen. Där har regeringen möjlighet att göra skillnad, vilket jag hoppas att man gör.

Om vi ser till Irak finns det möjlighet för regeringen och inrikesministern att förkovra sig i problemen med det irakiska rättssystemet. Det finns i öppna källor hos FN. Problemet med det irakiska rättssystemet är att man inte säkrar bevisning på det sätt som vi är vana att göra i Sverige och andra vad man kan kalla för västländer. I Irak är rättsväsendet och rättssystemet i huvudsak erkännandebaserat. Den bevisning man säkrar i ett erkännandebaserat system duger ofta inte för att fälla människor för allvarliga brott. Det har vi ett intresse av att göra i Sverige, och det finns också andra västländer som har samma starka intresse av att se till att lagföra de terroriststridande som kommer från sina respektive länder.

Jag kan nämna att jag var på en konferens för några veckor sedan som var anordnad av FN. Det var den första i sitt slag för parlamentariker från arabstaterna. Där finns en viss misstro mot viljan från den övriga världen att komma till rätta med problemet, som i huvudsak drabbar Irak och andra länder. Det är fem länder i världen som är mest drabbade av terrorism, däribland Syrien och Irak. Där begås 78 procent av alla terrordåd. Det är också där det absoluta flertalet människor dödas till följd av sådana brott.

Om vi kan hjälpa Irak är det alltså väldigt bra, och om det också leder till sådana resultat att man implementerar säkerhetsrådets bindande resolutioner och får hjälp att höja kvaliteten på sitt rättsväsen är det någonting som gagnar Sverige, EU och alla länder i världen men också de länder som är mest drabbade. Samtidigt ökar deras förtroende för vår genuina vilja att ta itu med dessa problem.

Anf. 36 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Först och främst vill jag säga något om de båda påståendena om terrorkrigsresor: Det finns ingen grund för påståendet att de förändringar som vi har drivit igenom skulle försämra vår förmåga. Det finns ett önskemål från vissa myndigheter om att ändra den tingens ordning som riksdagen har beslutat, men samtliga dessa myndigheter har i sina uttalanden och remissvar kommit fram till att de föredrar denna ordning framför den som rådde när Moderaterna styrde Sverige.

Det är lite magstarkt att efter att ha suttit vid makten i åtta år säga att Moderaterna drev på utvecklingen i frågan. Jag kan avslöja hur det såg ut på Rosenbad när jag kom dit: Det var helt blankt. Det fanns inte ett förslag. Det fanns inte en skiss. Det fanns inte ett initiativ. Det fanns ingenting.

Om Anti Avsan är intresserad av att googla kan han googla på riksdagens hemsida och se att vi socialdemokrater lade fram förslag om att kriminalisera terrorkrisresor under den tid då Moderaterna ansvarade för regeringen i det här landet. Jag tror att man ska vara försiktig med att hävda att man har drivit på en utveckling när man själv hade kunnat få en lagstiftning till stånd.

Vi kan lämna det åt sidan. Lagstiftning finns på plats. Jag tror att vi inom ramen för gällande lagstiftning kommer att kunna ha ett effektivt bekämpande av terrorkrisresenärer. Efter att vi fick lagen på plats och efter utvecklingen i regionen har resandet från Sverige i princip upphört. Det är mycket glädjande.

Anti Avsan ger uttryck för den internationella kunskap som finns om bristerna i Iraks rättssystem. Jag delar i huvudsak Anti Avsans beskrivning. Det är bakgrunden till att vi behöver stödja utvecklingen på alla sätt vi kan. Det kommer inte att vara enkelt. Det är extremt svårt att utgå från ett land där i princip hela rättssystemet är sönderslaget av krig och jämföra det med rättssystemet i ett land som Sverige, som inte har haft krig på flera hundra år. Det är alldeles självklart att det är mycket lättare att bygga upp en förmåga i Sverige än det är i Irak.

Detta får dock inte undanhålla oss från att försöka att hjälpa till och att stödja. Därför välkomnar jag att Anti Avsan och jag har samma uppfattning i det här fallet. Vi behöver stödja rättsväsendet i Irak. Det är bra om vi kan få bättre bevisföring, och det är bra om vi kan få fällande domar även i Irak. Det är bra att det finns ett brett parlamentariskt stöd för detta. Jag avser att fortsätta att vidta initiativ inom ramen för EU-samarbetet och inom ramen för det svenska regeringsarbetet för att kunna stödja rättssystemet och få fler lagföringar.

Anf. 37 ANTI AVSAN (M):

Fru talman! Inledningsvis och avslutningsvis i denna del kan jag säga att när det gäller kriminaliseringen var vi helt överens. Men precis som också regeringen och inrikesministern inser, förstår och vet måste saker och ting utredas. När utredningen var klar debatterade jag frågan med inrikesministern och frågade när lagstiftningen kommer.

Jag har hört företrädare för Säkerhetspolisen uttala att man har en minskad förmåga efter att man skars av från möjligheterna att få underrättelseinformation. Men eftersom inrikesministern inte säger ett ord om detta antar jag att han och regeringen inte har för avsikt att göra någonting åt det.

Vi har en partimotion om terrorism med 26 konkreta förslag. Allting börjar där det mesta börjar, nämligen i de utanförskapsområden där vi har särskilt hög brottslighet, där laglydiga människor känner att rättsväsendet sviker och där människor tappar tilltron till polisen och kanske också till rättsväsendet i övrigt. Omfattande internationell forskning visar att den typen av väldigt negativa förutsättningar är en stark grogrund för terrorism och radikaliserings. Där kan vi börja så att vi förhindrar att människor får den här typen av idéer som leder till att de begår terrorattentat och kanske

i värsta fall åker ned till Syrien, Irak eller andra länder för att strida för terroristorganisationer.

Det är bra att resandet har minskat. Det är högst obetydligt nu jämfört med tidigare. Men faktum kvarstår: Det finns väldigt mycket mer att göra på området, och det hoppas jag att inrikesministern också anser.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Jag ska ge Anti Avsan rätt i att det finns och fanns farhågor från Säkerhetspolisen när det gäller hur den nya lagen skulle komma att tillämpas. I det gemensamma arbete vi hade mellan de fyra borgerliga partierna och regeringen var också den gemensamma slutsatsen att det är viktigt att följa upp om dessa farhågor skulle realiseras eller om det skulle gå att organisera arbetet på ett sådant sätt att de helt enkelt inte blev sanna och att man i stället kunde bibehålla en skarp förmåga.

Det är strax dags att göra denna utvärdering så att vi kan säkerställa att de rättsvårdande myndigheterna har de verktyg som krävs för att bekämpa internationell terrorism.

Jag delar Anti Avsans syn på att man behöver göra större insatser i de utsatta områdena. Därför är det glädjande att vi har vänt den utveckling där problemen har blivit fler och fler under de senaste tio åren till att vi börjar se positiva resultat. Vi har den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år, och vi har vänt utvecklingen i skolan så att den går uppåt när det gäller Timss, PISA och gymnasiebehörighet.

Men mycket återstår att göra både när det gäller de rättsvårdande myndigheternas arbete och när det gäller den sociala utvecklingen. Vi måste få större investeringar i de socialt utsatta områdena, få större framtidstro och få fler ungdomar där att känna sig delaktiga i en positiv samhällsutveckling. Om vi lyckas med det slår vi undan grogrunden för rekryterarna både när det gäller terrorism och när det gäller den organiserade brottsligheten. I det avseendet tror jag att jag har Anti Avsans och Moderaternas stöd för att fortsätta arbetet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 13 Svar på interpellation 2016/17:276 om otryggheten i Nordstan

Anf. 39 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Ellen Juntti har frågat vilka åtgärder jag tänker vidta för att kriminaliteten ska minska, för att tryggheten ska återupprättas och för att kvinnor ska vara fredade på sina arbeten i Nordstan.

Det är naturligtvis helt oacceptabelt om ungdomsgäng begår brott och skapar otrygghet i Nordstan. Göteborgspolisen agerar kraftfullt mot problemen. Enligt Polismyndigheten blir situationen steg för steg bättre, men det är uppenbart att det finns fortsatta utmaningar.

En rad brottsförebyggande åtgärder har vidtagits av Polismyndigheten. Ett exempel är förstärkt polisnärvaro på brottsfrekventa tider och platser. Ett annat exempel är projektet Trygg i butik, som bygger på samverkan med väktare och butikskontrollanter för att förebygga stölder och snatte-

rier. Satsningen har lett till att polisiära resurser frigörs för en ökad närvaro. Polismyndigheten samverkar också med Nordstans samfällighetsförening och kommunen för att göra området tryggare. Men mer kan och måste förstås göras, även av andra aktörer än Polismyndigheten.

Ingen arbetstagare ska behöva utstå hot, våld eller trakasserier på sin arbetsplats. Arbetsmiljöverkets föreskrifter ställer därför tydliga krav på riskförebyggande åtgärder av arbetsgivarna. En ambitiös arbetsmiljöpolitik prioriteras också högt av regeringen. Resurserna inom arbetsmiljöområdet har därför förstärkts med över 100 miljoner kronor per år under mandatperioden. Regeringen har också aviserat anslagsökningar till Polismyndigheten på sammanlagt över 2 miljarder kronor under perioden 2017–2020, vilket sannolikt kommer att gynna Göteborgspolisen.

Jag kommer även i fortsättningen att följa vilka åtgärder som Polismyndigheten, i samarbete med andra aktörer, vidtar för att medborgarna ska kunna känna sig trygga i Göteborgs innerstad.

Anf. 40 ELLEN JUNTTI (M):

Fru talman! Tack, inrikesministern, för svaret!

Jag har ställt den här interpellationen för att det är otroligt stora problem i Nordstan. Det säger polisen, och det säger i princip varenda människa som jag har pratat med. Det är allvarlig brottslighet som sker där; det är grova våldsbrott och sexuella trakasserier. Bara nu i februari var det ett stort knivbråk med 40 inblandade pojkar och unga män. Tre av dem blev knivskadade.

Det som också är väldigt allvarligt är att det är stora gäng av ensamkommande flyktingbarn – det är poliser som säger att det är den kategorin – som sexuellt ofredar unga tjejer, bland annat tjejer som jobbar i olika butiker sent på kvällarna. Då kommer det stora gäng och ofredar dem sexuellt. Många av de här tjejerna vill inte ens jobba kvar. De funderar på att sluta. Det här är jätteallvarligt. Tjejerna säger också att det sker så ofta att de anser att det knappt är någon mening med att anmäla längre. Det har alltså blivit vardag för dem.

I senaste Polistidningen, som kom i början av februari, säger poliser att det är stora gäng av ensamkommande och att hela Nordstan är ett drivhus för kriminalitet. Deras bedömning är att i framtiden kommer sannolikt en ökande mängd nyanlända att etablera sig i gängen. Det här är mycket allvarligt. De här personerna har ingen respekt för polisen över huvud taget.

En annan artikel i Polistidningen handlar om en polispatrull som blev omringad av ungefär 50 ensamkommande som gick rätt upp i ansiktet på poliserna och misshandlade en av dem. Det var bara tur att poliserna kom undan utan att bli mer skadade. De fick hjälp av olika väktare.

Kommunpolisen i Nordstan säger att hon tror att det här kommer att växa.

Inrikesministern lämnade ett intressant svar om förstärkt polisen närvaro, Trygg i butik, samfällighetsföreningen och kommunen.

Här ska nämnas att Socialdemokraternas kommunalråd i Göteborg har föreslagit att man ska börja med något kulturprojekt i Nordstan. Jag tror att det är ganska naivt att tro att det är ett sätt att komma till rätta med brottsligheten.

Med tanke på svaret verkar det som om ansvaret ligger hos alla utom gärningsmännen. Det är alla andra som ska fixa det här. Jag skulle vilja veta vad Anders Ygeman tänker göra för att se till att den här problematiken försvinner. Och personerna som begår de här brotten, vad tänker man göra åt dem från regeringens sida?

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 41 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! I stort svarade jag på detta i mitt interpellationssvar.

Det sker ett positivt arbete i Göteborg och hos Göteborgspolisen. Det gör att antalet anmälningar i Nordstan har minskat med 40–50 procent. Man har kunnat frigöra resurser från polisen och vara närvarande genom ett väldigt bra förebyggande arbete av handlarna i Nordstan i samarbete med polisen.

Ellen Juntti frågar mig vad som ska hända med dem som begår brott i Nordstan. Mitt svar är enkelt: De ska lagföras. Gör du dig skyldig till den brottslighet som Ellen Juntti beskriver ska du hamna bakom lås och bom.

Anf. 42 ELLEN JUNTTI (M):

Fru talman! Tack för svaret! Ja, man kan tycka att antalet anmälningar har sjunkit. Visst, det kan bero på att det har blivit fler poliser och att det går åt rätt håll.

Men det kan också bero på det som de unga tjejerna säger: Det är ingen mening med att anmäla längre. Det är ingen mening, för det händer ingenting. Det läggs ned på en gång. Det är ingen mening, för det händer så fruktansvärt ofta att det liksom inte spelar någon roll.

Brottsförebyggande rådet kom ganska nyligen med en undersökning som säger att människor är betydligt otryggare och att förtroendet för polisen sjunker. Det är inte konstigt när polisen inte kan komma till platser där brott har begåtts och utredningar läggs ned i princip innan man har hunnit starta dem.

Det är också så att sexualbrotten har ökat kraftigt. Antalet våldtäkter har ökat med 13 procent på ett år. Det här är väldigt allvarligt och tyder på att problemen är väldigt stora, som i Nordstan.

Vi moderater har föreslagit ett zonförbud som skulle passa väldigt bra i Nordstan. Det finns ett sådant zonförbud i Danmark som fungerar bra. Det innebär att polisen ska kunna förbjuda kriminella som sprider otrygghet att över huvud taget komma in. Det skulle gälla omedelbart, och det skulle bli straffbart att inte lyda det. Man skulle kunna förbjuda i upp till tre månader, och beslutet skulle kunna överklagas till domstol.

Det här förslaget har Ygeman direkt avfärdat. Vad jag har förstått har han sagt att det inte kommer att ge någon effekt eftersom möjligheten redan finns i polislagen. Men det stämmer inte, för det som finns i polislagen är tillfälligt. Det här innebär att man skulle kunna förbjuda i tre månader.

Polisområdeschefen för Storgöteborg, Erik Nord, har sagt att han tror att det här skulle kunna vara ett effektivt och positivt verktyg för polisen. Det har även polismästaren i Malmö, Stefan Sintéus, sagt. Han har efterlyst det här och sagt att det skulle vara bra.

Därför är min fråga på vilka grunder Ygeman avfärdar det här förslaget. Litar han inte på att både Nord och Sintéus kan göra bra bedömningar?

Anf. 43 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Låt mig vara tydlig: Polisen i Göteborg håller på att trycka tillbaka brottsligheten i Nordstan. Det är inte bra där, men det är betydligt bättre än det var förut.

Det stämmer att tryggheten i Sverige sjunker, enligt den senaste nationella trygghetsundersökningen. Men den sjunker med ett par procent. Fortsätter den att sjunka finns det risk att den är tillbaka på samma nivå som när Moderaterna styrde Sverige. Det är de nivåer vi pratar om.

Sedan fabulerar Ellen Juntti helt fritt om det förslag som Moderaterna skissartat har kallat zonförbud. Det är inte alls så som du säger, Ellen Juntti. Det är inte alls så det fungerar i Danmark. Det är inte alls så det fungerar i Holland. Det är inte alls så det fungerar i Norge. Det är tre olika förslag – och erfarenheterna från Danmark är inte alls entydigt positiva.

Om du jämför med Danmark ser du att stora delar av de möjligheter som finns i dansk lagstiftning är de som finns i den svenska polislagen. Det stämmer att det inte är samma sak som i Moderaternas förslag, men det beror på att Moderaternas förslag inte är samma som i Danmark, Holland eller Norge. Det är olika förslag. Man kan inte jämföra äpplen, päron och vattenmeloner och sedan undra varför någon är emot bananer. Det är helt enkelt olika förslag.

Du kan med stöd i den svenska polislagen avvisa någon från en plats för att den stör ordningen. Det tycker jag är bra, och det kan säkert användas mer. Du kan också förbjuda människor att vara på en viss plats för att de riskerar att störa ordningen. Det blir snarast polislagens 24 §.

Med detta menar jag att jag har svårt att se vad Moderaternas förslag, i den form det har presenterats, skulle kunna tillföra svensk lagstiftning.

Anf. 44 ELLEN JUNTTI (M):

Fru ålderspresident! Tack, inrikesministern! Vi har olika åsikter när det gäller zonförbudet. Jag tror att det skulle vara ett effektivt verktyg för polisen, bland annat i Nordstan, i andra köpcentrum och på torg där ordningsstörande personer stökar till det och förstör för vanliga människor. Det tycker tydligen också polisområdescheferna i både Göteborg och Malmö. Jag litar på att de faktiskt kan en hel del om detta.

Men jag vill gå tillbaka till frågan om attacker mot poliser. Vi moderater vill se en skärpning här. Jag tog ett exempel och kan även nämna det som hände i Rinkeby häromdagen. Vi vill som sagt skärpa straffen, och jag vet att regeringen har tillsatt en utredning – det är bra. Det som är dåligt är att det tar väldigt lång tid: Utredningen ska redovisas först sommaren 2018. Sedan ska den beredas på olika sätt, så lagstiftningen kanske finns på plats 2019 eller ännu senare.

Vi moderater satsar tio gånger så mycket som regeringen på polisen under 2017. De satsningar regeringen gör kommer till största delen efter valet 2018.

Vi moderater vill alltså ha zonförbud, strängare straff och fler poliser, och vi vill också utvisa fler brottslingar. Vad tycker regeringen om att fler brottslingar ska utvisas?

Anf. 45 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Detta blir en kanonad av konstigheter, men vi ska försöka reda ut vad som är rätt.

Det stämmer att regeringen har tillsatt en utredning som ska titta på straffsatserna för skydd av blåljuspersonal. Det stämmer att en utredning i Sverige tar ett till ett och ett halvt år. Tänk om Moderaterna under de åtta år de var ansvariga för området själva hade tagit initiativ till en utredning eller en lagändring! Då hade ju lagstiftningen redan kunnat vara på plats, eller vi kunde ha haft ett utredningsförslag. Men det gjorde inte Moderaterna.

Ellen Juntti påstår att Moderaterna satsar tio gånger mer än regeringen på polisen 2017. Det är en ren lögn! Det skiljer 4 procent mellan er och vår polisbudget. Det är sanningen. Vi tillför medel för att kunna anställa fler poliser och fler civilanställda. Vi satsar över 2 miljarder under denna budgetperiod på att anställa fler poliser.

Vi behöver skärpa lagstiftningen på många områden. Regeringen har skärpt lagstiftningen mot den organiserade brottsligheten i över 30 fall; samtliga har Moderaterna röstat för här i riksdagen. Det är jag tacksam för.

Vi kommer att fortsätta att skärpa lagstiftningen. Vi kommer att fortsätta att anställa fler poliser, och vi kommer att få smartare verktyg på plats. Detta kommer att fortsätta att göra Sverige tryggare.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 14 Svar på interpellation 2016/17:289 om fler poliser i Göteborg

Anf. 46 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Lars Hjalmered har frågat om jag är beredd att vidta åtgärder för att tillmötesgå Moderaternas krav på fler poliser för att möta behoven i Göteborg och på andra orter i Sverige.

En av utgångspunkterna i den nya Polismyndigheten är en polis närmare medborgarna. Det innebär att det lokala arbetet ska vara basen i myndighetens verksamhet, med ökad närvaro och tillgänglighet som grundas på lokala förutsättningar och behov. Myndigheten har genomfört en förflyttning av resurser till lokalpolisområdena, ett arbete som kommer att fortsätta under detta år. Polismyndighetens omfattande uppdrag innebär dock svåra avvägningar när det gäller resursfördelning mellan olika angelägna arbetsuppgifter och geografiska områden.

För att ge Polismyndigheten möjlighet att öka antalet anställda har regeringen föreslagit och aviserat tillskott till Polismyndigheten på över 2 miljarder kronor. Det är dock Polismyndigheten själv som ska besluta om vilken kompetens som bör rekryteras.

Hittills har myndigheten beslutat att öka antalet poliser med 1 500, och antalet civilanställda ökade med fler än 1 000 personer under 2016. Detta innebär att myndigheten inom några år kommer att ha fler än 30 000 anställda, som tillsammans kan arbeta för att förebygga och bekämpa brottslighet.

Vi satsar alltså mer pengar på polisen än någonsin tidigare, och det finns fler polisanställda i Sverige än någonsin tidigare.

Men det är Polismyndigheten som avgör hur myndighetens resurser ska fördelas internt inom organisationen och vilka åtgärder som behöver vidtas för att fullgöra de arbetsuppgifter som myndigheten har. I enlighet med detta har rikspolischefen nyligen aviserat ett anställningsstopp vid de nationella avdelningarna för att i stället kunna prioritera det lokala polisarbetet.

Jag kommer även i fortsättningen att noga följa hur Polismyndigheten använder sina resursförstärkningar och hur man arbetar för att säkra intentionerna med polisreformen.

Då Lars Hjälmered, som framställt interpellationen, anmält att han var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav tjänstgörande ålderspresidenten att Ellen Juntti i stället fick delta i överläggningen.

Anf. 47 ELLEN JUNTTI (M):

Fru ålderspresident! Anders Ygeman avslutade den förra debatten med att alliansregeringen kunde ha gjort mer – det håller jag med om. Vi gjorde väldigt mycket, men det är klart att vi kunde ha gjort mer. Men verkligheten har också förändrats de senaste två och ett halvt åren, då den nuvarande regeringen har varit på plats, åtminstone när det gäller till exempel gängskjutningar.

Denna interpellation har ställts av Lars Hjälmered för att det behövs fler poliser i Göteborg. Som exempel har han nämnt polisområdet i södra Göteborg, där Landvetter, Mölndal, Askim, Frölunda och Tynnered ingår. I detta område bor ungefär 200 000 människor. Exempelvis Frölunda och Tynnered är ganska belastade av grov brottslighet. Det ska finnas 200 poliser där, är det tänkt, men i dag finns bara 180. Det är ganska stor skillnad. Det kanske inte låter som mycket, men 20 färre än vad det ska vara gör stor skillnad.

Jag bor själv i Landvetter, och det är ganska stort. Jag ser i princip aldrig en polisbil där över huvud taget. Bara de senaste månaderna har det skett grova våldsbrott, rån och massor av stölder. Det skulle verkligen behövas poliser där.

Vi moderater har föreslagit att det ska bli minst 2 000 nya poliser. Vi har också budgeterat för att poliserna ska få högre lön. Regeringen har, som Ygeman säger, budgeterat 2 miljarder, men merparten av de pengarna kommer efter valet 2018.

Jag sa också i den tidigare debatten att otryggheten ökar, och polisen är i kris. Nationella trygghetsundersökningen visar till exempel att 30 procent av kvinnorna är rädda i sitt eget bostadsområde. Det är helt förfärligt!

Förtroendet för polisen minskar, och det är inte konstigt. När grova brott begås kommer inte polisen, eller så kommer man väldigt sent i alldeles för många fall. När det gäller utredningar vittnar människor om att de knappt hinner göra en anmälan förrän de med posten nästa dag får besked om att utredningen är nedlagd trots att det finns uppgifter att gå på och vittnen som skulle kunna höras. Då är det självklart att förtroendet för polisen sjunker.

Ygeman säger också att det i dag finns väldigt många poliser och civilanställda i Sverige. Så kan det vara, men det finns också betydligt fler människor i Sverige. När man jämför antalet poliser med invånarantalet är

det alltså, enligt vad som stod i Polistidningen för ett tag sedan, färre poliser per invånare än någonsin tidigare. Det är väldigt illa.

Det är ett akut läge. Vad tänker Ygeman göra för att se till att det blir fler poliser och att de stannar i jobbet så att människor i Sverige får bättre trygghet än nu?

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 48 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Bara så att vi har siffrorna klara för oss: Det har aldrig varit fler polisanställda i Sverige än nu. Inte någon gång under någon moderatledd regering har det satsats mer pengar på polisen än nu. Aldrig förut har det funnits så många anställda inom polisen som nu.

Däremot stämmer det att vi har lite för få polisutbildade, men det beror på att polisutbildningen tar två och ett halvt år, och den dimensionering vi har nu är den som den moderatledda regeringen gjorde. Det är ni som bär ansvar för dimensioneringen, Ellen Juntti, inte jag.

Vi satsar mer pengar på polisen. Vi ökar polisresurserna med ytterligare över 2 miljarder kronor. Till detta ska läggas de stora satsningar på Säkerhetspolisen som vi gör kommande år med över 650 miljoner kronor. Under den tid jag har suttit som inrikesminister har vi också ökat polisens budget. Det är därför vi nu har mer polisresurser än någonsin tidigare. Det är därför vi nu har fler polisanställda än någonsin tidigare.

När Ellen Juntti frågar vad jag ska göra är mitt svar mycket enkelt: Vi ska fortsätta. Det ska bli fler poliser, fler polisanställda och bättre lagstiftning. Men det är Polismyndigheten själv som ska avgöra mixen mellan poliser och civilanställda. Det är Polismyndigheten själv som ska avgöra var i landet de ska placeras och hur de ska agera.

Vi har tilltro till Polismyndigheten och de hårt arbetande 29 000–30 000 polisanställda runt om i landet. De gör, i motsats till hur Ellen Juntti beskriver det, oftast ett heroiskt arbete för att säkra människors trygghet.

Anf. 49 ELLEN JUNTTI (M):

Fru ålderspresident! Statsrådet Ygeman tar upp hur många anställda det är inom polisen, både poliser och civilanställda. Hans siffror stämmer säkert, men han säger inte ett ord om hur många människor det finns i Sverige. Vi har precis passerat tiomiljonersstrecket. Man måste också ta hänsyn till hur många människor det är i Sverige. Det har ökat betydligt. Antalet poliser eller polisanställda per invånare är ju det som är intressant.

Låt mig komma tillbaka till det som hände i Rinkeby för några dagar sedan. Det är helt oacceptabelt att poliser blir attackerade på det sättet och att ungdomar kastar stenar på dem. Det är nästan på gränsen till mordförsök. Att få en stor gatsten i huvudet kan vara jättefarligt.

I Rinkeby var det också ett trettiotal bilar som stacks i brand, och butiker plundrades. Utöver det misshandlades och rånades oskyldiga människor. Det är helt oacceptabelt.

Dessa ungdomar är inga oskyldiga gullungar som har för lite att göra, utan många är grovt kriminella. Många är kriminella redan vid 15–16 års ålder. Vi moderater vill ta bort straffrabatten för dem som är 18–21 år. Vi tycker att en myndig person ska straffas som myndig. Jag vet att detta är Morgan Johanssons avdelning, men jag förutsätter att ni samarbetar.

Alliansregeringen tog initiativ till bland annat en översyn av transporter av frihetsberövade för att renodla polisens uppgifter. Förra veckan tog riksdagen beslut om att Kriminalvården kommer att ha huvudansvaret och utföra de flesta av dessa transporter. Det är jättebra, för det kommer att avlasta polisen. Men vi har också ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska återuppta den utredning som vi i alliansregeringen tillsatte om att se över vilka andra uppgifter som skulle kunna renodlas, så att andra myndigheter eller aktörer skulle kunna göra vissa uppgifter som polisen har nu.

Jag skulle gärna vilja veta när regeringen kommer att återuppta denna utredning om att avlasta polisens arbetsuppgifter. Det finns som sagt ett tillkännagivande.

Sedan måste jag rätta Anders Ygeman när han påstår att jag inte uppskattar polisernas arbete. Jag har själv jobbat 30 år som polis. Jag vet vilket otroligt jobbigt, slitsamt och svårt jobb det är. Är det någon som har vett att uppskatta deras jobb är det faktiskt jag. Jag vet hur det är att stå ensam med en patrull någonstans i mörker och vara omgiven av farliga människor som försöker attackera en. Jag har känt den rädslan och vet exakt hur det är. Är det någon som uppskattar deras arbete är det jag.

Anf. 50 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Ellen Juntti frågar när vi ska återuppta utredningen om renodling. Det ska vi inte. I stället för att utreda saker genomför vi dem. Det är därför som vi nu, som Ellen Juntti själv framhöll, tar bort transporter och den delen av handräckningen från polisen. Vi kommer att fortsätta med att ta bort djuren från länsstyrelsen. Alla dessa saker som utredningen hade att utreda kommer vi att genomföra. Om Ellen Juntti själv läser utredningen ser hon att det också är utredarens slutsats. Det behövs inte fler utredningar; det behövs beslut. De besluten levererar regeringen. Jag kan avslöja för Ellen Juntti att utöver de förslag som utretts kommer det fler förslag på renodling av polisens verksamhet.

Om Ellen Juntti känner stolthet över det arbete som 30 000 polisanställda i Sverige gör vore det klädsamt om hon då och då också uttryckte det i riksdagens talarstol.

Sedan delar jag Ellen Junttis avsky mot dem som kastar sten i norra Stockholm, men jag har lite svårt att förstå vad det har för koppling till debatten om antalet poliser i Göteborg.

Anf. 51 ELLEN JUNTTI (M):

Fru ålderspresident! Statsrådet Ygeman frågar om jag uppskattar polisens arbete. Det är en ganska onödig fråga, för jag tog upp detta i mitt förra inlägg. Jag uppskattar verkligen deras jobb, och jag vet också hur farligt, krävande och svårt det är. Jag uppskattar det verkligen.

Det är bra att det kommer förslag på hur man ytterligare ska renodla polisens uppdrag. Då är ju frågan: När kommer det? Jag hoppas att det kommer ganska snart, för läget är akut. Det här hör ihop med frågan om fler poliser. Avlastar man polisen från onödiga uppgifter blir det fler poliser på gator och torg.

Det största hot jag ser när det gäller brottslighet i dagsläget är de unga gängkriminella. De är det största hotet. Vanliga människor vågar knappt

gå ut i många lägen. Som jag sa förut är 30 procent av kvinnorna rädda för att gå ut i sitt eget bostadsområde. Detta är helt enkelt förfärligt.

De brottslingar som kastar sten och attackerar oskyldiga människor måste bort från gator och torg. Vi vill ha strängare straff.

Avslutningsvis tackar jag statsrådet Ygeman för debatten. Återigen: Jag uppskattar polisens arbete. Statsrådet ska inte tvivla på det en endaste sekund.

Anf. 52 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Bra, då tackar jag för det! Jag är alldeles övertygad om att vi kommer att kunna göra mer saker för att stödja dessa hårt arbetande poliser i deras arbete.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 15 Svar på interpellation 2016/17:291 om förtroendet för polisen

Anf. 53 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Edward Riedl har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att återupprätta tryggheten samt förtroendet för polisen hos butiksägare.

Butiksägare och andra företagare ska givetvis känna sig trygga i förvisningen om att de brott de anmäler hanteras av Polismyndigheten. Att utreda brott är en av Polismyndighetens kärnuppgifter, och den har stor betydelse för människors tilltro till rättssamhället. Det är därför viktigt att utredningar av brott prioriteras högt. Det budskapet har regeringen framfört till Polismyndigheten vid flera tillfällen.

För att förbättra förutsättningarna för det brottsutredande arbetet beslutade regeringen för ett par veckor sedan om ett gemensamt uppdrag till Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Uppdraget innebär att åklagare placeras hos Polismyndigheten för att under en tid bistå polisens utredare och förundersökningsledare i bland annat mängdbrottsärenden såsom butiksstölder. För att avlasta utredningsverksamheten ingår också i uppdraget att tillsätta särskilda utredningsgrupper som hanterar äldre ärenden.

För att färre brott ska begås finns det ett behov av att utveckla samhällets insatser för att förebygga brott, inte bara i rättsväsendet utan även hos andra aktörer, exempelvis företagare. Vi ska skapa bättre förutsättningar för det här arbetet. Regeringen har därför lanserat en satsning på brottsförebyggande arbete, och en nationell samordnare ska tillsättas. Även Brottsförebyggande rådets förebyggande verksamhet har förstärkts, och regeringen har avsatt medel för inrättandet av regionala brottsförebyggande samordnare vid länsstyrelserna. Sammantaget handlar det om ett extra tillskott på 40 miljoner kronor årligen till det brottsförebyggande arbetet.

Jag tror att de åtgärder som regeringen nu vidtar kommer att bidra till en bättre utredningsverksamhet och ett ökat tryck på brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder i hela samhället, något som även kommer att gynna butiksägare.

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på

interpellationer

Anf. 54 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Tack, ministern, för svaret! Varje år begås ungefär 2 miljoner stöldbrott i svenska butiker. Det totala värdet på det som stjäls är 4,6 miljarder kronor. Det är enorma summor som stjäls från våra butiker. Ungefär 2 procent av dessa brott anmäls. Det mesta upptäcks nämligen långt efter själva stöldtillfället. Då är det inte lönt att polisanmäla. Man behöver inte heller göra det för att få ut försäkringspengar.

Bland dessa 2 procent är det ungefär tre av tio ärenden som leder till någon form av dom eller strafföreläggande. Polisen lägger i många fall ned ärendena om det inte är så att gärningsmannen i princip är tagen på bar gärning. Men även om gärningsmannen är tagen på bar gärning och det finns bildbevis via övervakningskameror, inte minst i livsmedelsbutiker, kan man konstatera att ungefär hälften av de fallen ändå läggs ned. Det finns olika skäl till det. Personen kan ha gjort sig skyldig till grövre brott; då tycker man inte att detta är värt att utreda. Straffvärdet är för lågt. Personen kanske är under 18 år. Väldigt ofta, enligt Svensk Handel i alla fall, skriver polisen av fallet med att gärningsmannen ej är funnen, trots att man har den skyldige gripen på plats.

Fru ålderspresident! Sedan Anders Ygeman blev minister med ansvar för svensk polis har vi sett en oroväckande trend: Polisen lägger ned allt fler ärenden. Och, som om inte det var illa nog, bland det lilla antal personer som blir dömda är det ännu färre som betalar sina böter.

2 procent av brotten polisanmäls. Sju av tio ärenden leder inte till någon påföljd. Och bland det lilla antal som då blir kvar är det ungefär två av tio som betalar sina böter. Vore man matematiker skulle man kunna räkna fram det lilla antalet. Det är alltså en försvinnande liten del av alla de stöldbrott som begås i butiker som leder till att någon döms. Och av de få som döms är det få som faktiskt betalar eller står upp för vad de har gjort.

Fru ålderspresident! Anders Ygeman kan som ansvarig minister inte på något sätt vara nöjd med detta. Jag har sett Anders Ygeman i opposition och vet att Anders Ygeman ofta har väldigt många synpunkter. Men sedan han blev ansvarig för svensk polis har det inte hänt mycket i positiv riktning, däremot väldigt mycket i negativ riktning.

Hur vill ministern återupprätta förtroendet för svensk polis? Kanske skulle Socialdemokraterna ta något av förslagen från Moderaterna. Det handlar om att ge poliserna lite bättre betalt och att se till att de får fler kollegor. Det är förslag som vi moderater vill genomföra. Det är en del i att återupprätta förtroendet för svensk polis. Det handlar alltså om att de ska ges förutsättningar att kunna göra sitt jobb och få en skälig lön för det arbete de gör.

Fru ålderspresident! Det är mycket möjligt att Anders Ygeman kommer att göra som han brukar: skylla på Beatrice Ask, som var minister tidigare, och försöka slippa undan sitt eget ansvar som minister med ansvar för svensk polis. Men låt oss se! Kanske kommer Anders Ygeman med några bra saker här. Jag hoppas åtminstone på det.

Anf. 55 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jag vill börja med att tacka Edward Riedl för frågan. Jag har själv en bakgrund som arbetande i butik, så det här är frågor som ligger mig varmt om hjärtat. Låt mig också konstatera att vi är överens

om att polisen ska ha bra och bättre arbetsvillkor och att det behövs fler poliser! Det är bra att vi kan komma överens om dessa fundamenta.

Sedan tror jag att man ska dela upp det i två delar. Det behövs ett bättre brottsförebyggande arbete. Det handlar helt enkelt om att se till att stölderna inte äger rum över huvud taget. Det finns glädjande exempel och bra projekt där man kraftigt har minskat butiksstölderna både i Stockholm och i Göteborg. Det är bra. Vi ser också att det är ungefär dubbelt så många brott som klaras upp i den här kategorin som när det gäller brottsligheten i stort i samhället. Det är också positivt.

Sedan behöver vi ökade åtgärder mot stöldligorna. Det är inte bara svenska medborgare som gör sig skyldiga till dessa brott. Det finns en grad av organiserade utländska stöldligor. Regeringen har bland annat infört id-krav på färjor, vilket gör det lättare för polisen att följa vilka utländska medborgare som är på väg till Sverige och att kunna vidta rätt insatser.

Jag har personligen varit på plats i Georgien, där en del av stöldligorna har sitt ursprung. Det gäller framför allt stölderna av kosmetiska produkter. Jag tror att det är ungefär 68 ton paket som går från Sverige till Georgien i det avseendet. Vi behöver åtgärder för att strypa möjligheten att transportera ut stöldgodset. Men framför allt har vi fått en georgisk polisman på den georgiska ambassaden i Stockholm, vilket gör att vi snabbt kan identifiera dessa personer, gripa dem och lagföra dem. Vi har numera ett mycket bättre samarbete med Georgien i det avseendet. Vi behöver utveckla vårt samarbete med ett par andra länder där vi ser motsvarande problem med en överrepresentation av stöldligor.

Det stämmer, som Edward Riedl säger, att vi har ett problem med ett antal svenska medborgare som har ett stort antal böter som de inte betalar. Vi behöver en reform av det systemet. Om man har stora skulder – jag tror att det är i storleksordningen 400 individer som har mer än tio obetalda böter – blir man i praktiken immun mot ytterligare bötesstraff. Därför behövs det en reform av systemet, så att alla som gör sig skyldiga till brott får en verkningsfull påföljd.

Anf. 56 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Svensk Handels rapport är skrämmande läsning, inte minst utifrån det jag försökte beskriva. Det är en väldigt liten del av stöldbrotten i butik som anmäls, av det enkla skälet att man inte upptäcker brotten just när de begås. Det är ungefär 2 procent av de brott som begås i butik som polisanmäls, enligt Svensk Handel. Ministern får skaka på huvudet hur mycket han vill. Han kanske är bättre än Svensk Handel. Jag litar i alla fall på deras siffror när det gäller detta.

Det är alltså en väldigt liten del. Och i den delen är det sju av tio ärenden som inte leder till någon påföljd av något slag. Och när det gäller den lilla, lilla del som blir kvar, fru ålderspresident, är det tre av tio som faktiskt betalar sina böter. Detta urholkar förtroendet för rättsstaten. Här ska staten vara stark och se till att människor kan lita på den när de faktiskt behöver den. Jag förstår den uppgivenhet man känner i många butiker. Man får inte den hjälp av samhället som man faktiskt har rätt att få.

Detta är skrämmande läsning. Det som gör det än värre, fru ålderspresident, är att det har blivit sämre sedan Anders Ygeman blev minister med ansvar för svensk polis. Man lägger ned allt fler av dessa ärenden. De leder inte till någonting. Enligt Svensk Handel läggs ärenden ned trots att man

har en gärningsman gripen på plats. Detta är en utveckling som Anders Ygeman är ansvarig för. Jag vet att han tycker att det är jättejobbigt att vara ansvarig och att stå till svars för det som är hans ansvarsområde. Helst av allt vill han skylla på tidigare justitieminister. Men det går inte, för detta är en utveckling som har skett under Anders Ygemans tid som inrikesminister och ansvarig för svensk polis.

Fru ålderspresident! Det finns saker att göra. Vi moderater har föreslagit 2 000 fler poliser. Då får poliserna fler kollegor och bättre möjligheter att utreda de grövre brotten. De kan se till att få ordning och reda men också se till att den här typen av mängdbrott, som långsiktigt riskerar att urholka förtroendet för rättsstaten, kan hanteras och hinnas med. Får man fler kollegor inom svensk polis är det möjligt.

Dessutom är det så att svensk polis gör ett mycket bra jobb och förtjänar bättre och högre löner, vilket är möjligt med Moderaternas förslag. Det handlar i snitt om ungefär 2 000 kronor per polis. Det är bra förslag, och Anders Ygeman skulle kunna säga att detta är något som vi kan genomföra. Då skulle vi få bättre möjligheter att komma till rätta med det.

Men Anders Ygeman säger inte det, fru ålderspresident. Det tycker jag är synd, för det behövs fler poliser och bättre betalda poliser om vi ska kunna vända den mycket negativa utvecklingen och återupprätta förtroendet för den svenska rättsstaten när det gäller den här typen av mängdbrottslighet.

Anf. 57 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jag vet inte om Edward Riedl har förskrivna inlägg i den här debatten. Det är i så fall ovanligt för Edward Riedl.

För det första tycker jag att det är bra förslag, både att förbättra arbetsvillkoren för polisen och att få fler poliser. Det har jag uttryckt i mitt förra svar, och det gäller fortfarande.

För det andra förstår jag faktiskt inte varför Edward Riedl en andra gång tjar om att jag skulle skylla på Moderaterna eller Beatrice Ask. Jag har inte ens nämnt dem. Däremot har Edward Riedl två gånger konstaterat detta.

Nog om det. Jag tror tyvärr att även om vi får fler poliser på plats, vilket vi är på väg att få, även om vi satsar mer pengar på polisen, vilket vi gör, och även om vi kan förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljö för polisen, vilket vi gör, så behövs det ytterligare åtgärder mot den här typen av brottslighet. Det räcker tyvärr inte med dessa åtgärder.

Vad vi behöver är smartare påföljder, bättre underrättelsearbete, bättre internationellt samarbete kring stöldligorna och ett bättre brottsförebyggande arbete. Där är det faktiskt glädjande – även om det inte är min förtjänst, fast det sker under min regeringstid – att polisen både i Göteborg och i Stockholm har ett bra brottsförebyggande arbete. Man har lyckats med att kraftigt minska antalet butiksstölder och frigjort poliser för att öka tryggheten i dessa centrum.

Numera provas också i Göteborg möjligheten att utreda den här brottsypen på distans på så sätt att polisen via telekommunikationslösningar, alltså videokonferens, kan göra nödvändiga förhör i de här frågorna. Det gör det betydligt lättare för dem som griper butikstjuvarna, eftersom det sparar tid, och det sparar också mycket viktig tid för polisen som de i stället

kan använda för att vara synliga, brottsförebyggande och aktiva. Detta kommer att rullas ut på fler ställen.

Jag nämner det internationella samarbetet, därför att vi har ett antal internationella stödligor som opererar i Sverige. Dem måste vi slå ut genom underrättelsearbete och genom samarbete med andra länder. Där finns det mycket kvar att göra.

Vi behöver även en reform av påföljdssystemet, precis som jag gav uttryck för i mitt tidigare inlägg.

Anf. 58 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Mitt inlägg blir ganska kort, och min fråga är egentligen: Varför läggs det ned fler ärenden sedan Anders Ygeman tog över som inrikesminister och blev ansvarig för svensk polis? Varför läggs det ned fler ärenden trots att vi har en mycket, mycket negativ utveckling på det här området?

Varför betalar så få sina böter? Om man nu faktiskt har fått fast den som har begått brottet, dömt personen i fråga och gett personen böter och personen sedan inte betalar, då urholkas förtroendet för rättsstaten.

Detta, fru ålderspresident, vill jag gärna att inrikesministern svarar på. Varför läggs det ned fler ärenden sedan han tog över som ansvarig minister, om han nu tycker att det här är ett så viktigt område som han gav uttryck för från början?

Jag tycker att det är bra att inrikesministern lyfter fram att man jobbar med de utländska stödligorerna och får ett bättre samarbete med de länder varifrån de här ligorna kommer. Det var ett arbete som påbörjades tidigare. Dessa internationella brottsligor flyttar sina baser och kommer från olika länder, och det är givetvis ett arbete som ständigt måste pågå.

Framför allt blev jag väldigt glad, fru ålderspresident, när inrikesministern sa att han tycker att Moderaternas förslag om fler poliser och bättre betalda poliser är bra. Som jag har förstått det är inrikesministern en del av regeringen, och förhoppningsvis har han en viss påverkan på regeringens politik. Då väntar jag på den här typen av förslag. Det är ju snart dags att lägga fram förslag igen, så då ser jag med tillförsikt fram emot att vi får en betydligt mer förstärkt budget till svensk polis.

Anf. 59 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Edward Riedl behöver inte vänta – vi har ju lagt budgeten på riksdagens bord. Det är 2 miljarder mer till polisen, och vi har redan fått avtal mellan polisfack och Polismyndigheten där man premierar arbete i yttre tjänst, något som jag tror att Edward Riedl välkomnar. Jag tror inte att Edward Riedl vill att vi i riksdagen ska sätta löner vare sig för poliser eller för någon annan yrkesgrupp, utan det ska göras av arbetsmarknadens parter.

Edward Riedl ställer två frågor till mig. Den ena är: Varför läggs fler ärenden ned? Det är svårt att veta, men jag skulle gissa på att det beror på att polisens kontaktcenter nu snabbare kan utreda ärendena. Många ärenden som kommer in till polisen är av den beskaffenheten att de inte går att utreda, och då ska de läggas ned direkt. Varför? Jo, för att de polisresurser som vi har ska satsas på de ärenden som kan utredas. Om vi inte gör det slösar vi polisresurser och samhällsresurser. Det gäller även att åklagaren

måste vara modig och säga: Här kan vi nå framgång, så här ska det utredas. Men här kan vi inte nå framgång, så här ska det inte utredas.

Med detta sagt ska jag självklart säga att när det finns bevis, vilket Edward Riedl gav uttryck för i sitt inlägg, ska det naturligtvis utredas. Har man bildbevis och en misstänkt finns det ju utredningsuppslag. Men genom att lägga ned ärenden där det saknas utredningsuppslag kan vi frigöra resurser för att kunna utreda fler av de ärenden där det finns bevisuppslag.

Den andra frågan var: Varför betalar så få sina böter? Jag tror att vi har fått ett antal människor som har byggt upp så stora böteskulder att de är bötesimmuna. Det beror på, tror jag, att vårt system är uppbyggt efter sådana som Edward Riedl och mig, som betalar våra böter och gör rätt för oss, och inte efter vanekriminella. Därför behöver vi reformera det systemet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 16 Svar på interpellation 2016/17:292 om våldsbrott mot enskilda

Anf. 60 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Vi har inte bara vanekriminella i Sverige utan även vanemässiga interpellationsställare i kammaren!

Edward Riedl har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att enskildas utsatthet för våldsbrott ska minska.

Sverige är på många sätt ett tryggt land att leva i, och utsattheten för brott är generellt sett låg. Andelen personer som enligt den nationella trygghetsundersökningen uppger sig ha varit utsatt för misshandel och personrån låg 2015 på samma nivå som året innan. Däremot syns en ökning av hot, sexualbrott och trakasserier. Det är dock för tidigt att säga om denna ökning innebär en varaktigt högre andel brottsutsatta.

För att skapa ett tryggt samhälle krävs möjligheter till arbete, en aktiv och inkluderande välfärdspolitik samt ett strategiskt och målmedvetet brottsförebyggande arbete.

I juli 2016 presenterade regeringen ett långsiktigt reformprogram för att minska segregationen i landet och förbättra situationen i de socialt utsatta områdena, där utsattheten för brott är särskilt påtaglig. Detta görs genom åtgärder för fler arbetstillfällen, bättre skola, minskad bostadssegregation och ökat stöd till civilsamhället. Vi har också ökat resurserna till polisen, som har förstärkt sin närvaro i dessa områden.

Under våren kommer regeringen att lansera ett nytt, nationellt brottsförebyggande program. Syftet är att utveckla det brottsförebyggande arbetet hos många olika aktörer, både inom offentlig sektor och inom näringsliv och civilsamhälle.

Regeringen beslutade i november 2016 även om en tioårig nationell strategi för att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin innebär bland annat att ett större fokus än tidigare kommer att riktas mot förövarna av brotten.

Sammantaget avsätter regeringen drygt 900 miljoner kronor under mandatperioden för olika typer av insatser på detta område. Vi har dessutom nyligen i en proposition föreslagit skärpta straffskalor för vissa allvarliga våldsbrott. Dessa föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Regeringen arbetar således på flera olika sätt för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Det arbetet kommer att fortsätta.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 61 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Tack igen, ministern, för svaret!

Låt mig börja med att säga det som inrikesministern säger, vilket jag tror är bra att vi säger, att Sverige i grund och botten är ett tryggt och bra land att leva i. Men vi har växande utmaningar vad gäller tryggheten i vårt land, och det bör vi nog ta på rätt stort allvar.

Brottsförebyggande rådet presenterade i början av året ny statistik, och det var ingen rolig läsning. Den visar att andelen personer som utsätts för våldsbrott i vårt land har ökat. Den utveckling som under alliansåren var den motsatta är nu bruten och på väg åt fel håll. Det beklagar jag. Under alliansregeringens år vid makten sjönk siffrorna för enskildas utsatthet för våldsbrott men också oron för att vistas ute, det vill säga vi kände oss tryggare för varje år som gick när det handlade om att vistas i utemiljö.

Nu har andelen som utsätts för våldsbrott i riket ökat. Självklart minskar då tryggheten och den upplevda tryggheten hos oss som bor i det här landet när vi vistas i utemiljöer, för vi tänker att risken för att vi utsätts för brottslighet faktiskt har ökat.

Förtroendet för polisen har också minskat, och det är naturligt när vi ser en utveckling där rättssamhället inte kan vara överallt, trygga alla och se till att det som vi tidigare tog för givet fortsatt ska vara på det sättet.

I min valkrets där jag bor, Västerbotten, hade vi en lång tradition av att tillhöra de allra tryggaste människorna i Sverige. I ett tryggt land var vi de allra mest trygga medborgarna, med stor tillit till varandra.

Sedan Anders Ygeman blev inrikesminister och ansvarig för svensk polis har detta förändrats. Den upplevda otryggheten hos medborgarna i Västerbotten ligger i dag över rikssnittet. Inrikesministern pratar mycket om Göteborg och Malmö, men i Västerbotten, Sveriges tidigare mest trygga län, är nu andelen otrygga högre än rikssnittet. Och det är inte så konstigt, därför att sedan Anders Ygeman blev ansvarig minister för svensk polis, fru ålderspresident, har andelen personer som utsatts nästan fördubblats. Det är alltså inte så konstigt att den upplevda otryggheten har blivit väldigt mycket större.

Fru ålderspresident! Det finns säkert flera förklaringar till den här utvecklingen. Jag har identifierat två: Vi har fått en rödgrön regering, och Anders Ygeman är minister för de här frågorna.

Jag har frågat, fru ålderspresident, hur inrikesministern tänker vända utvecklingen, för han är ansvarig för den, ingen annan. Ett tungt ansvar vilar på ansvarig ministers axlar. Hur tänker ministern vända utvecklingen? En del svar som jag fick tycker jag är riktigt bra. Men jag skulle också vilja veta var ministern tycker att han har brustit när utvecklingen har vänt på det här sättet, vad han själv tycker att han har gjort fel. Det är också en del av att fundera på vad vi ska göra framgent och vad det är som behöver bli bättre.

Anf. 62 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Vi börjar med siffrorna. Först och främst gick siffrorna både upp och ned under den moderatstyrda regeringens tid, och de har gått både upp och ned under den socialdemokratiskt styrda tiden.

Det är inte sant att andelen som upplever att de är otrygga vid utevistelse en sen kväll skulle vara högre i Västerbotten än riksgenomsnittet. Det är ett rent påhitt från Edward Riedl, men jag misstänker att det inte är en lögn utan att han bara har sett snett i tabellerna. Jag rekommenderar ytterligare en läsning av NTU.

Västerbotten är ett område där man är tryggare och har större förtroende för rättsväsendet än rikssnittet. Det är bra. Sverige kanske har något att lära av Västerbotten, som väl inte är en region som i stort domineras av moderat styre.

Edward Riedl försöker göra en retorisk poäng av att allting och alla siffror går att härleda till min person och till den rödgröna regeringen. Jag låter lyssnaren avgöra vad som kan vara det ena eller det andra.

Jag noterar dock att den del av samhället där otryggheten ökar är i de socialt utsatta områdena, och enligt Moderaternas egen rapport om utanförskapet ökade utanförskapet under Moderaternas tid vid makten. Vi hade under den tiden växande arbetslöshet och sjunkande skolresultat, till och med de starkast sjunkande skolresultaten i hela den utvecklade världen, i OECD. Vi hade växande klyftor.

Jag tror inte att det är orimligt att dra slutsatsen att det ger avtryck på andra områden, till exempel brottsligheten, om man under 10–15 år har växande klyftor, under åtta år har stigande arbetslöshet och en rejält stigande ungdomsarbetslöshet, att en fjärdedel av ungdomarna står utanför arbetsmarknaden trots att de vill jobba, och om man har den snabbast sjunkande skolutvecklingen i OECD. Därför har vi lagt om politiken.

Nu är arbetslösheten inte stigande utan sjunkande. 150 000 jobb har skapats under de år som regeringen har suttit vid makten. Skolresultaten vänder uppåt i stället för nedåt i både Timss och PISA, och andelen med gymnasiebehörighet ökar. De socialt utsatta områdena visar för första gången på mycket länge upp glädjande siffror som visar på sjunkande arbetslöshet, ökad folkhälsa och ibland till och med minskade klyftor. Den utvecklingen måste vi fortsätta att förstärka.

En annan sak som har hänt är att det har blivit fler poliser i de här områdena. Vi har sett den här utvecklingen och agerat därefter. Jag är övertygad om att det kommer att ge resultat, som i den Stockholmsförort där brottsligheten sjönk med 40 procent eftersom polisen varit mer närvarande och synlig än under den tid då ni styrde.

Vi har orkat och vågat att sätta fokus på de socialt utsatta områdena. Vi har fler poliser nu än vad vi har haft tidigare. Den utvecklingen ska fortsätta. Med fler polisanställda än någonsin tidigare och med mer ekonomiska resurser som vi satsar på polisen än någonsin tidigare kommer medborgarnas trygghet att utvecklas positivt.

Anf. 63 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Låt mig vara tydlig med att jag inte försöker göra någon poäng, utan jag ser den utveckling som sker. Den bekräftas också i den statistik som Brottsförebyggande rådet tagit fram. Den visar att i Västerbotten, mitt hemlän och länet som tidigare hade Sveriges tryggaste medborgare blir man allt mindre trygg. Förklaringen är att våldsbrotten ökar. Det handlar inte om att göra någon poäng.

Däremot blir jag lite bekymrad, fru ålderspresident, när jag hör hur inrikesministern, på samma sätt som många andra ministrar i regeringen, försöker svartmåla den tidigare regeringen. Det är möjligt att det ingår i det politiska spelet. Men det är fantastiskt att höra hur man kan lyckas svartmåla den tidigare regeringen, som var den mest framgångsrika i hela Europa under finanskrisens år. Man försöker svartmåla den mest framgångsrika ekonomiska politiken i Europa.

Fru ålderspresident! Skälet till att ekonomin i Sverige är så pass bra är att detta grundlades under de åren. Det är bra även för Anders Ygeman och hans möjligheter att försöka förstärka svensk polis.

I stället för att svartmåla och försöka skriva om historien skulle statsrådet kunna ta ansvar för att utvecklingen, när han nu är ansvarig, går åt fel håll. Våldsbrotten ökar, människor är mindre trygga, Sveriges tidigare tryggaste medborgare är inte längre det. Anders Ygeman är ansvarig minister.

Det mest kloka som Anders Ygeman sa var att Sverige har mycket att lära av Västerbotten. Det är också väldigt ofta min tes att det finns mycket att lära, inte minst när det gäller trygghetsskapande. Därför vore det bra, fru ålderspresident, om Anders Ygeman kom upp och besökte Västerbotten. Allra helst skulle han ha gjort det när vi hade en alliansregering, för då var medborgarna riktigt trygga. Men han kan komma upp nu också, så ska jag försöka förklara hur detta var möjligt, varför människor då var trygga och i dag är otrygga. Det finns nämligen förklaringar till detta. En av dessa är att Anders Ygeman som ansvarig minister får utvecklingen att gå åt fel håll. Man tar resurser från Västerbotten och skickar till andra delar av landet. Ja, det är möjligt att det är rätt prioritering i den situation vi har, men det ger ju mindre förutsättningar för bra polisarbete i andra delar av landet, min del av landet i det här fallet.

Fru ålderspresident! Jag skulle fortfarande vilja ha mer svar från Anders Ygeman – en del är bra – på vad man ska göra för att åstadkomma detta. Därtill skulle man ta Moderaternas förslag om 2 000 fler poliser, fler kollegor till dem som redan i dag arbetar väldigt hårt, och också ge goda förutsättningar till bra löneökningar för de redan hårt arbetande poliserna. Vi pratar om snittlöneökningar på 2 000 kronor i månaden med de förslag som vi har lagt fram.

Låt mig förekomma ministern. Nej, vi ska inte sätta lön från riksdagen, men vi ska ge förutsättningar för goda löneökningar i de löneförhandlingar som ska ske mellan parterna.

Detta kan vi göra. Det ger goda förutsättningar att vända den utveckling som inrikesministern är ansvarig för.

Anf. 64 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Det kan ibland vara svårt att förenas i politiken, men här har vi ändå en liten möjlighet. Jag delar Edward Riedls uppfattning att Sverige kan lära av Västerbotten. I Västerbotten röstade nämligen 42 procent av väljarna på Socialdemokraterna, och över 60 procent röstade på ett rött eller grönt parti. Här har Sverige lite att lära.

Edward Riedl säger att regeringen Reinfeldt var den mest framgångsrika regeringen i Europa. Då infinner sig två frågor. Den första är: Varför insåg inte väljarna det? De valde ju en annan regering och röstade bort regeringen Reinfeldt.

Den andra frågan är: Varför har inte Moderaterna insett att regeringen Reinfeldt var den mest framgångsrika i Europa? Det går ju inte en dag utan att en moderat riksdagsledamot, partiledare, partisekreterare eller viceordförande tar heder och ära av regeringen Reinfeldt. Det finns snart inget av det som regeringen Reinfeldt vidtog som Moderaterna fortfarande står för. Den mest framgångsrika regeringen i Europa – säg det till Anna Kinberg Batra och Tomas Tobé!

Anf. 65 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Låt oss tydliggöra några saker. Väljarna ser många viktiga frågor och bedömer därefter. Ingen regering får evigt tack för det man har gjort, utan man får förtroende för det man tänker sig göra framgent. Till och med Winston Churchill förlorade parlamentsvalet och blev avsatt efter andra världskriget. Väljarna tenderar alltså, med rätta, att inte belöna goda insatser.

Regeringen Reinfeldt och Borg var den mest framgångsrika under mycket tuffa år vad gällde att föra ekonomisk politik. Väljarna tyckte att vi var dåliga på annat och valde därför till viss del att gå till ett annat parti. Inrikesministern vet mycket väl vilket parti det var.

Låt mig också tydliggöra: Det var ingen som röstade fram denna regering, för det här regeringsunderlaget hade lika svagt stöd i valet 2010 som i valet 2014. Men Sverigedemokraterna, det vill säga partiet mitt emellan de två blocken, blev betydligt större. Om ministern tycker att det var en framgång får det stå för honom.

Fru ålderspresident! Inrikesministern vill föra debatt om helt andra saker än det han är ansvarig för. Jag förstår varför, för om det på område efter område man är ansvarig för går åt fel håll vill man såklart hellre tala om annat. Då är det roligare att skriva om historien och svartmåla tidigare regeringar och skylla på tidigare ministrar och annat än att stå upp och ta ansvar för det man är ansvarig för.

Det har skett en mycket negativ utveckling på en rad områden sedan Anders Ygeman blev minister. Vi har nu haft två debatter, och jag tror att vi får ha fler.

Anders Ygeman är ansvarig minister, och det går åt fel håll. Då bör han både försöka förstå vad han har gjort fel, eftersom det går åt fel håll, och tala om vad han vill göra för att få det att gå åt rätt håll.

Jag har försökt förklara några av de saker vi moderater vill göra, och vi tror att det bland annat behövs fler och bättre betalda poliser.

Anf. 66 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Det verkar råda ett missförstånd. Jag svartmålar inte alls regeringen Reinfeldt. Jag undrade bara varför så många moderater tar avstånd från regeringen Reinfeldts politik. Det var min poäng. Det kanske är värt att fundera på.

Vad gäller polisen och polisarbete delar jag Edward Riedls ståndpunkt att det behövs mer resurser till polisen, fler poliser och fler polisanställda. Det tror jag är ett oomtvistat faktum. Sedan kan vi diskutera formerna för det och så vidare, men i grunden behövs det fler poliser, fler polisanställda, bättre arbetsmiljö och bättre arbetsvillkor för svensk polis.

Både jag och Edward Riedl kan analysera siffrorna över brottsutveckling och trygghet och dra olika slutsatser. Men för att vi ska kunna göra det bättre, för att de framtida interpellationsdebatter som Edward Riedl utlovade ska bli bättre och för att riksdagen bättre ska kunna utkräva ansvar av regeringen har vi gett Polismyndigheten i uppdrag att redovisa statistiken inte bara på länsnivå utan på lokalpolisområdesnivå, på kommunnivå. Då kan vi jämföra polisens effektivitet mellan kommunerna.

Också den nationella trygghetsundersökningen, som polisen beställer av Brottsförebyggande rådet, kommer att gå ned på kommunnivå. På det sättet kan vi också jämföra kommuners och polisers brottsförebyggande arbete ihop.

Då får jag och Edward Riedl ett bättre underlag för att kunna ifrågasätta polisens arbete, kommunernas arbete och regeringens arbete. På det sättet kan vi ha en bättre polisdebatt och en bättre diskussion om hur vi klarar den gemensamma målsättningen: att göra Sverige tryggare och polisens arbete mer effektivt.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 17 Svar på interpellation 2016/17:228 om digitaliseringspolitiken

Anf. 67 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Erik Ottoson har frågat bostads- och digitaliseringsministern vad statsrådet och regeringen avser att vidta för åtgärder för att skapa ett tydligt ledarskap i digitaliseringsprocessen av det offentliga Sverige. Vidare har Erik Ottoson frågat på vilket sätt statsrådet och regeringen kommer att utveckla regleringsbrev till svenska myndigheter i syfte att skynda på processen att digitalisera offentlig sektor och vilka regelförenklingar statsrådet och regeringen kommer att initiera för att underlätta digitaliseringen av Sverige.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Regeringens ambition är tydlig: Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter för att skapa en modern och effektiv offentlig sektor, en enklare vardag för privatpersoner och företag, fler jobb och ökad välfärd.

Den svenska förvaltningsmodellen ger statliga myndigheter, kommuner och landsting stor frihet att själva välja hur de ska fullgöra sina uppgifter. Det är viktiga grundstenar i den framgångsrika svenska förvaltningen. Samtidigt är det regeringens uppgift att skapa bästa möjliga förutsättningar för digitalisering av offentlig förvaltning, och regeringen genomför ett flertal initiativ. Låt mig ge några exempel.

Den nationella digitala infrastrukturen är en förutsättning för digitaliseringen av det offentliga Sverige. Regeringen annonserade därför i budgetpropositionen för 2017 en ny finansieringsmodell för förvaltningen av nationella grunddata och nationella digitala tjänster såsom Svensk e-legitimation och Mina meddelanden.

Men anslutningen av myndigheter, privatpersoner och företag till den digitala infrastrukturen behöver öka. En särskild utredare har därför fått i uppdrag att lämna förslag till hur styrningen av nationella digitala tjänster kan effektiviseras.

Samma utredning har fått i uppdrag att analysera hur digitaliseringen i offentlig sektor kan snabbas på genom att ansvaret samlas i *en* myndighet inom ramen för befintlig myndighetsstruktur.

Statens it-kostnader uppgår till ca 30 miljarder kronor årligen. Myndigheternas interna styrning och kontroll av dessa kostnader behöver förbättras. Regeringen har därför förlängt Ekonomistyrningsverkets uppdrag att följa de statliga myndigheternas effektivitet vid användningen av informationsteknik och hur de använder digitaliseringens möjligheter.

Offentlig information utgör en samhällsgemensam resurs av stort värde. Det är viktigt att främja vidareutnyttjande av denna information. Regeringen har därför gett Riksarkivet i uppdrag att leda arbetet med att publicera information som öppna data i staten.

Ett antal utvecklingsmyndigheter ska verka för ökat vidareutnyttjande genom att främja en smartare samhällsbyggnadsprocess, en smartare livsmedelskedja samt en smartare användning av miljöinformation. Över 25 myndigheter och kommuner samverkar inom ramen för projektet Hack for Sweden för att lösa samhällsutmaningar med hjälp av öppna data. Regeringen stöder årets tävling, som bland annat kommer att fokusera på samhällsbyggnad och smartare miljöinformation.

Regelförenkling är ett område som regeringen arbetar aktivt med. Ett aktuellt initiativ är regeringens och SKL:s överenskommelse att förenkla företagandet inom restaurangbranschen med hjälp av digitala lösningar. Det är en regelning bransch som kräver omfattande kontakt med myndigheter och kommuner.

För att ytterligare underlätta digitalisering och samverkan i offentlig förvaltning har en särskild utredare fått i uppdrag att kartlägga och analysera om det finns lagstiftning som i onödan försvårar utvecklingen. Utredningen ska också lämna förslag på författningsändringar.

Genom att aktivt driva på digitaliseringen av det offentliga Sverige har regeringen tagit viktiga steg i moderniseringen av förvaltningen. Detta arbete kommer jag att fortsätta att driva under resten av mandatperioden.

Anf. 68 ERIK OTTOSON (M):

Fru ålderspresident! Tack, statsrådet, för svaret!

Jag och statsrådet har diskuterat digitaliseringsfrågor tidigare i en väldigt god ton. Jag upplever att statsrådets svar vittnar om goda ambitioner inom digitaliseringsområdet. Detta är självfallet något som jag välkomnar. Jag tror dock att jag och statsrådet talar förbi varandra lite grann, om man betänker vad jag åsyftade i min fråga och vad statsrådet säger i sitt svar.

Jag tror att vi börjar komma till en punkt i digitaliseringen av det offentliga Sverige där ett helhetsgrepp kommer att behöva tas på ett sätt som inte har skett tidigare. Det är därför jag använder begreppet ledarskap, inte styrning. Det är ett mycket vidare begrepp, som antyder ett vidare anslag och ett bredare ansvar.

Något som jag tror är avgörande för att få hela det offentliga Sverige att fungera på ett mer digitalt sätt är kommuner och landsting. Som jag och statsrådet har diskuterat tidigare är det kommunala självstyret en viktig faktor som måste respekteras men som inte får bli någon form av hämsko för digitaliseringen av det offentliga.

Där tror jag inte att statsrådet ska underskatta sin ställning och tyngd som statsråd när det gäller att använda målsättningar även för den kommunala och landstingsdrivna verksamheten, just vad gäller digitalisering. Man får kanske inte nödvändigtvis med sig varenda kommun i den formen av mjukare ledarskap, men jag tror att man får med sig tillräckligt många för att skapa en kritisk massa.

Sedan finns det verktyg som man från regerings- och myndighetshåll kan använda sig av för att driva på ytterligare i samma genre. År 2011 eller 2012, om jag inte minns fel, gjorde Kammarkollegiet en större upphandling av så kallade elev-IPad-ar, som varje svensk kommunal skola fick möjlighet att göra avrop på.

Det var ett centralt grepp som gjorde stor skillnad för digitaliseringen av vår undervisning. Jag tror att fler sådana initiativ skulle kunna skapa bättre samverkan mellan stat och kommun och också hjälpa kommunerna att lyfta sig.

Det talas till exempel om samhällsbyggnadsprocesser. Där finns det väldigt mycket som skulle kunna utvecklas, vilket statsrådet också var inne på, men utvecklingskostnaderna för den formen av digitala system är ofta väldigt stora. Man kan behöva hjälpas åt att bära dessa kostnader tillsammans. Om SKL inte klarar av att bära den bollen måste man kanske hjälpa till från statligt håll.

En följdfråga till statsrådet blir: Finns det några sådana tankar och projekt inom Regeringskansliet och inom den statliga delen av det offentliga Sverige, för att skapa fler projekt likt det som Kammarkollegiet hade i början av 10-talet, med en gemensam upphandling som kommuner sedan kunde avropa från?

Finns det några tankar om vilka lagar som kan stiftas för att driva på, inte bara vilka lagar som finns och som kan stå i vägen? Man kan inte bara röja undan hinder och hoppas att det löser sig. Det tror jag att statsrådet håller med om. Vilka tankar finns det om att stifta och föreslå lagar till riksdagen i syfte att driva på digitaliseringen av det offentliga?

Anf. 69 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Först vill jag säga ett stort tack till Erik Ottoson för denna debatt och för interpellationen.

Som vanligt när vi diskuterar frågor som rör digitaliseringen av offentlig sektor är Erik Ottoson klok och har rätt. Det är exakt det han säger som vi behöver göra och som vi jobbar med, nämligen att skapa starkare ledarskap och styrning i den offentliga sektorn.

Vad det handlar om är att vi måste börja se den offentliga sektorn som en koncern. Hittills har vi inte gjort det, och det är därför vi har halkat efter under de senaste tio åren när det gäller digitaliseringen av det offentliga Sverige.

När världen började med digitalisering och till och med datorisering av tjänster redan på 70- och 80-talen låg Sverige i framkant, men då hade vi en tydlig styrning och ledarskap. Nu har vi halkat efter. Vi har halkat efter i snart tio år.

Vi ser att våra grannländer har sprungit förbi. Danskarna har nu genomfört flera reformer som innebär att man har effektiviserat den offentliga förvaltningen och digitaliserat kommunikationen mellan medborgare och den offentliga sektorn. Det de har gjort är att de har sett den offentliga sektorn som en koncern och styrt och lett den som en koncern. De har skapat partnerskap mellan staten, kommunerna och landstingen.

Jag är i grund och botten en varm vän av det kommunala självstyret, och jag ser det som min uppgift att försvara det i regeringen utifrån det ansvarsområde jag har. Jag måste dock erkänna att i de samtal som jag har haft med Kommunsverige under dessa två år är det *ett* område där Kommunsverige kräver tydligare statlig styrning och ledarskap, och det är digitaliseringen av offentlig sektor. Digitalisering och gemensamma digitala infrastrukturer försvagar inte det kommunala självstyret utan skapar tvärtom förutsättningar för effektiva och välmående kommuner och landsting.

Nu inväntar vi utredningsbetänkandet, som kommer inom kort och som handlar om de gemensamma tjänsterna. Vi fokuserar mycket på den första delen av infrastrukturen, som handlar om kommunikationer mellan medborgare och företag och den offentliga sektorn – Mina meddelanden.

Vi har ambitionen att så fort vi får underlaget av utredaren vidta åtgärder och agera för att snabba på processen när det gäller anslutning till Mina meddelanden. Här måste vi också få med kommunerna. Vi för aktiva samtal med kommunsektorn om detta, och vi tror att det behövs. Inte minst ur ett medborgarperspektiv måste kommunerna vara med.

Vi har fattat beslut om en finansieringsmodell. Det har hittills saknats i de gemensamma tjänsterna. Nu finns en modell för hur vi ska finansiera de gemensamma it-tjänster eller digitala tjänster som behövs och som är nödvändiga för att vi ska kunna digitalisera den offentliga sektorn.

Vi jobbar med att undanröja rättsliga hinder, som Erik Ottoson nämnde. Jag instämmer i hans utgångspunkt att det inte räcker med att bara undanröja hinder. Vi måste också in och styra och leda. Därför jobbar vi med nationell styrning och ledning vad gäller de gemensamma digitala tjänster som krävs för att den offentliga sektorn ska effektiviseras.

Denna resa är påbörjad, och vi kommer att göra allt vi kan under resten av mandatperioden för att öka takten i digitaliseringen. Detta kommer att kräva mycket tydligare ledarskap och styrning från staten än vad vi har sett tidigare.

Anf. 70 ERIK OTTOSON (M):

Fru ålderspresident! Tack, statsrådet, för det uppföljande svaret! Jag upplever ett gott anslag.

Det man måste känna till är att det finns lagstiftningsprocesser som kommer att behöva komma till stånd, egentligen i förgår, framför allt i relation till det som statsrådet talar om, nämligen öppna data, där hela modellen för vår offentlighetsprincip kommer att behöva utvecklas.

I dag har vi i princip två lägen: sekretessbelagt eller offentlig handling. Vi kommer att behöva se över möjligheterna att inrätta ett tredje läge:

öppna data eller open by default. Där har man en standardiserad data-mängd som alltid är tillgänglig i ett helt maskinavläsbart och rätt format som kan användas av myndigheter, företag och privatpersoner för att skapa värden, hitta information och bearbeta statistik på ett helt annat sätt. Där är såklart finansieringsmodellerna väldigt viktiga.

Jag tror att man även behöver se över möjligheterna just kring vad som är utgångspunkten i offentlig förvaltning. När vi hanterar handlingar, när vi arkiverar och när vi lämnar ut handlingar, är det då papperet som är utgångspunkten? Eller ska man etablera principen digitalt först, alltså att utgångsläget är att handlingen är digital – att den existerar och vidimeras digitalt? Eller är utgångspunkten att det är signaturer på papper som är det förhärskande?

Det är till syvende och sist också en lagstiftningsfråga om det är digitalt först eller inte som ska gälla.

Jag kan vara lite anekdotisk. När min farfar nyligen gick bort skulle jag hjälpa min farmor att få utökad hemtjänst. Blanketten för att begära utökad hemtjänst gick inte att få mejlad. Detta hade inte varit ett bekymmer tidigare. Därför fick vi vänta ytterligare på att blanketten kom via posten. Det hade dessutom blivit förseningar på grund av Postnord. Men detta hade kunnat gå så mycket snabbare.

Jag tror att det handlar om att etablera principer. Det kan, som sagt, också vara en lagstiftningsfråga som driver på mycket av den tekniska utvecklingen och den digitala utvecklingen även i Kommunsverige, där vi talar om ledarskap och behovet av extra styrning. Att ta ett sådant steg skulle vara djärvt, och det skulle sannolikt föranleda många höjda ögonbryn. Men jag tror också att det är nödvändigt för att vi ska komma i kapp dem som nu möjligen har glidit före oss.

Detta är saker som jag tror att statsrådet säkert är öppen för. Därför är det intressant att få veta om det finns några processer i denna riktning just vad gäller open by default, vad gäller digitalt först och vad gäller andra förändringar av strukturer som gör att vi numera utgår från att saker och ting är digitala men att det självfallet alltid ska vara så att om man vill ha det i pappersformat – om man vill ha denna blankett eller information i fysiskt format – ska det vara möjligt även i fortsättningen men att utgångspunkten är en annan.

Min följdfråga till statsrådet är om det finns processer igång som leder just dit, eller om detta ännu finns kvar att initiera.

Anf. 71 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Jag tackar Erik Ottoson för denna relevanta fråga. Ja, processen är igång i två utredningar. Både den utredning som har i uppdrag att titta på gemensamma tjänster och strukturer och den utredning som har i uppdrag att titta på de rättsliga frågorna har som utgångspunkt målet att jobba med digitalt först.

Vi är tyvärr inte först i världen med detta. Vi är snart sist bland våra jämförbara länder. Därför är vår ambition att öka takten. Sverige har självklart förutsättningar att införa principen digitalt först i all offentlig verksamhet. Det har också varit utgångspunkten för arbetet under denna mandatperiod, men vi måste öka takten. Det är därför som dessa utredningar har fått så tydliga uppdrag.

Fru ålderspresident! Jag sa för några veckor sedan i något sammanhang att vår målsättning är att vi i slutet av 2018 ska sluta använda faxapparater i den svenska offentliga sektorn. Då blev jag hånad i sociala medier, eftersom folk trodde att det inte finns faxapparater. Men faktum är att vi har ganska många faxapparater kvar. Det faxas fortfarande remisser i svensk sjukvård. Våra domstolar jobbar med faxapparater 2017 i ett av världens mest digitala länder.

De blanketter som Erik Ottoson talar om förekommer inte bara i kommunal och landstingskommunal verksamhet utan också i staten. Människor lägger ned energi på att fylla i uppgifter som redan finns hos det offentliga. Sedan är det några som ska datorisera de uppgifter som medborgarna har fyllt i på blanketter.

Det finns enorma effektiviseringsvinster att göra om vi verkligen lyckas genomföra en digitaliseringsreform i den offentliga sektorn, och det är detta vi har satt igång. Det kommer att ta några år. Men om vi ökar takten, har ett tydligt mål och jobbar tillsammans med kommunsektorn kommer vi att kunna nå dessa mål och visa att vi kan underlätta för medborgare och företag och också effektivisera resursanvändningen i den offentliga sektorn.

Utmaningen är vår förvaltningsmodell. Även om vår förvaltningsmodell är stark – den levererar, den är rättssäker och den är effektiv – och vi har fristående myndigheter och en decentraliserad välfärdsmodell, där kommuner och landsting hanterar de stora välfärdsuppgifterna, har förvaltningsmodellen som alla andra modeller en svaghet, och det gäller de koncerngemensamma uppgifterna och tjänsterna. De kommer inte att koordineras utifrån ett perspektiv där myndigheterna och kommunerna själva hittar lösningar, utan staten måste ta ett gemensamt ansvar.

I avsaknaden av ansvarstagande har några myndigheter gått ihop i flera samarbeten och tagit fram digitala tjänster som har underlättat för medborgare. Flera myndigheter har gått före – Skatteverket är ett sådant exempel – och lyckats digitalisera stora delar av ärendehantering och kontakterna med medborgarna. Men det behövs gemensamma tjänster, och gemensamma tjänster kräver styrning och ledarskap.

Glöm inte en sak i denna debatt, nämligen att vi har massor med svenska företag som är otroligt framgångsrika och som ligger i framkant i internationella jämförelser när det gäller just digitala tjänster som kan användas i offentlig sektor. Flera av de svenska företagen vinner upphandlingar runt om i Europa som handlar om digitalisering av den offentliga sektorn. Vi har alltså ett näringsliv som är intresserat av att vara med och påverka, bidra och hjälpa oss i denna process. Då måste vi anta utmaningen och göra det som vi nu gör.

Jag ser fram emot att fortsätta denna dialog med Erik Ottoson och andra riksdagsledamöter som är engagerade i digitaliseringsfrågorna. Vi behöver också göra allt vi kan för att bygga en starkare allians med kommun- och landstingssektorn.

Anf. 72 ERIK OTTOSON (M):

Fru ålderspresident! Jag tackar för detta. Jag håller helt och hållet med statsrådet om att digitalt först kommer att bli en mycket viktig byggsten. I år fick jag till exempel för första gången det orange kuvertet digitalt och

inte fysiskt. Bara en sådan sak tycker jag är ett fall framåt. Min flickvän fick det fysiskt, men det är en annan sak.

Det som kvarstår och som jag tror kommer att bli mycket avgörande handlar om open by default, alltså den ytterligare klassningen av information. Viss sorts information ska alltså inte ens behöva anses vara en offentlig handling, utan den ska vara öppnare än så. En viss form av information ska alltid finnas tillgänglig för direktavläsning.

Det finns myndigheter, både i Kommunsverige och i det statliga Sverige, som arbetar på det sättet. Till exempel SL har under en lång tidsperiod haft tidtabellsdata och störningsinformation i öppna dataformat, alltså open by default. Den första reseplanerarappen i Stockholm var inte skapad av SL utan av en privatperson som använde sig av denna information. Detta är sådant som jag tror att många över huvud taget inte känner till. Men det finns en oändlig mängd nyttor som kan skapas genom just denna form av öppnande av data.

Ett exempel gavs till statsrådet Peter Eriksson på ULI Geoforum några kvarter härifrån, där man har gjort en utredning med hjälp av statliga pengar för att ta reda på hur stora nyttor som skulle skapas om man helt och hållet öppnade de geografiska data som Lantmäteriet i dag har. Man har kunnat dra slutsatsen att det rör sig om nyttor i 100-miljonersklassen varje år som i dag så att säga förblir outnyttjade just på grund av att dessa data är avgiftsbelagda. Jag vet att Lantmäteriet jobbar med detta.

Finns det fler saker som man jobbar med just för att skapa fler datamängder som är open by default?

Anf. 73 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Ja, det finns flera processer som är igång. På området öppna data och vid vidareutnyttjande av öppna data behöver vi initiera fler processer. Vi har inte tillräckligt många initiativ igång, och vi måste göra mer. Vi tittar på detta just nu.

Det handlar bland annat om att säkerställa att vi fokuserar på rätt områden, och jag nämnde några områden där vi har jobbat projektbaserat. Det har varit framgångsrikt. Vi behöver nog jobba mer på det sättet med öppna data. Men i slutändan handlar det också om finansiering, som Erik Ottoson nämnde, eftersom dessa samhällsvinster görs någon annanstans. Men kostnaderna ska tas från någon budget. Då blir finansieringsmodeller och förvaltningsmodeller mycket centrala i detta sammanhang.

Jag gör bedömningen att vi behöver återkomma på detta område och sätta igång nya processer. Vi behöver också dra nytta av de lärdomar som våra jämförbara länder har dragit i sina processer.

Jag var i Mexiko förra veckan, där man jobbar mycket med prevention av naturkatastrofer. Då handlar det om öppna data som ett mycket viktigt verktyg i detta arbete med förebyggande insatser mot naturkatastrofer. Jag blev otroligt imponerad av vilka enorma vinster som kan göras med öppna data och vidareutnyttjande av öppna data.

Jag blev också påmind om att vi har en ganska lång resa att göra i Sverige när det gäller detta, och det hänger ihop med hur vår förvaltning styrs och finansieras. Jag återkommer gärna i frågan och ser fram emot att fortsätta föra en dialog om detta.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

§ 18 Svar på interpellation 2016/17:290 om Valfärdsutredningen

Anf. 74 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Isabella Hökmark har frågat mig om jag delar den oro som finns för att Valfärdsutredningens förslag i praktiken innebär ett vinstförbud, vilka konsekvenser jag bedömer att ett sådant förbud skulle få och hur jag avser att agera med anledning av detta.

Regeringen har för avsikt att skapa ordning och reda i välfärden. Välfärden fungerar inte som en vanlig marknad. Det kan vara svårt för elever och brukare att på förhand bedöma en skolas eller ett äldreboendes kvalitet. När det offentliga står för betalningen och det är svårt för brukare att jämföra kvalitet finns det risk att företagets vinstintressen styr åt fel håll. Regeringen vill därför säkerställa att de pengar som det offentliga betalar för välfärden ska komma brukarna till godo.

Forskare pekar ofta på att bakomliggande faktorer, som socioekonomisk bakgrund, kan förklara skillnader i brukarundersökningars utfall. Inom till exempel primärvården har patienterna hos privata utförare i genomsnitt högre inkomster, högre utbildning och lägre vårdbehov. Detta gör att det är svårt att tolka om verksamheten i sig presterar bättre eller om brukarunderlaget ger bättre förutsättningar för hög kvalitet. Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, ESO, anger att det inte finns något entydigt samband mellan effektivitet och andelen välfärdstjänster som utförs i kommunal respektive privat regi.

Regeringen har varit tydlig med att den fortsatt vill att enskilda aktörer ska kunna vara verksamma i välfärden. En mångfald av aktörer inom välfärden kan bidra till ökad innovation och utveckling.

Som Isabella Hökmark säkert känner till är dagens datum sista svarsdag för remissen av Valfärdsutredningens betänkande *Ordning och reda i välfärden* (SOU 2016:78). Remissvaren kommer nu att analyseras i Regeringskansliet. Jag tänker inte föregripa denna beredning, utan regeringen kommer att återkomma till riksdagen i dessa frågor.

Anf. 75 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru ålderspresident! Jag har en före detta riksdagskollega som heter Elisabeth Björnsdotter Rahm. Hon driver en vårdcentral i Lycksele i dag. Den föreslagna vinstbegränsningen innebär att hennes vårdcentral skulle behöva minska sitt rörelsekapital, vilket skulle ge ett minusresultat varje år. Rörelsemarginalen skulle bli -0,02 procent. Vårdcentralen sysselsätter i dag 14 personer och har 4 500 personer som har valt just den.

Det tokiga i Valfärdsutredningen är att vinsttaket på 7 procent i praktiken innebär ett vinstförbud. Man utgår nämligen från operativt kapital, som i välfärdsföretagen är lågt. Det gör att rörelsemarginalen blir liten. Reepalus eget råd till dessa företag är att de ska ta ett lån och sätta in i kassan, vilket skulle ge ett större operativt kapital. Men vem får lån i dag om man går till banken och visar upp en verksamhet som inte får gå med vinst? Och varför ska man låna för att få behålla de pengar man redan har tjänat ihop?

Jag skulle kunna stå här och ge många exempel på sådana här företagare runt om i Sverige, men det skulle nog ta hela kvällen. Problemet med denna utredning och regeringens samarbete med Vänsterpartiet är att detta har lagt sig som en våt filt över Sverige. Det är många som inte har vågat

satsa och många som inte har kunnat fortsätta. Vi kan till exempel titta på Engelska skolan, som har 21 400 elever och startade för 25 år sedan. Vd:n där säger att man aldrig hade startat i dag om hotet om vinstbegränsning hade funnits. Det är en bra och lyckad skola där det är enormt lång kö för att komma in.

Därför frågar jag om ministern verkligen inte har någon åsikt om detta. Vill ministern strypa valfriheten för människor? Det är nämligen många företag som kommer att drivas i konkurs och inte kunna fortsätta. Är inte människors val värda någonting?

Anf. 76 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Detta är kanske en av de viktigaste politiska frågorna i Sverige, och inte bara i dag. Dessa frågor har debatterats i Sverige sedan början av 1990-talet, eller faktiskt mitten av 1980-talet.

Vårt problem är att utgångspunkten för förändringarna i början av 1990-talet faktiskt var väldigt naiv. Om man skapar ett system med etableringsfrihet och obegränsade vinstuttag från offentligt finansierad välfärdsverksamhet är det klart att man gynnar ett visst beteende och vissa typer av aktörer. Man skapar vissa risker. Det är precis de riskerna och avigsidorna som regeringen nu vill hantera. Jag är den första att erkänna att det inte är enkelt.

Det finns en orsak till att inget annat europeiskt land släppte in kommersiella intressen i den offentliga skolan, fru ålderspresident. Vi är helt unika. Orsaken är att det är ganska svårt att kombinera kommersiella intressen i den offentliga skolan med ett system där vi har ordning och reda och handlingsutrymme för professionerna. När man sätter igång en process och vill skapa ordning och reda – och säkerställa att skattebetalarnas pengar används till det de är avsedda för – möter man många svårigheter, inte bara av rättslig art utan också av praktisk art.

Det är därför det är så viktigt att vi nu har en ordentlig diskussion om de förslag som Valfärdsutredningen har lagt fram. Man kan ha många synpunkter på förslagen, men faktum är att det är första gången vi har ett konkret förslag om hur vi ska skapa ordning och reda i välfärden. Det har säkert många brister – så är det med alla förslag som utreds – men vi måste föra en riktig dialog och diskussion om hur vi ska säkerställa att skattebetalarnas pengar används till svensk skola och välfärd och inte hamnar någon annanstans.

I grund och botten, fru ålderspresident, handlar det om legitimiteten för den offentliga sektorn. Det är ju inte frivilligt att betala skatt, och om vi vill att människor ska tvingas avstå från sina inkomster för att finansiera gemensamma offentliga tjänster – välfärdstjänster – måste vi kunna garantera dem att deras pengar används till just den offentliga välfärden och skolan. Det kan vi inte i dag. Inom skolområdet har vi inte ens möjlighet att ställa krav. Den som finansierar skolan i dag har inte möjlighet att ställa kvalitetskrav. Det är därför vi ser JB-konkurser och liknande, som faktiskt föregicks av stora vinstutdelningar. Det är ett svek mot svenska skattebetalare.

Detta är ingen vänster–höger-fråga bland väljarna, fru ålderspresident, vilket också är intressant. En majoritet av de väljare som har röstat på Isabella Hökmarks parti vill faktiskt se kraftiga vinstbegränsningar i svensk skola. Det handlar nämligen om en grundläggande princip: När vi tvingar

människor att avstå en del av sin inkomst för att finansiera gemensamma tjänster är det statens skyldighet att använda de resurserna ändamålsenligt, till det de är avsedda för och effektivt. Vi har i dag inte verktygen att garantera detta. I skolan har vi väldigt dåliga förutsättningar att ställa krav.

Man kan hävda att kraven kan ställas inom äldreomsorg och sjukvård, i samband med upphandlingar och krav i lagen om valfrihetssystem. Även där finns det dock brister i systemet som gör att det i vissa fall är möjligt att dra ned på kvaliteten för att öka vinsten. Den konflikten måste politiken hantera, fru ålderspresident, och det är därför vi har satt igång denna process.

Anf. 77 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru ålderspresident! Mina väljare vill ha valfrihet. De är vana att få välja, och de vill fortsätta kunna göra det. Det riskeras nu med detta förslag och hotet om det ni ska genomföra.

Jag hör att ministern riktar in sig ganska mycket på skolan. Jag har läst i en av de stora dagstidningarna att ministern har sagt att det är just skolan man nu ska rikta in sig på. Då konstaterar jag att ni hävdar att välfärden inte har några brister och att det blir vinster i annan verksamhet inom sjukvård och så, och det är ju bra. Men det är ju inte verksamheter som går med vinst som är problemet, utan problemet är de verksamheter som saknar kvalitet. Det är ju det vi borde prata om.

Jag tycker att ministern borde gå ut och se hur det ser ut i kommunerna. Det har jag gjort, och det finns väldigt många kommunala verksamheter som går med förlust. De får mycket mer pengar i form av tillskott som inte syns i detta. Problemet är de verksamheter som inte fyller kvalitetskraven och som får fortsätta bara för att de är kommunala. Verksamheter som går med förlust blir inte bättre för det.

De statliga företagen, som klarar Reepalus vinsttak, är ett uttryck för detta. Att de inte går med vinst ger inte mer välfärd – snarare ger de mindre välfärd för att de går med förlust. Posten bär till exempel inte ut fler brev för att man fungerar dåligt och går med förlust. Förlusten drabbar användarna, medan vinsterna gynnar användarna genom att verksamheterna blir bra.

Därför är det väldigt konstigt att man anser att vinsttaket är okej i det ena fallet – om jag har förstått ministerns senaste uttalanden i tidningarna rätt – men i stället låter det drabba skolorna och alla de tusentals elever som har valt en viss skola.

Förklara vad ni ska säga till alla tusentals elever som har valt en fristående skola! Vad ska ni säga till dem när ni lagstiftar för att den inte ska kunna överleva och för att den inte ska fungera bra? Vad ska ni säga till de elever som har valt dessa skolor för att de är bra? Barn och föräldrar har gjort aktiva val och sökt sig till en skola som de tycker är bra och som oftast fungerar bättre än den kommunala skolan.

I de kommuner där friskolor har etablerats har resultaten i de kommunala skolorna också förbättrats otroligt mycket, så denna konkurrens i kommunerna är sund.

Vad ska ministern säga till alla elever och föräldrar om man stryper möjligheterna att driva deras skola?

Anf. 78 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Det verkar som att Isabella Hökmark ändrade temat för debatten. Om det är så att vi diskuterar valfrihet och mångfald av aktörer finns det inga skillnader på det området. Där finns numera en total enighet i Sveriges riksdag om att vi ska försvara modellen med valfrihet för brukare och mångfald av aktörer.

Det handlar om vilka regler som vi ska ha för de privata utförare som finns i den offentliga välfärden och i skolan för att säkerställa att de offentliga medel som de tar del av används till det som de är avsedda för och kommer brukarna till del.

Fru ålderspresident! Låt mig påminna Isabella Hökmark om att hon tillhör ett parti som senast förra sommaren föreslog vinstförbud för vissa skolor, just i syfte att säkerställa att resurserna används till det som de är avsedda för.

Låt mig också påminna Isabella Hökmark om att Anders Borg, den förra finansministern, ansåg att vi borde ha regler som slängde ut riskkapitalbolagen från svensk välfärd.

Problemet, fru ålderspresident, är att dessa argument, eller dessa utspel, inte stannar vid retorik. Någon måste ju också ta fram regler. Om vi inte vill ha riskkapitalbolag – om vi vill ha långsiktigt ägande – måste vi ha regler för detta.

Det här är inte lätt. Det är, återigen, därför som inget annat land har tagit in kommersiella intressen i den offentliga skolan – det är nämligen inte lätt att reglera detta. Då möter vi svårigheterna.

Detta fråntar oss dock inte ansvaret gentemot barnen som går i skolan och gentemot skattebetalarna som finansierar skolan. Vi har ett ansvar. Vi kan inte låtsas glömma bort JB-konkursen, som ledde till att Anders Borg stod där och uttalade sig om hur detta skulle regleras av staten Sverige, och vänta på nästa skandal för att då göra något utspel och ta till något retoriskt grepp.

Det finns ju också en verklighet att förhålla sig till. I den situation som vi befinner oss i vad gäller svensk skola och med de stora utmaningar som vi har – med kunskapsresultat som måste förbättras, med en segregation som tillåtit växa och med ökade klyftor och ökad ojämlikhet i svensk skola – måste vi använda varje krona som går till svensk skola till att förbättra kvaliteten i den.

Det gör vi inte i dag. Nu läcker en del av pengarna ut, i värsta fall till skatteparadis. Detta är ingenting som vi kan försvara gentemot våra skattebetalare, som avstår från en del av sin inkomst för att finansiera bland annat svensk skola.

Regeringen fokuserar på skolan, och vi kommer också att fokusera på äldreomsorgen och sjukvården. Målet för regeringen är inte att minska mångfalden eller att stänga ned vårdcentraler, sjukhus eller skolor. Målet är att vi ärligt och tydligt ska kunna garantera våra skattebetalare att vi har en effektiv resursanvändning i svensk offentlig välfärd och skola.

Det är inte så att det saknas mångfald och valfrihet i andra europeiska länder som har krav på att resurserna ska komma brukarna till del. Andra länder har också system med valfrihet och mångfald för brukare, inte minst inom skolan. Men alla dessa länder ställer krav på att resurserna används i skolan. Det är bara vi som inte gör det, och detta är svensk naivitet som i

dag drabbar svenska skolbarn och som i slutändan kan komma att hota legitimiteten för vår finansiering av den gemensamma offentliga sektorn.

Anf. 79 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru ålderspresident! Ministern säger att han är för valfrihet och att inga vårdcentraler eller skolor ska stängas. Men det är ju just det som blir konsekvensen om den här vinstbegränsningen tas upp. Detta hindrar nämligen privata alternativ – man kan inte driva ett företag som går med förlust. Man kan inte få lån. Man kan inte spara pengar till att göra investeringar. Man kan inte göra någonting.

Valfrihet kräver mångfald. Om vi ska ha kvar valfriheten måste det finnas alternativ att välja bland. Det är också detta som är styrkan med valfrihet – man kan välja, men man kan också välja bort, vilket gör att kvaliteten blir bättre.

I dag finns 4 000 friskolor. 340 000 elever går i dessa skolor. De har 60 000 medarbetare. Minst 1 miljon föräldrar och far- och morföräldrar tillhör de här eleverna.

I vårdsektorn finns 12 000 privata företag, och det görs 23 miljoner läkarbesök hos dessa företag. 41 000 personer har privat hemtjänst. 17 000 personer har valt privat äldreboende. Vad är det för fel på dessa val?

Som jag ser det är det Socialdemokraterna som just nu är det största hotet mot välfärden. Jag önskar att ministern skulle använda sitt sista inlägg till att tala om för människor runt om i Sverige varför man vill lägga ned elevers skolor. Varför har de gjort ett felaktigt val? Tala om det för alla! Tala om det för dem som har valt vårdcentral eller privat sjukvård! Vad är det för fel? Vad har de gjort för fel?

Anf. 80 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Fru ålderspresident! Det är inte människor som har valt olika aktörer som har gjort fel – det är vi politiker som har gjort fel, eftersom vi inte kan garantera att de resurser som går till skolan används i skolan. Detta är vårt ansvar, inte medborgarnas.

Medborgarna är väldigt tydliga – de vill ha valfrihet och mångfald, och de vill att pengarna ska användas i verksamheten. De är väldigt kritiska till vinster i välfärden. Detta är budskapet från medborgarna. Det är vi som inte har levererat.

Nu måste vi leverera. Om vi vill säkerställa att kvaliteten är hög i svensk skola måste vi ha regler som garanterar en god resursanvändning.

Fru ålderspresident! Jag hör på Isabella Hökmark att det finns ett mycket ideologiskt perspektiv på denna fråga hos delar av Moderata samlingspartiet. Problemet är att ideologiska skygglappar har begränsat denna kammars möjligheter att lösa de här frågorna. Vi kan lösa detta – vi kan ha både mångfald och valfrihet samtidigt som vi har regler som säkerställer god kvalitet.

Vi kan förebygga JB-konkurser. Vi kunde ha gjort det. De elever som stod där utanför skoldörren och som inte kom in i sin skola på grund av konkursen, som föregicks av stora vinstutdelningar, fick betala ett ganska högt pris för denna kammars ovilja att lösa frågan om vinster i svensk skola och välfärd.

Från regeringens sida kan jag garantera att vi kommer att göra allt vi kan för att bidra till att hitta konstruktiva, pragmatiska lösningar. Målet är

att skattebetalarnas pengar ska komma välfärden och skolans brukare till del. De ska användas där, i verksamheten. Det är först då vi kan försvara mångfald och en riktig valfrihet för brukarna.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

§ 19 Svar på interpellation 2016/17:293 om olycksstatistik i trafiken

Anf. 81 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru ålderspresident! Edward Riedl har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att antalet döda i trafiken inte ska fortsätta att stiga, utan tvärtom minska, och om jag kan redogöra för hur mycket nya pengar som regeringen satsar på att förebygga olyckor i trafiken.

Det är olyckligt att fler har omkommit i vägtrafiken under år 2016 jämfört med år 2015. Det korrekta antalet omkomna är dock 263 personer för år 2016 och 259 personer för år 2015.

Regeringen har höga ambitioner på trafiksäkerhetsområdet och har initierat en nystart för nollvisionen. Regeringen har under mandatperioden vidtagit en rad åtgärder inom trafiksäkerhetsområdet. Hittills har regeringen beslutat om tre uppdrag till myndigheterna med bäring på trafiksäkerhet.

Trafikverket har fått i uppdrag att övergripande leda samverkan inom vägtrafiksäkerheten. Regeringen har också beslutat om två uppdrag till Trafikanalys, där det ena syftar till att föreslå nya etappmål för trafiksäkerheten efter 2020 och det andra till att utreda sänkt bashastighet i tätort.

Det sistnämnda är ett led i trafiksäkerhetsarbetet som innebär en ökad säkerhet och trygghet främst för fotgängare och cyklister i trafiken. Konsekvenserna av sänkt bashastighet i tätort, och alternativ till detta, ska utvärderas i relation till de transportpolitiska målen som helhet.

Ökad digitalisering, uppkoppling och automatisering av transportsystemet kommer att påverka såväl resmönster som transporter. Regeringen jobbar på flera fronter, både nationellt och internationellt, för att främja innovationer, bland annat när det gäller att underlätta försök med och implementering av uppkopplade, samverkande och automatiserade fordon. Införandet av avancerade förarstödsystem och uppkopplade och självkörande fordon har även fortsättningsvis potentialen att ge betydande trafiksäkerhetsvinster.

Regeringen jobbar även med stärkt regelefterlevnad och bättre sociala villkor inom yrkestrafiken i syfte att bland annat bidra till en ökad trafiksäkerhet på de svenska vägarna.

Efter riksdagens beslut om fastställelse av ekonomiska ramar i enlighet med regeringens infrastrukturproposition fortsätter nu arbetet med åtgärdsplanering, som ska leda fram till en ny nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet 2018–2029.

I åtgärdsplaneringen identifieras de objekt som ska prioriteras, bland annat för att höja trafiksäkerheten. Regeringen avser att i samband med det fortsatta arbetet med planen återkomma i frågan om satsningar för trafiksäkerhet.

Anf. 82 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Jag vill tacka ministern för svaret. Det är glädjande att regeringen vill prioritera trafiksäkerheten. Det känns jättebra.

Jag och ministern kan väl vara överens om att det är en av de frågor där partiernas åsikter inte har skilt sig åt. Det har funnits höga ambitioner, oaktat vem som sitter i regeringsställning.

Det här är en av de frågor som jag är mycket stolt över från de åtta åren med alliansregeringen. Då skedde det många bra saker på området. Jag ska vara uppriktig och säga att vi övertog ett område där Sverige redan var bäst i världen. Den tidigare socialdemokratiska regeringen hade alltså gjort ett mycket gott jobb på området. Sverige hade kanske bäst trafiksäkerhet i världen redan när vi påbörjade vårt arbete.

Men från att vara i princip världsbäst lyckades vi under alliansregeringens år näst intill halvera antalet döda i trafiken i Sverige. Det är jag väldigt stolt över. Det innebär nämligen att färre människor förlorade sitt liv i trafiken; fler människor fick leva klart sitt liv. Det tycker jag att vi gemensamt ska vara stolta över.

Mycket av det arbete som skedde handlade om mötesseparering, det som ofta kallas två-plus-ett-vägar. Med hjälp av mitträcken ser man till att det inte blir frontalkollisioner. Det handlade också om förlåtande vägkanter, det vill säga att det inte ska finnas någon sten, något träd eller annat som är i vägen ifall någon kör av vägen.

Det handlar om att i så stor utsträckning som möjligt bygga säker infrastruktur. När människor begår fel ska det inte resultera i att man omkommer. Det har varit ett mycket framgångsrikt arbete. Det har sparat många liv.

Det är dock fortfarande alldeles för många unga och oskyddade trafikanter som mister sitt liv. Det är oacceptabelt. Jag är övertygad om att ministern och jag har samma uppfattning. Det krävs många typer av åtgärder för att komma till rätta med det.

Fru ålderspresident! Jag tror att inte minst sänkt bashastighet inne i städer, som ministern själv lyfter upp, är någonting som alla partier bör titta på. Det är helt oacceptabelt att skolbarn ska mista livet på väg till och från skolan därför att vuxna människor i bilar har alldeles för bråttom, kör alldeles för fort och tar alldeles för lite hänsyn till dem som inte har något skydd alls när de råkar ut för dessa bilar. Barn ska inte dö. Det är den grundförutsättningen vi bör jobba utifrån.

Jag tror som sagt på bred politisk enighet i de här frågorna. Det är bra om vi försöker vara överens.

Låt mig lyfta fram ett område som jag är lite orolig över. Den här regeringen har dragit ned på vägunderhållet. Det har blivit mindre pengar till vägunderhåll jämfört med den nivå som alliansregeringen hade. Trots att man återställer en del av det blir det totalt sett mindre pengar till vägområdet när det gäller vägunderhåll – som jag har förstått det utifrån budgetförslaget. Det är lite olyckligt. Det är nämligen *en* del i trafiksäkerhetsarbetet.

Jag håller som sagt med om mycket av det som ministern tog upp i sitt första inlägg. Men min fråga kvarstår, fru ålderspresident. Goda intentioner är vi överens om. Det levererade ministern på ett bra sätt. Och jag håller med om mycket av det som ministern sa. Men hur mycket mer pengar

vill den här regeringen anslå till just trafiksäkerhetsarbetet? Då menar jag reda pengar, det som gör att vi kan bygga om infrastruktur.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 83 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru ålderspresident! Jag håller med Edward Riedl om att det är en stor styrka att det finns bred politisk samsyn om vikten av att ha ett effektivt trafiksäkerhetsarbete. Det är också en styrka att det finns bred politisk samsyn om det högt uppsatta målet att noll människor ska mista livet eller skadas allvarligt i trafiken i Sverige.

Jag tror att det också finns en ganska bred samsyn om de principer som ligger bakom nollvisionen. Det är till att börja med en närmast moralisk grundsyn, det vill säga att man inte enbart tittar på den enskilde förarens ansvar. Det är ett brett ansvar där vi som infrastrukturförvaltare, trafikplanerare, stadsplanerare, fordonstillverkare, regelgivare etcetera har ett gemensamt ansvar. Den modellen har också visat sig vara framgångsrik.

Till detta kan fogas att vi bland annat därför inte har avsatt specifika medel för trafiksäkerhetsåtgärder, utan det har varit en del av det ordinarie planeringsarbetet. Trafiksäkerhet finns med som ett av de mål som hela transportpolitiken vilar på. Det innebär att trafiksäkerheten väger tungt i det ordinarie arbetet när man prioriterar mellan olika åtgärder. Jag tror att det har varit en framgångsfaktor och tycker att det ska fortsätta vara på det sättet.

Det är inte jättespännande att grota ned sig i statistik, men det kan vara bra att se det här diagrammet som jag visar för kammarens ledamöter. Det skedde tyvärr inte något dramatiskt mellan 2015 och 2016, som Edward Riedl säger i interpellationen. Det som har hänt är att vi från en väldigt låg notering 2010 har haft en liten ökning; sedan har minskningen av dödsfall i trafiken planat ut. Det kan säkert finnas många förklaringar till detta.

Därför tog regeringen beslut i höstas om att göra en så kallad nystart för nollvisionen. Det är 20 år sedan riksdagen antog nollvisionen. Om man har arbetat så länge med ett område och varit så framgångsrika som Sverige har varit finns det alltid en risk att man lutar sig tillbaka lite grann. Vi har sett att den positiva utvecklingen har planat ut under en rad år. Därför tror vi att det är dags för ett omtag, för att se vilka åtgärder som har effekt och vad vi eventuellt har missat.

Vi har redan identifierat oskyddade trafikanter som en grupp som behöver ökad uppmärksamhet, vilket jag också nämnde i mitt svar.

I Sverige är trafikanter duktiga på att använda bilbälte, och det finns en stark kultur som innebär att man inte dricker alkohol om man ska köra bil. Men utifrån statistiken kan vi se att alkohol ändå är inblandat i en stor andel av de väldigt allvarliga olyckor som inträffar. Det är alltså ytterligare ett fokusområde.

Just genom att ge Trafikverket ett tydligare övergripande ansvar tror vi att man kan nå längre när det gäller att identifiera rätt åtgärder för det fortsatta arbetet.

Anf. 84 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Jag kan bara hålla med ministern om att det är en styrka att ha ganska många gemensamma uppfattningar på ett sådant här område. Det gör också att man orkar hålla i över tid. Sedan utesluter jag

inte att man ibland behöver rycka tag i sig själv och titta på vad man kan göra bättre och så vidare. Det är självklart.

Statistik kan användas för att visa hur saker förändras mellan enskilda år. Det var egentligen inte min grundtanke, fru ålderspresident. Jag tycker att man ska vara försiktig med statistiken på det här området. Just eftersom vi har så låga dödstal kan ganska få enskilda händelser påverka statistiken i stor utsträckning. Det blir inte alltid rättvisande.

Därför är det betydligt bättre att använda löpande femårsstatistik, som jag vet att man använder inom forskningen. Jag ville absolut inte använda statistiken för att framhäva att det skulle ha hänt någonting väldigt negativt. Förhoppningsvis är det enskilda avvikelser.

Det som vi ser och som ministern lyfter fram är att detta planar ut. När man bryter ned statistiken visar det sig att just unga oskyddade trafikanter är en grupp där vi inte är nöjda med att utvecklingen går som den gör. Det finns alltså delar i helheten som man bör titta på.

Fru ålderspresident! En del kostar inga pengar alls eller väldigt lite. Det gäller att se över bashastigheter och annat inne i städer som jag tror kan vara en framkomlig väg. Det är inte jättedyrt.

Återigen: Man behöver göra många saker för att lösa dessa frågor. Det som är kvar är problemet – det var också det som jag tog upp – att om man minskar ned på vägunderhållet och inte fortsätter att tillföra resurser till det området ger det mindre förutsättningar för säkerhetsarbetet kring bilvägarna.

Det tycker jag är lite synd. Om jag förstår ministern rätt kommer jag inte att få något svar, utan det är mer en allmän diskussion. Jag skulle vilja se att man både återställde och satsade ytterligare pengar på vägunderhållet. Det är en del i den stora helheten.

Anf. 85 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru ålderspresident! Jag tror att Edward Riedl egentligen är väl medveten om att den neddragning som det hänvisades till här var en tillfällig åtgärd under ett år då statens finanser var väldigt hårt ansträngda av annat som inträffade i Sverige. För att kunna hantera ett utgiftstak var vi tvungna att se över utgifterna på en rad områden där det skulle göra så liten skada som möjligt. Det handlade om 500 miljoner av en årsbudget på totalt 12–13 miljarder. I den infrastrukturproposition som riksdagen fattade beslut om strax före jul ingår också en ökning av anslagen till vägunderhåll med 7 procent.

Man ska nog också vara noga med att inte dra alltför förhastade slutsatser. Ska man dra den typen av slutsatser som Edward Riedl nu gör bör man ha på fötterna, det vill säga kunna visa att ett antal av de inträffade olyckorna har med bristande vägunderhåll att göra.

Det är också en del av nollvisionsarbetet, att inte göra det som man tror fungerar utan säkerställa att vi har ordentliga data, följer upp de olyckor som inträffar, får en bättre bild av i vilken situation som detta inträffar och vad det är som orsakar svåra krockskador. Utifrån detta ska man vidta åtgärder så att pengarna används på det absolut mest effektiva sättet.

Regeringen har också nyligen gett Trafikverket i uppdrag att förbereda för införandet av alkobommar i svenska hamnar. Av den försöksverksamhet som har genomförts har vi sett att alkobommar har en positiv, och inte minst en preventiv, effekt. När man har haft alkobommar är det fler förare

som har valt att inte chansa och ta en öl på överfarten ifall att alkobommen är i bruk när man kommer över på andra sidan. Det arbetet har vi för avsikt att fortsätta med.

Trafikverket har, som sagt, fått i uppdrag att ha den mera övergripande samordningsfunktionen. När vi har kommit så långt som vi har gjort i Sverige finns det inte så många lågt hängande frukter kvar, för dem har vi plockat för länge sedan. Det innebär att för varje steg som vi ska ta blir det lite svårare att identifiera rätt åtgärder. Därför är det oerhört viktigt att man gör analyser av enskilda olyckstillfällen och sådant.

Ett av de strategiska samverkansprogrammen som regeringen har tillsett om morgondagens resor och transporter handlar om hur man ska få bättre resvaneundersökningar och använda big data. Det kommer också att vara ett viktigt verktyg för att identifiera ytterligare åtgärder för att öka trafiksäkerheten, när man förhoppningsvis får en bättre bild av hur människor rör sig, under vilka tider och med vilka trafikslag och så vidare.

Sammantaget vill jag nog ändå påstå att det pågår mycket på det här området, och regeringen har fortsatt ett starkt fokus. Vi har som vår absoluta målsättning att vi ska nå till zero, det vill säga till noll dödade och allvarligt trafikskadade i Sverige.

Anf. 86 EDWARD RIEDL (M):

Fru ålderspresident! Jag är mycket väl medveten om att det var en tillfällig åtgärd som gjorde att regeringen sparade in 500 miljoner kronor på vägunderhållet. Det jag menar är att man under perioden skulle kunna lyfta tillbaka de pengarna eller åtminstone se till att det inte blir mindre pengar än vad det var tänkt från början.

Dessutom tycker jag att man borde förstärka området ytterligare, inte minst utifrån det som Trafikverket självt lyfter fram, det vill säga att vägarna är ordentligt eftersatta. Vägunderhållet är mycket eftersatt, och vi behöver stärka upp det området betydligt.

Fru ålderspresident! Jag vill göra det tydligt för den som lyssnar på debatten och för ministern att jag absolut inte har kopplat dödsfall i trafiken till regeringens besparingar på vägunderhåll. Det jag konstaterade var att med tanke på den goda nivå som vi befinner oss på – regeringen gör väldigt mycket som är bra i dessa frågor – är det klart att man inte får halka efter på det som vi redan har uppnått. Om vi spar pengar på vägunderhåll kommer det långsiktigt att påverka trafiksäkerhetsarbetet. Jag gjorde alltså inte några sådana kopplingar. Det vore väldigt olyckligt om någon hade tolkat det på det sättet.

Mycket av det som är trafiksäkerhetshöjande åtgärder kostar pengar – inte allt, men mycket. Jag håller med ministern om att vid varje steg vi tar framåt blir det hela tiden svårare. Vi har tack också lov nått den nivå där väldigt få människor mister sina liv, men det är många saker som vi behöver titta på. Det sker hjärtinfarkter i trafiken, som ibland är svåra att identifiera, och det sker mycket annat.

När vi befinner oss på den här nivån är varje steg mycket svårt. Därför är det bra att vi diskuterar, debatterar och försöker att hitta bra vägar framåt.

Anf. 87 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru ålderspresident! Avslutningsvis vill jag lyfta fram några frågor som vi behöver fundera mer på. I det hittillsvarande arbetet har det varit ett väldigt starkt fokus på biltrafik och vägtrafik. För att nå nästa steg bör vi fokusera – som jag redan har nämnt och som vi har varit överens om – på oskyddade trafikanter i andra typer av trafikmiljöer. Detta kommer att kräva en ökad uppmärksamhet.

I dag finns det också ett ökande problem i järnvägstrafiken. Till numrerären är det ganska få personer, men Trafikverket rapporterar om ett ökat spårspring, det vill säga att människor uppehåller sig på och vid järnvägsspår utan att ha något skäl till det. Man tar naturligtvis en enorm risk när man rastar hunden på banvallen eller leker i sådana områden. Där behövs det en ökad insikt och upplysning om att det är livsfarligt. Annars riskerar vi att få en ytterligare ökning.

Det sker också saker i beteende och risksituationer över tid som man behöver ta hänsyn till i det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet.

Men jag gläder mig åt att det här är en fråga som engagerar över parti-gränserna. Jag är övertygad om att vi även framöver kommer att kunna ha ett starkt fokus på trafiksäkerhetsfrågor och en bred samsyn om detta i Sveriges riksdag.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 20 Svar på interpellationerna 2016/17:297 och 305 om Västra länken i Umeå

Anf. 88 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru ålderspresident! Edward Riedl har i en interpellation frågat mig om Västra länken kommer att vara med i den nationella infrastrukturplanen och i en annan interpellation när jag avser att bygget av Västra länken i Umeå ska påbörjas. Eftersom båda interpellationerna handlar om Västra länken i Umeå väljer jag att besvara dem i ett sammanhang.

Först och främst vill jag lyfta fram två felaktigheter i Edward Riedls interpellationer – både att nationella infrastrukturplanen skulle vara förse-nad och att regeringen gett Trafikverket direktiv om att ompröva 20 redan beslutade infrastrukturprojekt är påståenden som inte stämmer. Arbetet med att ta fram en ny nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet fortskrider, och regeringen beräknar att fastställa planen under våren 2018, helt enligt plan. Vid interpellationsdebatten den 13 oktober 2016 om Trafikverkets uppdrag att ta fram inriktningsunderlag till infrastrukturplaneringen var jag också tydlig med att regeringen inte gett Trafikverket något direktiv om att ompröva enskilda objekt.

Det namngivna objektet E4/E12 Umeå består av tre delar: Östra länken, Norra länken och Västra länken och ingår i nationell trafikslags-övergripande plan för utveckling av transportsystemet för perioden 2014–2025. Östra länken och Norra länken är redan färdigbyggda och öppnade för trafik. Västra länken är den tredje och sista etappen.

Trafikverket fattade den 25 januari 2017 beslut om att fastställa väg-planen för etappen Västra länken. Trafikverkets beslut kan överklagas till

regeringen. En av förutsättningarna för att vägen får börja byggas är att vägplanen har vunnit laga kraft.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer

Anf. 89 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Min förhoppning är att vi kan göra detta till dagens kortaste debatt.

Trafikverket bereder just nu den nationella infrastrukturplanen. Sedan ska den fastställas av regeringen. Jag har egentligen bara en enda fråga: Kan ministern nu garantera – det har hon inte tidigare kunnat – att Västra länken ska byggas och inte plockas bort ur den nationella planen?

Det här blir dagens kortaste debatt om ministern bara svarar ja och att hon kan garantera att Västra länken i Umeå inte kommer att plockas bort från den nationella planen utan kommer att finnas med när regeringen fastställer den.

Anf. 90 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Västra länken är ett pågående projekt i den innevarande nationella planen. Men precis som jag har sagt, och kommer att säga vid, gissar jag, åtskilliga ytterligare tillfällen framigenom, föregriper jag inte det beslut som ska fattas våren 2018 om vilka objekt som ska finnas med i nästa nationella plan. Svar på det får Edward Riedl och alla andra vänta på till våren 2018.

För Västra länken finns nu en vägplan. Den har blivit överklagad, vilket Trafikverket har räknat med. Jag räknar med att processen fortgår precis som planerat.

Anf. 91 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Skälet till att jag ställer frågan är att den har diskuterats och debatterats inte minst lokalt i Umeå. Det är inte konstigt eftersom detta är den sista pusselbiten för att få en fungerande ringled kring ett snabbt växande Umeå.

Jag såg i den senaste statistiken över befolkningstillväxten att Umeå till och med växer snabbare än Stockholms län. Vi har en mycket snabb tillväxt, och vi behöver få detta på plats för att få fungerande trafikflöden.

Jag har förstått av kommunalrådet i Umeå, Hans Lindberg, som är socialdemokrat och partikollega till ministern, att detta nu är klart och att det inte finns några hot, utan Västra länken kommer att finnas med i den nationella planen. Lokalmedierna har intervjuat ministern och när jag har läst vad tidningarna skriver är det ungefär samma sak jag har kunnat utläsa: Det här är säkert.

Men varje gång jag debatterar ämnet här i kammaren, herr talman, får jag inte den sista delen av svaret. Här i Sveriges riksdag kan ministern inte längre garantera att Västra länken kommer att finnas med. Det finns en viss otydlighet i detta.

Varför är jag då ständigt här och debatterar frågan? Jo, för när den här regeringen tog över skulle 20 beslutade men inte påbörjade vägprojekt i Sverige prövas enligt nya kriterier hos Trafikverket. När jag tittar på vilka saker som gick igenom i kriterieförändringarna gissar jag att detta var en eftergift till Miljöpartiet.

Jag blir lite orolig när någon som tillhör ett parti som vill färdigställa ringleden ändrar kriterierna och omprövar projekten. Som jag sa, herr talman, skulle denna debatt kunna vara väldigt kort om det som redan är sagt i lokaltidningarna hemma i Västerbotten stämmer. Det socialdemokratiska kommunalrådet garanterar att han har fått löften från regeringen om att detta kommer att färdigställas. Såvitt jag kan tolka vad ministern har sagt i medierna har hon i princip lovat journalisterna att detta kommer att färdigställas.

Men varenda gång jag försöker få detta svar i kammaren – ett enkelt ja hade räckt för att vi skulle ha haft dagens kortaste debatt – vill ministern inte föregripa beslutet. Om det är hundra procent säkert att Västra länken kommer att färdigställas borde det vara enkelt att även här i kammaren säga: Ja, Västra länken kommer att finnas med när regeringen fastställer den nationella planen. Det vill ministern dock inte. Då uppstår farhågor hos mig huruvida det här kommer att färdigställas under denna regering.

Det är ju ingen hemlighet att nuvarande regering, med socialdemokrater och miljöpartister, har lite svårt att komma överens ibland. Jag har förstått att miljöpartisterna inte tycker särskilt mycket om vägar. Det vållar säkert en hel del problem när era två partier ska samordnas i regeringen. Men det gör också oss ute i landet oroliga när det verkar som om tidigare beslutade men ej påbörjade vägprojekt helt plötsligt skulle kunna falla ur planen. Det vore mycket olyckligt, inte minst för Umeå som växer väldigt snabbt och behöver en fungerande ringled. Där behöver man få detta på plats.

Jag har förstått att jag inte kommer att få ett sådant svar, så det är ingen vits att förlänga debatten ytterligare. Jag säger som jag har sagt tidigare: Jag hoppas att ministern jobbar för att den sista delen av ringleden, Västra länken, ska finnas med i den nationella planen.

Anf. 92 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Att frågan har debatterats i lokala medier kan möjligen ha sin förklaring i att Edward Riedl lite opåkallat vid ett antal tillfällen har jagat upp sig över att detta kanske inte ska bli av. Det är lite i onödan. Vi har nämligen inte mött den oro som Edward Riedl talar om hos någon annan än hos just Edward Riedl.

Jag ska dock försöka stilla denna oro ännu en gång. Det här är ett pågående projekt. Det var lite otydligt när man gav uppdraget men redan då var detta ett påbörjat objekt i den gällande nationella planen. I den meningen kan man säga att det inte ens omfattas av det väldigt allmänt hållna uppdrag som Trafikverket fick.

Eftersom det som Edward Riedl hela tiden vill ha besked om är vilka utpekade objekt som ska finnas med i nästa nationella trafikslagsövergripande plan, som sträcker sig från 2018 till 2029, kommer svaret även fortsättningsvis att bli detsamma, oavsett vilket objekt Edward Riedl frågar om: Ett sådant besked kommer våren 2018.

Nu har jag svarat väldigt många gånger på frågan om Västra länken och har sagt att det pågår och att det finns beslut om en vägplan. Arbetet fortsätter. Jag hoppas att även Edward Riedls oro kanske kan stillas i och med detta besked.

Anf. 93 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Låt mig vara tydlig: Min oro är stillad när asfalten är på plats, vägen är öppnad och trafiken runt Umeå kan flyta på.

Ministern säger att jag inte behöver känna oro. Samtidigt kan hon inte lämna ett tydligt besked. Det går inte ihop för mig.

Att det bara skulle vara jag som känner oro stämmer inte. Vi i oppositionen tittar på vad regeringen gör, för det är så vi jobbar. Vi tittar på det som regeringen tar fram och vilka dokument som ligger till grund för hur Trafikverket ska jobba. I de utredningskriterier som Trafikverket fick hade några av kriterierna ändrats. Det stod tydligt att projekt skulle omprövas enligt nya kriterier.

Det är inte något som jag har hittat på, utan jag tog hjälp av riksdagens utredningstjänst, som består av opolitiska tjänstemän som ger oss kvalitativ hjälp och tar reda på hur det faktiskt förhåller sig. Moderaterna frågade dem vilken påverkan det som regeringen har fattat beslut om och skickat till Trafikverket skulle kunna få på den nationella plan som föreligger.

Svaret som kom tillbaka till oss var väldigt enkelt, herr talman. De rader upp alla projekt, varav Västra länken var ett, och sa att det var sådana projekt som Trafikverket hade i uppgift att titta på och ompröva enligt de nya kriterierna.

Detta är ingen skapad oro, utan den är på riktigt. Om man vill undanröja den osäkerhet som man skapar när man genomför sådana förändringar bör man säga vad man vill och vad man menar. Man skulle kunna säga: Nej, Edward, du behöver inte oroa dig, för Västra länken kommer att färdigställas. Men det vill ministern inte säga.

Därmed kvarstår oron till dess att asfalten är på plats eller att vi har en ny regering som faktiskt vill färdigställa detta projekt.

Anf. 94 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag försöker väl en gång till. Västra länken i Umeå ingår inte i den grupp om 20 objekt som inte var påbörjade när uppdraget gavs. Den ingick i gruppen påbörjade objekt, eftersom alltihop ingår i samma projekt. Därför är detta en helt irrelevant frågeställning. Men vilka objekt regeringen kommer att prioritera i nästa nationella plan får man vänta till våren 2018 för att få besked om.

Nu hoppas jag att det blev tydligt och klart och att även Edward Riedl kan gå hem och fira helg med lugn i kroppen.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 21 Svar på interpellation 2016/17:300 om tyngre lastbilar i Västerbotten

Anf. 95 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Edward Riedl har frågat mig om jag är beredd att verka för att en större andel av vägnätet i Västerbottens län ska godkännas för den nya bärighetsklassen än vad som följer av Trafikverkets förslag. Edward Riedl har vidare frågat mig om vilka initiativ jag är beredd att ta för

att möta skogsbrukets behov av att frakta sina produkter på vägarna i Västerbotten.

Regeringen har den 16 februari 2017 beslutat om en godsproposition. Den innehåller förslag om en ny bärighetsklass, BK4, som möjliggör färd med tyngre fordon än vad som är möjligt i dag. Det innebär att delar av vägnätet där transporter med järnväg eller sjöfart inte är möjligt kommer att kunna öppnas för lastbilar med 74 tons totalvikt. Det kan medföra effektivare transporter, en bättre konkurrenssituation för svenska åkerier och nytta för näringslivet. Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli i år. Trafiken med 74-tonslastbilar väntas kunna starta inom ett år.

Det är Trafikverket som fattar beslut om klassificering av statliga vägar i bärighetsklasser. Trafikverket har haft regeringens uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av en ny bärighetsklass på vägar där alternativa transportslag inte är möjliga. Trafikverket föreslår att upplåtandet av ett vägnät för BK4 sker stegvis och på ett ansvarsfullt sätt där infrastrukturens framtida värden inte riskeras och där relevanta fordonskrav tillämpas som bidrar till att framkomligheten och säkerheten inte riskeras. Om en utbyggnad av vägnätet blir aktuell föreslår Trafikverket att den ska planeras och prioriteras i nära samarbete med näringslivet och skogslänen.

En väl fungerande transportinfrastruktur är viktig, och regeringens ambitioner är höga. Därför har regeringen nu genomfört kraftiga satsningar i infrastrukturpropositionen som ska leda fram till en ny nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet för perioden 2018–2029. Vi gör det för att rätt investeringar i transportinfrastruktur bygger Sverige starkt och hållbart för framtiden, vilket gör att fler får tillgång till mer klimatsmarta och konkurrenskraftiga transporter. Detta främjar jobb och utveckling i hela landet.

Anf. 96 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret.

Den här regeringen vill införa en kilometerskatt. Man vill höja dieselskatterna. Man vill höja bensinskatterna. Man vill också införa en flygskatt. Det är beskattning av avstånd, och det är en Norrlandsfientlig politik. Jag brukar ta upp det många gånger, för den politik den här regeringen vill föra och tänker föra är väldigt skadlig för min del av Sverige. Bara kilometerskatten riskerar att göra ungefär 30 procent av den svenska produktiva skogen olönsam. Det handlar i slutändan om 35 miljarder i minskade exportintäkter till vårt land. Det är väldigt mycket pengar.

Alliansen hade ett förslag om att tillåta tyngre lastbilar. Det kunde motverka en del av de negativa effekterna av den här Norrlandsfientliga regeringens politik, som handlar om att beskatta avstånd. Men, herr talman, regeringen försökte motarbeta detta så mycket man bara kunde. Jag misstror inte Socialdemokraterna i den här frågan, men man samarbetar i samarbetsregeringen med Miljöpartiet, som är emot allting som är bra för Norrland.

Då är min fundering: Om man har tyngre lastbilar vet vi att miljön blir bättre, eftersom en lastbil kan dra mer gods. Man sänker då också de emissioner som uppstår till följd av att man transporterar gods. Man stärker svensk konkurrenskraft, eftersom man kan transportera mer med färre personer. Det vet vi. Och det är det som har byggt Sverige starkt. När färre personer kan göra mer genererar det i slutändan fler jobb i det här landet,

då blir vi mer konkurrenskraftiga. Alternativet är att gå den omvända vägen och göra oss mindre konkurrenskraftiga och mindre produktiva. Då blir det färre arbetstillfällen, och vi blir också ett fattigare land.

Jag blev glad när regeringen till slut gick med på detta. Det var väl så att Socialdemokraterna någon sen kväll tvingade Miljöpartiet till detta därför att man hade tillkännagivanden från riksdagen. Men jag oroas nu på allvar, herr talman, av det förslag som regeringen tänker lägga fram. Man kommer att öppna ungefär 10 procent av det statliga vägnätet i Norrbotten och 14 procent av det statliga vägnätet i Västerbotten. Allt annat är stängt för den här trafiken.

Jag förstår om det är mot bakgrund av att vägarna inte håller som man inte öppnar vägnätet på en gång. Då behöver man skjuta till mer pengar över tid för att öppna det, och det är framför allt broarna det handlar om.

Men för Norrbottens och Västerbottens del, de två stora förlorarna på den här regeringens politik när det gäller att införa skatter på avstånd, öppnar man en mycket liten del av det statliga vägnätet. Förklaringen är att det löper ett järnvägsspår parallellt. Detta gör att den här reformen i praktiken kommer att bli verkningslös för vår del av Sverige. All regeringens skadliga politik, med kilometerskatt, höjda dieselskatter, höjda bensinskatter och flygskatt, allt det vi ska utstå i försämringar från den här regeringen, skulle med Alliansens förslag åtminstone till viss del kunnat motverkats. Men då genomför man förslag som gör att detta inte kommer att bli möjligt. Man kommer inte att öppna vägnätet i vår del av landet.

Herr talman! Varför gör regeringen på det här sättet? Vad har man emot Norrland? Vad har man emot oss? Vad har man emot de arbetstillfällen som finns i vår del av landet? Jag kan omöjligt förstå, herr talman, varför man inte vill öppna det statliga vägnätet i den del av landet där detta skulle stärka konkurrenskraften som allra mest.

Anf. 97 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Regeringen har ingenting alls emot vare sig Norrland eller dem som bor där. Detta gäller även andra glest befolkade delar av Sverige. Det är faktiskt inte så att glesbygd enbart finns i norra Sverige, även om Edward Riedl ofta försöker göra det gällande. Dessutom ser befolkningsstrukturen väldigt olika ut i olika delar av Norrland, vilket Edward Riedl, som bor där, rimligen känner till.

Jag tror att även Moderaterna står bakom den miljömålsberedning som lämnade sitt slutbetänkande i höstas. Regeringen arbetar nu vidare med att ta fram en klimatlag. Det skulle vara intressant att vid något tillfälle få höra om Moderaterna också ställer sig bakom regeringens höjda ambitionsnivå, som handlar om att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Om man står bakom Miljömålsberedningen och har ambitioner för att ställa om Sverige för att säkra ett liv även för kommande generationer på vår planet behöver man också titta på vilka åtgärder som behövs. Det är ofrånkomligen så att transportsektorn står för en väldigt hög andel av de klimatutsläpp som sker i Sverige i dag. Då behöver vi vidta åtgärder för att minska de klimatutsläppen. Jag tror egentligen inte att det är så där jättesvårt.

Vi behöver använda en mängd olika verktyg för att uppnå detta. Pris på olika saker som vi tycker är mindre bra är *ett* sätt att arbeta. Men det är inte det enda som görs, och det vet Edward Riedl också. Det sker nu en ganska stor satsning på både stadsmiljöavtal, där staten medfinansierar kollektivtrafiksatsningar, och Klimatklivet, där man hjälper till med olika typer av klimatinvesteringar, till exempel i laddinfrastruktur.

Vi kommer att behöva transporter i framtiden. Det kommer att vara precis lika nödvändigt att få varor och människor att röra sig i vårt land i framtiden som det är i dag. Men fossila drivmedel kan inte vara en del av framtidens transportsystem. Jag hoppas att vi är överens om det, även om jag förstår viljan att i den här specifika frågan göra detta till någonting annat.

När det gäller sakfrågan i sig kan man till att börja med konstatera att Edward Riedl och andra från framför allt Moderaterna men även andra borgerliga partier brukar framhålla att Finland minsann fattade beslut om tyngre lastbilar redan 2013. Då kan vän av ordning fråga sig vad det var som hindrade den dåvarande borgerliga regeringen från att göra samma sak i Sverige. Den dåvarande borgerliga regeringen tog inga sådana initiativ och fattade inga sådana beslut.

Den nu sittande regeringen har fattat beslut om en högre bärighetsklass, BK4, så att vi kan tillåta tyngre lastbilar på våra vägar. Vi har dessutom gjort det i två steg. Först ökade vi totalvikten på det som kallas bärighetsklass 1-vägar till 64 ton för att möjliggöra effektivare transporter. Vi har nu gått vidare med att tillåta 74-tonstrafik i utpekade delar av vägnätet som tål det och där vi inte riskerar att få en överflyttning från andra trafikslag, som sjöfart och järnväg.

När det gäller exakt vilka vägar som så småningom kommer att bli aktuella för den tyngre bärighetsklassen så är det Trafikverket som gör en bedömning av det och hur vi ska göra det på ett ansvarfullt sätt och utan att få en överflyttning från järnväg. Det hoppas jag att vi någonstans också är överens om.

Anf. 98 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Låt mig först säga att det var Alliansen som lade fram förslaget om tyngre lastbilar. Vi har gjort tillkännagivanden från en majoritet i riksdagen, och Socialdemokraterna har varit emot. Vi har alltså släpat regeringen efter oss i riksdagen för att få regeringen att lägga fram förslagen. Jag misstror inte Socialdemokraterna, som jag sa. Men jag tror att det var rätt jobbigt att få med Miljöpartiet på detta, och därför tog det tid.

Jag är jätteglad att man nu har fått det på plats. Det som oroar mig är att man gör reformen väldigt dålig. Ett bra förslag går med fel skrivningar att göra riktigt dåligt i slutändan. Det som händer är att miljömålen lättare kan nås om vi tillåter tyngre lastbilar. Varför det? Jo, därför att det går åt mindre bränsle för att transportera samma mängd gods. Med tyngre lastbilar sparar vi miljön. Med tyngre lastbilar ökar vi svensk konkurrenskraft. Det är i grund och botten väldigt bra.

Hur blir miljön bättre av att svensk skog blir olönsam medan den finska blir konkurrensmässigt mycket starkare? Den här regeringen kommer att fortsätta att höja dieselskatterna. Man har redan påbörjat detta, och man kommer att fortsätta. Man har också tänkt att införa en kilometerskatt. Allt

detta sammantaget försämrar svensk konkurrenskraft och gör svensk skog mindre lönsam. Skogsindustrin har själv räknat ut att med er politik blir ungefär 30 procent av svensk skog olönsam.

Detta med tyngre lastbilar skulle kunna motverka en del av de försämringarna. Men då väljer ministern och hennes regering tvärtom att göra så att man inte inför detta i den norra delen av Sverige där det allra mest behövs därför att vi där har längst avstånd att hantera. Jag har mycket svårt att förstå det.

Jag lyssnar på ministern. Mellan raderna försöker ministern säga att Trafikverket kommer att avgöra detta. Låt oss vara tydliga: Det är regeringen som har gett Trafikverket i uppdrag att utifrån de kriterier som man har ställt upp öppna vägnätet. Med de kriterier som Miljöpartiet sannolikt har lyckats få in i regeringens skrivningar kommer det att resultera i att ungefär 14 procent av vägnätet i Västerbotten öppnas av det statliga och 10 procent i Norrbotten.

Det är regeringen som lägger krokben för Trafikverket att genomföra den reform som riksdagen har sagt till regeringen att genomföra. Vi väl får återkomma till hur vi ska hantera det rent praktiskt. Men det var inte beställningen från en riksdagsmajoritet. Det är ett sätt att försöka förstöra en i grunden god reform.

Herr talman! Sedan håller jag med ministern när hon sa att det inte bara är norra Sverige som drabbas negativt av regeringens politik. Jag kanske skulle ha varit tydligare i detta. Denna typ av politik slår på avstånd. Ett avlångt glest befolkat land i Europas periferi mår givetvis inte bra av skatter på avstånd. Inte någonstans i Sverige är detta en bra politik. Jag försökte bara lyfta fram att Norrland drabbas ännu hårdare än övriga delar av landet. Men självfallet är regeringens politik negativ också för resten av Sverige, så att det också är tydligt.

Anf. 99 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Tyvärr är det väl så att verkligheten är Moderaternas värsta fiende i de här sammanhangen. Det går väldigt bra för Sverige, och det går bra för väldigt stora delar av Sverige. Vi har sjunkande arbetslöshet och en väldigt hög sysselsättningsgrad. Nästan alla företag i alla branscher säger att deras största hot mot att kunna växa och utvecklas är att de saknar rätt kompetens. Någoting har väl regeringen i varje fall alldeles uppenbart gjort rätt, och det är bra.

Jag tror att man ska avvakta utformningen av de förslag som regeringen avser att lägga fram innan man utvärderar dem. Vi behöver se till att vi får en bättre övervakning av den tunga trafiken på svenska vägar. Vi vet att det förekommer alldeles för mycket oseriös konkurrens i branschen. Vi behöver säkerställa att den tunga trafiken, både svenska och utländska lastbilar, betalar för de förslitningsskador på vägarna som den orsakar.

Vi behöver få fler styrmedel som helt enkelt gör det mer attraktivt att välja mer miljövänliga transporter. Jag hoppas att Edward Riedl håller med om det även om, som jag sa tidigare, Edward Riedel även i den här debatten avstår helt från att beröra den lilla utmaning som vi har gemensamt som handlar om klimathotet mot vår planet.

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på
interpellationer

Vi har fattat det här beslutet därför att vi är övertygade om att 74-tonslastbilar har precis de positiva effekter som också Edward Riedl lyfter fram. Man kan köra med färre antal bilar och därmed få en effektivare godshantering som både gynnar dem som köper transporter och dem som utför transporter och inte minst vår gemensamma miljö. När man genomför ett sådant beslut behöver man säkerställa att hela den vägsträcka som man pekar ut klarar av att ha den typen av tunga fordon. Det är precis som Edward Riedl mycket riktigt påpekar framför allt broar som kan ha bärighetsproblem.

Jag hoppas igen att vi är överens om att vi inte vill se att mer gods går på väg och mindre på järnväg. Vi ser att det finns ett värde i och är viktigt att vi säkerställer goda konkurrensvillkor för de mest energieffektiva och minst klimatpåverkande transportlösningarna. Därför har regeringen sagt att vi vill se den här förändringen. Men vi vill också göra det på ett sätt som säkerställer att vi inte får en oönskad överflyttning så att det blir relativt billigare att frakta på lastbil och relativt dyrare med järnväg och sjöfart. Det hoppas jag att vi i grunden ändå kan vara överens om.

Det är tråkigt att Edward Riedl låter så arg när han är glad. Jag är ganska glad över reformen och ganska stolt över att vi är framme med den. Jag tror att det kommer att bli väldigt bra. Jag har noterat att det är ganska många andra som också är glada över att reformen kommer. Jag känner en väldigt stark tillförsikt att Trafikverket har både den kompetens och de kontakter som krävs för att kunna genomföra uppdraget på ett klokt och balanserat sätt.

Anf. 100 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Det går bra för Sverige. Vi är helt överens om detta. Nio år med alliansbudgetar har givetvis lagt en rätt god grund för det, och på det har vi en global högkonjunktur. Det är svårt att på väldigt kort tid förstöra detta.

Hur som helst, låt oss tala om det som är huvudfrågan. Vi är helt överens om den osjysta och olagliga utländska konkurrensen på våra vägar. Däremot är vi inte helt överens om hur vi ska komma till rätta med de sakerna. Jag förstår inte varför de som i dag kommer från andra länder och inte följer svenska lagar och regler, inte betalar svenska skatter och avgifter, helt plötsligt skulle följa ytterligare en ny lag.

Jag tror tvärtom att regeringens kilometerskatt kommer att göra att en av Europas mest beskattade branscher kommer att få ytterligare en skatt att hantera i ett land med långa avstånd. Det kommer inte att leda till fler svenska jobb. Det kommer inte att leda till bättre konkurrenskraft. Det kommer tvärtom att slå ut dem som sköter sig.

Vi moderater har tagit fram förslag till hur man ska göra i stället. Jag har själv varit med i det och är lite stolt över just de förslagen. Vi föreslår i stället att vi ska ha gps-övervakning av all utländsk trafik som passerar svensk gräns. Men en gps-puck kan vi se till att man följer svenska lagar och regler och se till att man betalar de skatter och avgifter man ska göra. Det är ett modernt sätt att hantera problemet.

Låt mig vara tydlig när det gäller klimathotet. Självfallet ska vi göra detta. Detta med tyngre lastbilar är en reform som i grund och botten gör att vi får bättre koll på miljön. Det drar mindre energi. Det är svårt att flytta

över skog och skogstransporter till järnväg. Det säger sig självt. Jag frågade finansministern tidigare i dag. Hon ville inte undanta, såvitt jag kan förstå, vare sig skogen eller Norrland från kilometerskatten.

Infrastrukturministern vill inte att vi i Norrland ska få ta del av de fördelar reformen ger. I stället har man gjort en bra reform väldigt dålig. Det är jag lite arg över. Jag är självklart glad över reformen men lite arg över att ministern vill förstöra den.

Anf. 101 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Det är bra att vi är glada. Jag är också väldigt nöjd att skogsindustrin är glad över att beslutet har kommit och även andra stora delar av näringslivet. De uppskattar att det kommer och att de nu kan börja förbereda för de investeringar i nya lastbilar som kommer att krävas.

Det blir ytterligare en positiv effekt av detta, nämligen att de lastbilar som kommer att kunna medföra de större tyngderna till största delen kommer att vara nya lastbilar med högre verkningsgrad och bättre motorer och därmed också lägre bränsleförbrukning och utsläpp. Man kan säga att det blir win-win-win i det här avseendet. Detta är en jättebra reform.

Reformen ska genomföras på ett sätt så att vi får precis de positiva effekter av den som vi önskar och att vi så mycket som möjligt minimerar de risker som finns i och med att vi skulle kunna få en överflyttning.

Jag upprepar att jag är övertygad om att Trafikverket kommer att kunna hantera detta på ett bra sätt.

Det finns annat som vi gör samtidigt. Vi har aviserat att vi ska ta fram en godsstrategi. Jag tror att det är nödvändigt att se hela godstrafikens behov i Sverige på ett samlat sätt, intermodalt och med de olika logiker och behov som finns i olika sektorer, som självklart ser extremt olika ut inbördes.

Vi behöver gemensamt fatta de beslut som krävs för att vi både ska säkerställa en god tillgänglighet i hela Sverige och bemöta det klimathot som annars riskerar att slå ut allt mänskligt hot framöver.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 22 Svar på interpellation 2016/17:304 om pengar för järnväg mellan Umeå och Skellefteå

Anf. 102 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Edward Riedl har frågat mig om det finns ett löfte om 6 miljarder kronor till sträckan mellan Umeå och Skellefteå i kommande nationell plan.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 konstaterat att Norrbottenbanan är en strategiskt viktig satsning. Järnvägsinvesteringar som denna bidrar till regeringens mål om såväl högre sysselsättning och ny-industrialisering som minskad klimat- och miljöpåverkan. Regeringen avser därför att genomföra byggstart av Norrbottenbanan 2018 med etappen Umeå–Dåva.

Den 6 oktober 2016 beslutade regeringen om propositionen *Infrastruktur för framtiden – innovativa lösningar för stärkt konkurrenskraft och*

hållbar utveckling, med förslag om ekonomiska ramar och inriktning för perioden 2018–2029 till riksdagen. Riksdagen beslutade den 13 december 2016 att fastställa de ramar som regeringen föreslagit. Efter riksdagens beslut fortsätter nu arbetet med åtgärdsplanering, som ska leda fram till en ny nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet 2018–2029. I åtgärdsplaneringen identifieras de objekt som ska prioriteras. Regeringen avser att fastställa planen under våren 2018. Jag kan inte föregripa detta planeringsarbete.

Anf. 103 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Jag följer lokala medier, precis som jag tror att alla andra riksdagsledamöter gör. Jag följer också den lokala och regionala debatten hemma i Västerbotten mycket nära. Jag blev glad den 2 februari i år när kommunalrådet i Skellefteå, socialdemokrat och tillika Norrbotniabanegruppens ordförande, Lorents Burman deklarerade att han hade fått ett löfte från statsminister Stefan Löfven om att man skulle få en viss summa pengar – ganska exakt 6 miljarder – till Norrbotniabanen.

Herr talman! Jag tittade då efter om det någonstans i något offentligt dokument eller någon promemoria från regeringen fanns något ställe där de här pengarna fanns avsatta. Jag har inte lyckats hitta något sådant. Jag förutsätter givetvis att SVT med de resurser man har till sitt förfogande gör ett grundligt arbete, och om man går ut med denna typ av uppgifter förutsätter jag givetvis att de är korrekta. Jag skulle aldrig heller misstro ett socialdemokratiskt kommunalråd och tro att han far med osanning. Men här står vi i alla fall med frågeställningen om att man hade ett löfte om 6 miljarder.

Herr talman! Då vill jag veta några saker. Stämmer det? Har Lorents Burman fått ett löfte om 6 miljarder från regeringen? Och i så fall: Vilken tidsperiod handlar dessa 6 miljarder om? Det säger en del om vilken byggnadstakt man har tänkt sig från regeringens sida.

Jag är väldigt nyfiken, herr talman. Jag tycker att det här är en spännande debatt, och jag skulle mycket gärna vilja höra vad ministern har att säga. Har man lovat 6 miljarder till Lorents Burman? Och i så fall: När kommer pengarna, och under vilken tidsperiod får de användas?

Anf. 104 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Regeringen har lovat att byggstarta Norrbotniabanen med den första etappen Umeå–Dåva under innevarande mandatperiod. Detta löfte har vi för avsikt att infria. I övrigt finns det inga löften om hur fortsättningen ska se ut. Däremot ligger det i farans riktning att man inte lägger medel för att enbart färdigställa ett industrispår, utan regeringens uttalade ambition är att färdigställa hela Norrbotniabanen. Det har vi också skrivit i budgetpropositionen tidigare.

Däremot finns det ingen tidsplan för detta ännu. Precis som när det gäller Västra länken och alla andra enskilda objekt kommer jag inte att föregripa det arbete som ligger framför oss med att prioritera olika objekt och ställa dem mot varandra i den trafikslagsövergripande nationella planen. Dessa besked kommer våren 2018.

Det innebär att svaret på frågan är: Nej, det finns inga löften om några 6 miljarder och inte heller några andra konkreta löften på det sättet. Det finns en tydligt uttalad ambition om att Norrbotniabanan ska byggas.

Inte ens om man tolkar intervjun hårt är det detta som sägs: att det finns ett löfte om 6 miljarder. Det som uttrycks i intervjun som det hänvisas till under debatten är att man förutsätter att det kommer att finnas pengar till att bygga och att det skulle kunna handla om 6 miljarder. Jag kan hålla med om att det är olyckligt när det framställs på det sättet, men riktigt så stora växlar som Edward Riedl väljer att dra på detta i debatten finns det kanske trots allt inte anledning att dra.

Anf. 105 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Det är inte meningen att dra för stora växlar. Jag blir självfallet mycket glad om man avsätter pengar till infrastruktur i mitt hemlän. Jag gör som jag tror att de flesta riksdagsledamöter gör: Jag struntar i grund och botten i vilken regering det är som bygger infrastruktur i mitt hemlän. Jag är glad för allt som byggs. Därför blev jag glad för inslaget där det framgick att man hade sagt 6 miljarder, och jag funderade på när pengarna skulle komma och under vilken tidsperiod.

Herr talman! Jag förstår dock ministern så att man inte har gett något löfte om 6 miljarder till Lorents Burman, och det var egentligen det min frågeställning handlade om. Han har alltså helt enkelt inte fått detta löfte om 6 miljarder. Då är debatten färdig för min del – tack!

Anf. 106 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr talman! Då kan jag bara avslutningsvis tillönska Edward Riedl en trevlig helg, för nu är det fredagseftermiddag och vi får gå ut i solen och hem.

Jag kan också ge det lilla tipset att gärna rösta socialdemokratiskt nästa gång. Om man vill ha infrastruktursatsningar även i de norra länen är det ett betydligt säkrare kort att rösta S än M; det har de tidigare åtta åren visat med all önskvärd tydlighet. Norrbotniabanan hade kunnat vara påbörjad redan om vi inte olycksaligen hade bytt regering 2006.

Jag tackar också för debatten och önskar en trevlig helg.

Anf. 107 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Tack för den vänliga hälsningen. Jag kommer nog inte att rösta socialdemokratiskt. Jag ska dock överväga detta om ministern vill.

Det är bättre att lova det man vet att man kan hålla. Det vet jag att den tidigare alliansregeringen gjorde. Jag kan konstatera så här långt att inte en enda meter räls är lagd av Norrbotniabanan.

Det är många vackra ord. Det finns inget löfte om 6 miljarder till Lorents Burman, det finns ingen räls lagd och man har inte kommit igång med Västra länken.

Jag satsar nog min röst på Moderaterna även i nästa val. Då vet jag att det blir leverans på det som lovas.

Med detta vill jag önska herr talman med medarbetare en mycket god helg och givetvis också ministern. Tack för debatten! Vi har varit överens om mycket, inte allt – men om mycket.

Prot. 2016/17:74
24 februari

Svar på
interpellationer **Fel!**
**Ogiltig självreferens i
bokmärke.**

Anf. 108 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):
Herr talman! Jag får önska talmanspresidiet en trevlig helg. Jag önskar
detsamma till Edward Riedl.

Jag tror att Edward Riedl vet att man inte börjar med att lägga räls utan
att man börjar med att göra utredningar. Rälsen kommer så småningom.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 23 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Redogörelser

2016/17:RJ1 Styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds berättelse över fondens verksamhet och förvaltning under 2016

2016/17:RR1 Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2016

§ 24 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 23 februari

2016/17:327 Jobben i Sverige

av *Anette Åkesson* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:328 Digital strategi för svensk skola

av *Maria Stockhaus* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

§ 25 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 23 februari

2016/17:913 Förtydliganden i migrationsfrågor i EU-förhandlingar

av *Mikael Cederbratt* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:914 Regler för tillfällig föräldrapenning

av *Gunilla Nordgren* (M)

till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:915 Användningen av skattepengar till projekt utan mätbara mål

av *Lars Hjalmered* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:916 Vidarebosättning

av *Mikael Cederbratt* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:917 Återbetalning av förskottering till Trafikverket

av *Monica Haider* (S)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:918 E-hälsomyndighetens flytt

av *Jenny Petersson* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:919 Rättssäkerheten för företag som anställer arbetskraftsinvandrare

av *Erik Bengtzboe* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:920 Granskning och översyn av MSB

av *Hans Wallmark* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:921 Fullföljande av 2016 års försvarsbeslut

av *Hans Wallmark* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:922 Bärplockning

av *Sten Bergheden* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:923 Underlättande för arbetslösa att ta säsongsjobb

av *Sten Bergheden* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:924 De statliga avgifterna för sjöfarten

av *Nina Lundström* (L)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:925 Företag som stöder organiserad brottslighet

av *Mikael Eskilandersson* (SD)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

Prot. 2016/17:74

24 februari

Svar på

interpellationerFel!

Ogiltig självreferens i bokmärke.

§ 26 Kammaren åtskildes kl. 13.39.

Sammanträdet leddes

av tredje vice talmannen från dess början till och med § 13 anf. 43 (delvis),

av tjänstgörande ålderspresidenten Susanne Eberstein därefter till och med

§ 20 anf. 88 (delvis) och

av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen.....	1
§ 3 Avsägelse	1
§ 4 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 5 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	1
§ 6 Anmälan om granskningsrapport.....	2
§ 7 Ärenden för hänvisning till utskott.....	2
§ 8 Svar på interpellationerna 2016/17:255 och 269 om insatser för ett längre arbetsliv	2
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	2
Anf. 2 HELENA BOUVENG (M).....	3
Anf. 3 NIKLAS WYKMAN (M).....	4
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	5
Anf. 5 HELENA BOUVENG (M).....	6
Anf. 6 NIKLAS WYKMAN (M).....	6
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	8
Anf. 8 HELENA BOUVENG (M).....	8
Anf. 9 NIKLAS WYKMAN (M).....	9
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	10
§ 9 Svar på interpellation 2016/17:296 om reavinstskatten på bostäder	10
Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	10
Anf. 12 MATS GREEN (M).....	11
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	12
Anf. 14 MATS GREEN (M).....	13
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	14
Anf. 16 MATS GREEN (M).....	15
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	15
§ 10 Svar på interpellation 2016/17:301 om skogsindustrierna och kilometerskatten	16
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	16
Anf. 19 EDWARD RIEDL (M).....	16
Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	17
Anf. 21 EDWARD RIEDL (M).....	18
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	19
Anf. 23 EDWARD RIEDL (M).....	19
Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	20
§ 11 Svar på interpellation 2016/17:224 om papperslösa barn	21

Anf. 25	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	21
Anf. 26	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	22
Anf. 27	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	23
Anf. 28	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	23
Anf. 29	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	24
Anf. 30	CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	25
Anf. 31	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	25
§ 12	Svar på interpellation 2016/17:239 om terrorismrelaterad brottslighet	25
Anf. 32	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	25
Anf. 33	ANTI AVSAN (M)	27
Anf. 34	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	27
Anf. 35	ANTI AVSAN (M)	28
Anf. 36	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	29
Anf. 37	ANTI AVSAN (M)	30
Anf. 38	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	31
§ 13	Svar på interpellation 2016/17:276 om otryggheten i Nordstan	31
Anf. 39	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	31
Anf. 40	ELLEN JUNTTI (M)	32
Anf. 41	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	33
Anf. 42	ELLEN JUNTTI (M)	33
Anf. 43	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	34
Anf. 44	ELLEN JUNTTI (M)	34
Anf. 45	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	35
§ 14	Svar på interpellation 2016/17:289 om fler poliser i Göteborg	35
Anf. 46	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	35
Anf. 47	ELLEN JUNTTI (M)	36
Anf. 48	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	37
Anf. 49	ELLEN JUNTTI (M)	37
Anf. 50	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	38
Anf. 51	ELLEN JUNTTI (M)	38
Anf. 52	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	39
§ 15	Svar på interpellation 2016/17:291 om förtroendet för polisen	39
Anf. 53	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	39
Anf. 54	EDWARD RIEDL (M)	40
Anf. 55	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	40
Anf. 56	EDWARD RIEDL (M)	41
Anf. 57	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	42
Anf. 58	EDWARD RIEDL (M)	43
Anf. 59	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	43
§ 16	Svar på interpellation 2016/17:292 om våldsbrott mot enskilda	44
Anf. 60	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	44
Anf. 61	EDWARD RIEDL (M)	45
Anf. 62	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	45
Anf. 63	EDWARD RIEDL (M)	46
Anf. 64	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	47

Anf. 65 EDWARD RIEDL (M)	48
Anf. 66 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	48
§ 17 Svar på interpellation 2016/17:228 om	
digitaliseringspolitiken	49
Anf. 67 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	49
Anf. 68 ERIK OTTOSON (M)	50
Anf. 69 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	51
Anf. 70 ERIK OTTOSON (M)	52
Anf. 71 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	53
Anf. 72 ERIK OTTOSON (M)	54
Anf. 73 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	55
§ 18 Svar på interpellation 2016/17:290 om	
Välfärdsutredningen	56
Anf. 74 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	56
Anf. 75 ISABELLA HÖKMARK (M).....	56
Anf. 76 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	57
Anf. 77 ISABELLA HÖKMARK (M).....	58
Anf. 78 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	59
Anf. 79 ISABELLA HÖKMARK (M).....	60
Anf. 80 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	60
§ 19 Svar på interpellation 2016/17:293 om olycksstatistik i	
trafiken	61
Anf. 81 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	61
Anf. 82 EDWARD RIEDL (M)	62
Anf. 83 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	63
Anf. 84 EDWARD RIEDL (M)	63
Anf. 85 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	64
Anf. 86 EDWARD RIEDL (M)	65
Anf. 87 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	66
§ 20 Svar på interpellationerna 2016/17:297 och 305 om	
Västra länken i Umeå	66
Anf. 88 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	66
Anf. 89 EDWARD RIEDL (M)	67
Anf. 90 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	67
Anf. 91 EDWARD RIEDL (M)	67
Anf. 92 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	68
Anf. 93 EDWARD RIEDL (M)	69
Anf. 94 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	69
§ 21 Svar på interpellation 2016/17:300 om tyngre lastbilar i	
Västerbotten	69
Anf. 95 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	69
Anf. 96 EDWARD RIEDL (M)	70
Anf. 97 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	71
Anf. 98 EDWARD RIEDL (M)	72
Anf. 99 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	73
Anf. 100 EDWARD RIEDL (M)	74
Anf. 101 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	75
§ 22 Svar på interpellation 2016/17:304 om pengar för	
järnväg mellan Umeå och Skellefteå	75
Anf. 102 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	75

Anf. 103 EDWARD RIEDL (M)	76	Prot. 2016/17:74
Anf. 104 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	76	24 februari
Anf. 105 EDWARD RIEDL (M)	77	-----
Anf. 106 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	77	
Anf. 107 EDWARD RIEDL (M)	77	
Anf. 108 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	78	
§ 23 Bordläggning.....	78	
§ 24 Anmälan om interpellationer.....	78	
§ 25 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	78	
§ 26 Kammaren åtskildes kl. 13.39.....	79	